Ponson du Terrail

Junetea regelui HENRIC

3

Partea întâi
FRUMOASA ARGINTAREASA

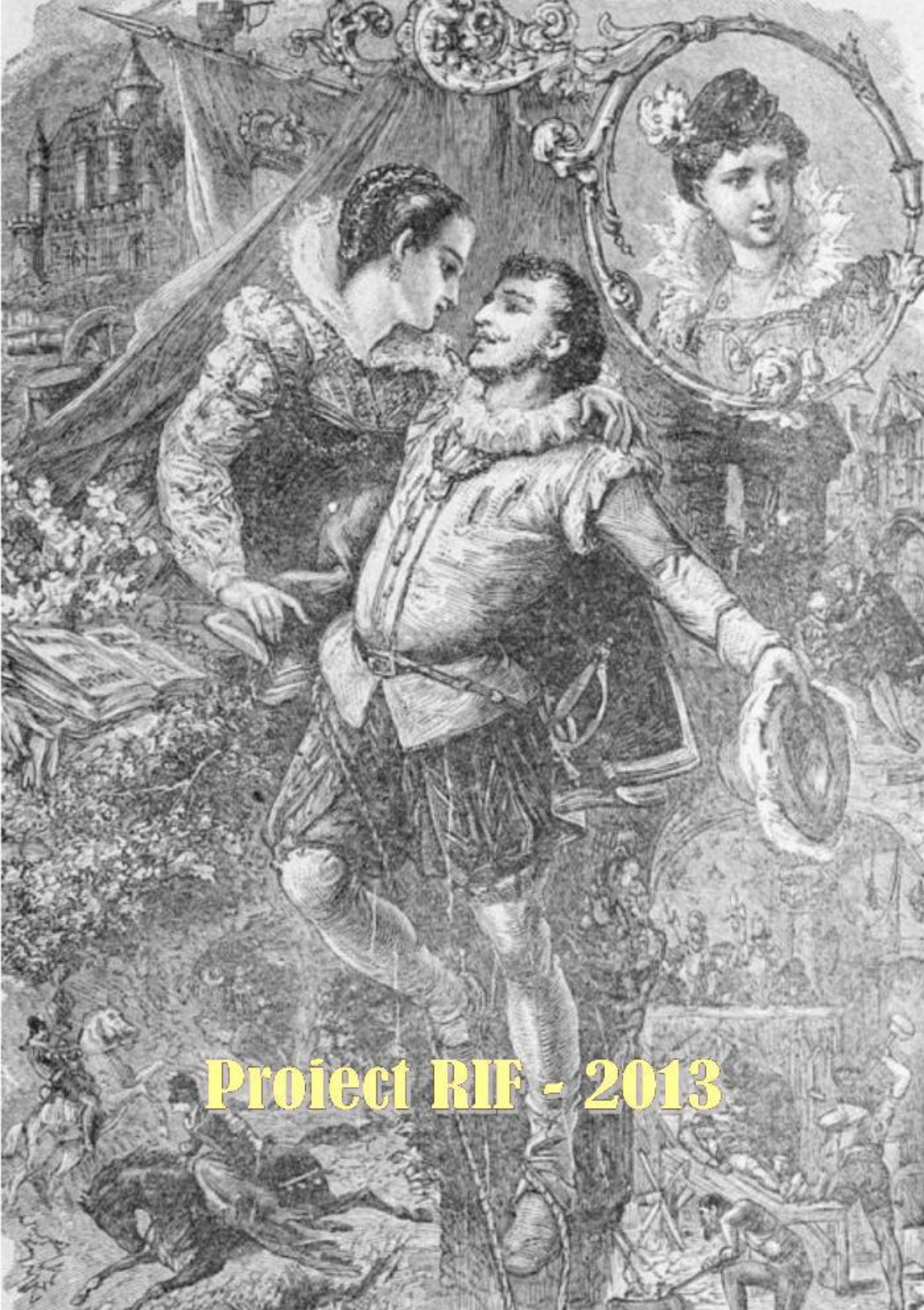
Proiect RIF - 2013

Versiune electronică: **[V3.2]**

PONSON DU TERRAIL

Junețea regelui HENRIC

PARTEA ÎNTÂI
FRUMOASA ARGINTĂREASĂ

Proiect RIF – 2013

Adaptarea şi corectura textului: România Inedit

Frumoasa argintăreasă
Amanta regelui Navarrei
Galanteriile frumoasei Nancy

Adaptare după ediția 1879
a Editurii Dor P. Cucu, BUCUREŞTI

Episodul al treilea

GALANTERIILE FRUMOASEI NANCY

(LES GALANTERIES DE NANCY LA BELLE)

Capitolul LX

Groaza lui Noë fu mare, când văzu pe Nancy intrând.

Henric el însuşi era atât de ocupat în acel moment lângă frumoasa argintăreasă, încât o uşoară roşeață coloră obrajii săi şi se urcă pe frunte.

Singură, Sarah rămăsese în nesimțire. Ştia ea amorul Margaretei pentru sir de Coarasse, de care Henric, nu îi dăduse de înțeles nimic, sau ghicise totul în acel moment?

Aceasta ar fi foarte greu de zis, dar tot ce vedem este, că ea continua să țină în mână una din mâinile tânărului prinț, fără ca surâsul de pe buzele sale să se şteargă şi fără ca muşchii frumosului său obraz să tresară.

Liniştea argintăresei îl făcu pe Henric să îşi recapete tot sângele rece.

— Bună ziua, micuța mea Nancy, zise el.

— Bună ziua, domnule de Coarasse.

— Priveşte pe acest tânăr!

Şi dintr-o clipire de ochi, Henric arătă pe Sarah.

Nancy îşi mişcă buzele sale roşii într-un surâs mut.

— Acest tânăr este o femeie, domnule de Coarasse, zise ea.

— Ah! tu eşti cunoscătoare.

— Puțin, zise cu modestie camerista Margaretei.

— Şi ai putea tu să spui... cine este această femeie, micuța mea?

Vorbind astfel, prințul privea pe Sarah...

— Cine să fie, zise Nancy, decât femeia care vă iubeşte, fără îndoială.

Sarah avu eroismul de a surâde, în loc de a se roşi.

— Şi pe care... o iubiți... poate?... adaugă Nancy care amenința pe prinț cu degetul.

— Domnişoara se înşală, zise cu răceală Sarah.

— Bun! făcu prințul la rându-i, nu cumva îi fi şi tu geloasă, Nancy.

— Oh! răspunse Nancy, asta nu ar fi nicidecum dreptul meu, în tot cazul, domnule de Coarasse.

Sângele rece şi batjocoritor al lui Nancy puse pe Henric într-o neplăcută dispoziție. Cu toate acestea el reluă:

— Cum, micuța mea, tu care eşti atât de fină, care ştii şi pătrunzi totul... nu ai ghicit încă.

— Ghicesc că doamna se numeşte Sarah Loriot.

— Ah! ah!

— Care şi dânsa este o victimă de-a lui René... şi pentru care doamna Margareta a făcut foarte bine că a luat precauțiunile sale.

— Ce vrei să zici?

— În această casă, cu toate că stăpânul poate să vă fie devotat, cu toate că ați fost transportat noaptea, totuşi nu sunteți în siguranță decât pe jumătate.

— Se poate, sărmana mea Nancy, murmură prințul de Navarra, şi poate chiar ca şi un copil să poată dispune de mine.

— Afară de aceasta, urmă camerista, care îşi continuă raționamentul, René are mirosul unui câine de vânătoare. Erați singur aici şi ar fi sfârşit prin a nu vă bănui, dar acum pentru că sunteți cu doamna, se poate să se întâmple mai devreme.

— Este adevărat aceasta.

— Adevărat, zise Sarah, şi pentru aceasta eu mă şi retrag.

— E nefolositor, doamnă.

— Pentru ce.

— Pentru că doamna Margareta care se interesează oarecum de domnul de Coarasse, i-a găsit o altă locuință.

— Ah! făcu Henric.

— O locuință mult mai plăcută.

— Oh! oh!

— Şi mult mai sigură.

— Unde este situată? întrebă prințul privind pe Nancy.

— Pe malul Senei.

— În sus sau în jos?

— Într-o frumoasă locuință ce se numeşte Luvru.

Noë care, tot vorbind cu Myette, nu pierduse niciun cuvânt şi niciun gest din acea scenă, scăpă o exclamație de surpriză.

În acelaşi timp, o uşoară paloare se răspândi pe figura frumoasei argintărese.

Sarah se gândea:

— Dacă se duce la Luvru, nu-l voi mai vedea, Dumnezeul meu!

— Tu eşti nebună! zicea în acel timp prințul.

— Dar nu, domnule de Coarasse.

— Cum! doamna Margareta, voieşte să mă transporte la Luvru?

— Da.

— Atunci doamna Catherine este moartă… şi René se îneacă.

— René nu mai şchioapătă, cu toate că maestrul Caboche i-a strâns bine piciorul… cât despre regina-mamă vă pot informa că ea se poartă ca un înger şi are de gând să plece la Saint-Germain.

— Cu cine?

— Cu regele care vânează în dimineața asta.

Henric crezu că Nancy şi Margareta se hotărâseră să-l ascundă, sau în camera uneia, sau în oratorul celeilalte.

Nancy cu un cuvânt, distruse cu totul supoziția lui.

— Este însuşi regele cel care s-a oferit să vă instaleze, zise ea.

— Regele.

— Dumnezeul meu, da! şi medicul său, adică bunul Miron fratele starostelui de comercianți te va pansa.

— Visez… murmură Henric. Regele ştie dar?

— Regele ştie totul. Doamna Margareta s-a dus să se arunce la genunchii lui.

— Când!

— Astăzi de dimineață.

Paloarea argintăresei începu să fie vizibilă.

— Ea i-a spus totul, urmă camerista, adică persecuțiile lui René, pericolul extrem în care vă găsiți şi rana care vă torturează.

— Margareta este un înger! strigă prințul cu totul amețit, şi fără să observe că cealaltă femeie, aşezată la piciorul patului lui, era mult mai îngrijorată de soarta lui, decât Margareta.

— Astfel, reluă Henric, regele devine protectorul meu.

— Şi împotriva a orice vi s-ar întâmpla.

— Hm!

Prințul avu un surâs sceptic de care Nancy se găsi atinsă.

— Oare nu credeți în protecția regelui? întrebă ea.

— Dar dacă…

— Ziceți aceasta fără…

— Ah! pentru că…

Henric se opri.

— Să vedem, zise Nancy cu un ton înțepat.

— Eu sunt un mic gentilom care se numeşte Coarasse.

— Ei bine?

— Şi domnul duce de Crillon era unul din cei mai mari seniori pe care monarhia a contat întotdeauna.

— Aşa, şi? făcu Nancy.

— Domnul de Crillon era amicul regelui. Regele i-a jurat că-l va

condamna pe René, şi, cu toate acestea…

Nancy prevăzu că are să vină un cuvânt fără ripostă şi îşi pregăti răspunsul.

— Cu toate acestea, urmă prinţul, doamna Catherine a cerut exilul său şi l-a obţinut.

— Haida-de! murmură Nancy, ceea ce-mi spuneţi este o politică a Luvrului. Şi apoi domnul de Crillon s-a retras la moşiile sale, iată totul.

— Ei bine! făcu prinţul râzând, ştii ce mi se va întâmpla mie, eu care nu am moşii?

— Să vedem!

— Mă va trimite în piaţa Grève…

Nancy fu apucată de un râs nebunatic.

— Ah! domnule de Coarasse, zise ea, îmi pare că devii fricos.

— He! he!

— Şi dacă vei ţine un astfel de discurs înaintea Doamnei Margareta, ea s-ar putea să nu vă mai iubească.

— Taci nebunatico.

— Întocmai, zise Noë care era rezemat lângă geam, iat-o…

Noë privea în stradă şi el văzu apărând la colţul pieţei Saint-Germain-l'Auxerrois o litieră închisă, ale cărei părţi laterale erau desenate cu armele Franţei şi ai cărei purtători erau îmbrăcaţi în galben şi albastru, ceea ce arăta adevărata livrea obişnuită a Doamnei Margareta.

Un carabinier preceda litiera. Doi paji mergeau înapoi, aceştia erau Gauthier şi pajul Raoul.

Henric privi pe Sarah, apoi privi pe Nancy.

Nancy era una din acele naturi fine şi pătrunzătoare.

Ea ghici gândul lui Henric, se aplecă la urechea lui şi îi zise:

— Vă înţeleg… Voiţi ca să se transporte în Luvru şi pe frumoasa Sarah Loriot.

— Negreşit! făcu cu naivitate Henric pentru ca să o scap din ghearele lui René.

— Şi pentru a o avea lângă dumneavoastră…

— Sst!

Recomandarea de tăcere pe care Henric, o făcea lui Nancy era nefolositoare, căci în acel moment, uşa se deschise şi prinţesa Margareta intră.

Margareta era radioasă.

. . . . . .

Câteva ore mai târziu, regele Carol al IX-lea intră în Luvru.

Regele se întorcea din Saint-Germain, unde alergase un cerb.

Doamna Catherine era călare lângă dânsul, în mijlocul unei grupe de curteni.

Regele era bine dispus, regina-mamă surâdea.

Pentru ca regele se fie dispus, trebuia să existe combinația a trei circumstanțe.

Cea dintâi, o noapte bună, în care să nu fi suferit de boala sa de inimă.

A doua, o zi frumoasă de vânătoare, în care câinii să nu fi făcut greşeli.

Cea de-a treia, lucru mai dificil, trebuia ca doamna Catherine să uite a vorbi fiului său de politică, sau de lucruri religioase.

Aceste trei circumstanțe, din fericire combinate în acea zi, făcuseră din Carol al IX-lea, prinț posac şi violent de obicei, un monarh amabil şi plin de indulgență.

Pentru ca doamna Catherine să surâdă, trebuiau trei lucruri, dar nu era necesar să fie unite.

Trebuia sau ca René, astrologul ei, să citească în stele, că ducele de Guise murea de o moarte grabnică, că hughenoții şi regele de Navarra s-ar ciocni într-o zi, şi că regina Jeanne d'Albret, o dată căsătoria fiului său sfârşită cu doamna Margareta, ar înghiți un os de peşte, din care cauză ar muri desigur; sau ca regele să iscălească dimineața arestarea a câtorva seniori rău priviți; sau ca doamna Catherine să poată primi de la rege, aprobarea de a îneca sau a lovi cu pumnalul, fără zgomot, câțiva gentilomi vinovați de trădare în ochii ei, dacă parlamentul i-ar fi văzut nevinovați.

În cursul întregii zile, doamna Catherine păru mai întinerită cu douăzeci de ani, ea galopase alături de rege şi curtenii îşi ziseseră:

— Doamna Catherine, care cu scumpul ei René se ocupă de alchimie, a găsit desigur niscaiva leacuri misterioase cu ajutorul cărora în decurs de o noapte o întineresc cu douăzeci de ani.

În momentul când cortegiul regal intra pe porțile Luvrului, regina-mamă se aplecă spre rege, şi îi zise:

— Majestatea Voastră voieşte a mă primi astă-seară?

— Cu plăcere, Doamnă.

— Între opt şi nouă ore, în cabinetul său de lucru…

— Dar desigur.

— Voi face cred, o confidență Majestății Voastre.

Carol al IX-lea încruntă sprâncenele.

— Îmi vei mai vorbi de politică?

— Nu, Sire.

Regele respiră.

— Atunci, vino… vom juca *l'hombre*.

— Fie, zise regina.

— Ce nenorocire că acel sărman sir de Coarasse, adaugă Carol al IX-lea, să fie într-o astfel de stare…

— Aud? făcu regina, ce făcu o săritură pe şa.

Deşi René fusese de dimineață la Luvru şi se întâlnise cu regina, el se ferise, pentru oarecare motive şi, nu vorbi reginei nici despre întâlnirea sa cu ducele de Guise, nici de amorul doamnei Margareta pentru Henric, nici în fine, despre duelul acestuia din urmă cu prințul de Lorena.

— Sir de Coarasse juca minunat *l'hombre*, urmă regele.

— Cum! a murit?

— Nu, dar aproape.

— Poftim? făcu regina.

— A avut o certă aseară într-o cârciumă.

— Ah!

— Şi a primit o lovitură de spadă în piept.

— Ah! ah! făcu regina ai cărei ochi scânteiau de o bucurie ascunsă.

— Sărmanul sir de Coarasse, adaugă regele, îl iubeam mult… Era vânător excelent, bun jucător… Avea mult spirit.

— Tocmai despre dânsul voiam să vă vorbesc în audiența mea.

— Ce spui?

Şi Carol al IX-lea luă un aer uimit.

— Ah! da, reluă el, mi s-a spus că el se ocupa cu fermecătoriile şi că ți-a făcut multe şi frumoase preziceri. Adevărat o fi?

— Voi spune astă-seară tot, Majestății Voastre.

Şi regina sări de pe cal şi se îndreptă spre apartamentele ei, pe când Carol al IX-lea, ce râdea sub mustața sa blondă cu şiretenia unui paj, urcă cu uşurință la dânsul.

Doamna Margareta îl aştepta în acea cameră ce se numeşte cabinetul regelui, şi care preceda camera sa de culcare.

— Ei bine! făcu Carol al IX-lea.

— Gata, răspunse Margareta.

— E aici?

— Da.
— A putut suferi transportul?
— Prea bine.
— Miron l-a văzut?
— Miron e sigur că-l va vindeca în câteva zile.
— Bravo! strigă regele.
— Şi, sfârşi Margareta, dacă Majestatea Voastră îi continuă protecția.
— Ah! drace! frumoasa mea soră, zise regele, aceasta nu va fi fără osteneală.
Margareta tresări.
— Şi nu prea îmi va merge bine de acum cu buna noastră mamă. Ea mi-a surâs toată ziua, şi ştii că atunci când ea surâde...
— Asta înseamnă că sunt pumnale afară din teacă şi otrăvuri prin aer, murmură Margareta.
— Dar, asigură-te, copila mea, zise regele, vom fi tari... şi îndemânateci.
Regele îmbrățişă pe Margareta, apoi intră în camera sa şi înaintă până la uşa acelui mic cabinet în care culcase, după ordinele lui, pe pretinsul sir de Coarasse.
Două persoane erau lângă patul bolnavului, Miron şi Noë...
— Bună ziua, scumpul meu Sire, zise regele care intră şi salută pe Henric cu un surâs.

Capitolul LXI

Regele şezu jos, pe când Noë se ridică cu respect.
— Ei bine, domnule de Coarasse, zise Carol al IX-lea, cum te simți?
— Ah! Sire, răspunse prințul, Majestatea Voastră e atât de bună cu mine, încât îmi pare că n-am fost niciodată mai sănătos.
Regele surâse.
— Eşti un linguşitor, domnule de Coarasse, zise el.
Şi privind pe Miron, adăugă:
— Şi tu Miron, ce crezi de rana domnului de Coarasse?
Miron răspunse:
— Cu un deget mai sus sau mai jos, la dreapta sau la stânga, şi domnul de Coarasse ar fi fost mort, Sire.
— Drace!
— Dar a avut noroc, şi rana sa va fi cicatrizată mai înainte de

opt zile.

— Atunci, zise regele, vei putea juca la *umbră*,[1] domnule.

— Oh! desigur, Sire.

Regele făcu un semn lui Miron.

— Treci cu domnul de Noë în camera mea, zise el: acolo veți găsi pe doamna Margareta. Voiesc să încredințez un secret domnului de Coarasse.

Miron şi Noë se înclinară şi ieşiră. Regele se ridică, închise uşa şi se aşeză din nou lângă patul lui Henric.

Prințul era puțin mirat, dar mirarea sa nu se amesteca cu nicio neliniște, căci Carol al IX-lea continua să fie vesel.

— Domnule de Coarasse, îi zise el, mă vezi foarte încurcat.

— Adevărat, Sire.

— Semăn mult unei stânci pe care două curente contrarii o izbesc.

Henric privi pe rege.

— Unul din aceşti curenți se numeşte *regina-mamă*, Doamna Catherine.

Henric tresări.

— Celălalt, urmă regele, se numeşte Doamna Margareta.

O uşoară roşeață apăru pe fruntea tânărului prinț.

Cu toate acestea el păru surprins şi zise:

— Cum, Sire, Doamna Catherine şi Doamna Margareta nu se înțeleg între dânsele?

— Nu, domnule.

— Aceasta e ciudat!

— Erau bine odată, dar… astăzi…

— Astăzi, făcu cu naivitate prințul.

— Dumneata ai intervenit.

— Eu, Sire?

— Şi semeni mult, scumpul meu de Coarasse acelui măr de discordie de care vorbeşte bătrânul Homer.

— Dar… Sire…

— Sora mea Margot te-a luat sub protecția ei şi a cerut ca să te transporte aici.

— Prințesa e prea bună.

— Cum iubesc mult pe Margot şi cum am început a te iubi puțin, domnule Coarasse…

---

[1] Joc de cuvinte legat de numele jocului de cărți l'hombre – umbra.

— Majestatea Voastră mă onorează prea mult.

— Am făcut tot ceea ce mi-a cerut Margot, cum vezi, *dar*…

La acest *dar*, Carol al IX-lea se opri.

Henric aştepta cu nerăbdare.

Regele reluă:

— Dar, scumpul meu domnul de Coarasse, nu ştiam azi dimineață că ai supărat pe doamna Catherine.

— Eu, Sire?

— Aşa încât e furioasă şi îmi va cere fără îndoială să te închidă la Bastilia.

— Drace!

— I-ai prezis, ți-ai râs de dânsa şi de René, şi ştii sărmanul meu domn de Coarasse, că odată Doamna Catherine unită cu René pentru a urî pe cineva, înaintează cu paşi repezi spre îndeplinirea scopului lor.

— Sire, răspunse cu umilință domnul de Coarasse, sunt în mâinile Majestății Voastre, şi dacă îi place a mă trimite la Bastilia şi chiar la piața Grève…

— Nu, zise regele râzând, eşti aici, regina-mamă nu ştie nimic, Miron şi amicii dumitale vor păstra secretul şi voi autoriza pe doamna Catherine a te căuta pe oriunde nu eşti.

— Majestatea Voastră crede dar, întrebă Henric, că regina-mamă e prea iritată asupra mea?

— Sunt sigur.

— Şi cugetă a mă pedepsi crud?

— Hm! făcu regele, nu aş voi să fiu în pielea dumitale, te asigur.

— Dar, atunci Sire, îndată ce voi fi bine şi în stare de a suferi şaua…

— Vei face bine de a te întoarce în Navarra, dar numai…

Regele privi cu răutate pe Henric.

— Să vedem, sărmanul meu Coarasse, reluă el, îți voi pune o întrebare, răspunde-mi numai cu sinceritate.

— Ah! Sire…

— Cunosc bine motivul mâniei ce a dovedit Doamna Catherine, dar nu ştiu…

Şi surâsul batjocoritor al monarhului luă proporții şi mai mari.

— Nu ştiu, sfârşi el, cauza simpatiei ce ai inspirat Doamnei Margareta.

Henric luă un aer naiv:

— Prințesa e atât de bună! zise el.

— Atât de bună, reluă Carol al IX-lea tot batjocoritor, încât a plecat în mijlocul nopții pentru a te găsi în cârciuma lui Malican, unde erai transportat. Hei! hei! domnule de Coarasse, zise regele, ştii că toate acestea sunt foarte istețe din parte-ți?…

— Sire!

— Căci, în fine, sora mea Margot, e o fiică a Franței?

— Sire, zise cu umilință Henric, dacă merit vreo pedeapsă… sunt gata!

Dar regele tot surâzând:

— Dacă aş fi fost prinț de Navarra, zise el, te-aş fi trimis a fi zdrobit în piața Grève; dar regele Franței nu se amestecă în asemenea afaceri.

La rândul său, Henric surâse; cu toate acestea el nu ghicea încă unde regele voia să vină.

— Din nenorocire, reluă Carol al IX-lea, căsătoria surorii mele Margot cu vărul meu de Navarra e hotărâtă, şi acest eveniment care îți va fi poate neplăcut…

Regele se opri, aşteptând un răspuns de la sir de Coarasse, dar acesta păstră tăcerea.

Atunci regele urmă:

— Este aproape o lună de când doamna Jeanne d'Albret, vara mea, ne-a anunțat, pe regina-mamă şi pe mine de apropiatul ei voiaj la Paris. Ea va fi însoțită de fiul ei.

— Ah! făcu Henric.

— Şi cred că atunci, scumpul meu, va trebui să iei o hotărâre.

— Care, Sire?

— Dacă rana e închisă, te vei urca pe cal şi vei merge puțin să te preumbli prin Navarra sau Lorena. Cred că… ducele Henric… ştii… ducele te va primi foarte bine.

— Văd, răspunse sir de Coarasse, cu surâsul său de gascon, văd că Majestatea Voastră ştiți multe lucruri.

— Ei! ei! făcu regele.

— Şi că nu-i voi spune nimic nou…

— Ah! drace! Margareta mi-a făcut o mulțime de confidențe, azi dimineață.

— Cu toate acestea, reluă tânărului prinț, mă prind că am ceva de spus Majestății Voastre.

— Despre cine?

— Despre acel prinț de Navarra căruia i-am făcut mare rău.

— Şi-mi vei spune ceva de dânsul?

— Da, Sire.

— Să vedem.

Henric se ridică puțin, aşa ca să vorbească mai liber, şi el începu astfel:

— Înainte de a vorbi Majestății Voastre despre Alteța Sa Henric de Bourbon, este de trebuință ca să îi povestesc o legendă din munții noştri, Pirinei.

— Ah! zise regele, aveți legende prin Navarra.

— Da, Sire, şi e una ce vă voi istorisi-o.

— Ascult.

— A fost odată, zise prințul, un păstor din munții spanioli ce se numea Antonio. Antonio era tânăr, întreprinzător, mai mult încă, era băiat frumos, şi putea în oarecare cazuri să fie iubit chiar pentru el însuşi.

— Aşi!! zise regele, ce spui! un păstor poate fi iubit pentru altceva.

— Ah! Sire, Atonio era bogat, şi fetele din satul lui îi calculaseră suma capetelor din turma sa, şi monedele pe care bătrâna sa mamă obişnuia să le țină într-un ciorap de lână, drept pungă.

— Unde dracu se ascunde ambiția? făcu Carol al IX-lea râzând.

— Lumea e astfel făcută, Sire. Într-o dimineață, bătrâna sa mamă, care nu era pe coasta Spaniei, ci pe cea a Navarrei, îi zise:

— „Iată copilul meu că ai ajuns la vârsta de douăzeci de ani, şi a venit vremea de a-ți lua o femeie.”

— „Mă voi gândi la aceasta, răspunse Antonio.”

— „Ți-am găsit, în familia mea, în Navarra, o prea frumoasa fată ce se numeşte Margareta şi care e vara ta.”

— Ah! ah! zise regele, ea se numea Margareta?

— Da, Sire.

— Apoi? Continuă, domnule de Coarasse!

— „N-ai, continuă mama lui Antonio, decât să mergi în Navarra, şi vei merge la verii tăi, frații viitoarei tale soții.”

— „Bine! răspunse Antonio; dacă ea îmi place îți voi îndeplini voința.”

— „Dar, zise bătrâna ce era foarte prudentă, nu este destul să iei o femeie şi să o iubeşti, trebuie ca şi ea să te iubească.”

— O cugetare foarte bună, observă regele.

Henric urmă:

— Bătrâna mamă a lui Antonio îl sfătui atunci să plece spre Navarra şi să meargă numai într-o seară să bată la uşa verilor săi,

cerându-le ospitalitate, ca un călător. Omul nostru plecă; el ajunse acolo şi fu primit cu căldura pe care oamenii noştri o arată totdeauna către drumeți. El o văzu pe Margareta.

— Ea era frumoasă? întrebă regele.

— Încântătoare, Sire.

— Şi el o iubi?

— Pe dată.

— Dar.. ea?

— Ah! iată unde începe narațiunea mea, Sire.

— Să vedem.

— Căsătoria Margaretei cu vărul ei din Spania, Antonio fusese hotărâtă cu câțiva ani mai înainte de către părinți, astfel încât Margareta crescu cu această idee că nu va avea niciodată alt bărbat.

— Atunci ea trebuia să îl iubească mai dinainte?

— Din contră, Sire.

— Pentru ce?

— Pentru că i se zise că Antonio era un fel de urs cu proastă creştere şi că locuia în valea cea mai sălbatică, cea mai puțin fertilă şi cea mai tristă din Navarra spaniolă.

— Frumos motiv, într-adevăr!

— Apoi, mai era unul şi mai serios poate…

— Ah! ah!

— Margareta mai avea un văr, şi pe acesta îl iubea.

— Pentru ce nu l-a luat de bărbat?

— Ah! iată: pentru că tatăl şi frații ei dăduseră cuvântul lui Antonio, şi pentru motive prea lungi de spus aici, ei preferau de a-l avea pe Antonio de cumnat.

— Cum se numea celălalt văr?

— Henric… şi el locuia în Franța.

— Bun! zise regele ce începu a deschide un ochi.

— Frații Margaretei, pe care un păstor ce era mesager între Spania şi Navarra îi anunțase de apropiata sosire a lui Antonio, se grăbiseră să îndepărteze pe celălalt văr, amenințându-l că-l vor omorî dacă s-ar mai arăta pe acolo. În ziua când Antonio veni să ceară ospitalitate, vărul plecase din ajun şi Margareta plângea necontenit. Antonio îi zise că el era spaniol şi cunoştea mult pe acela ce trebuia să îl ia de bărbat. Curiozitatea întrecu durerea şi Margareta întrebă pe pretinsul călător asupra aceluia căruia era condamnată a-i fi soție. Antonio nu se dădu în lături de la a se

înnegri pe cât putea:

— „Frumoasa mea domnişoară, zise el, Antonio e urât, Antonio e rău, Antonio e un bădăran, un adevărat urs cu proastă creştere.”

Şi Margareta începu a simți o mare plăcere ascultând toate relele ce i se spuneau despre viitorul ei soț; asculta cu plăcere şi privea cu atenție pe călătorul ce-i părea tânăr, frumos şi spiritual.

La acestea din urmă cuvinte ale lui sir de Coarasse, regele Carol al IX-lea, ce avea deja un ochi deschis, deschise pe amândoi şi zise întinzând mâna tânărului prinț:

— Spune dar, că Antonio era foarte spiritual, vărul meu…

Şi Carol al IX-lea recunoscând în fine, în sir de Coarasse pe vărul şi viitorul său cumnat, Henric de Bourbon, adăugă punând un deget pe buze:

— Sst! ascultă-mă bine, vărul meu.

— Vorbeşte, Sire.

— Margareta bănuieşte că sir de Coarasse ar putea avea un alt nume?

— Nicidecum.

— Ei bine, îți voi da un sfat.

— Ascult.

— Rămâi sir de Coarasse, vere, cât se va putea mai mult timp.

— Da, Sire.

— Margot e o fată capricioasă, urmă regele. Ea ar putea bine să nu te mai iubească, din ziua când va afla adevărul.

— Nu-mi pot prelungi incognitoul peste măsură, cu toate acestea...

— Pentru ce?

— Regina, mama mea, va fi aici în cincisprezece zile.

— Ei bine, mai aşteaptă cincisprezece zile.

— Şi apoi, doamna Catherine şi René vor forța poate pe sir de Coarasse să se demaşte.

— Ah!… zise regele, dar să mai avem puțină răbdare, vărul meu.

Cum regele sfârşea aceste cuvinte, o bătaie uşoară se auzi la uşa pe care regele o închisese cu grijă.

— Sire, zise vocea lui Miron, Majestatea Voastră are buna voință de a deschide domnului de Noë? Regina-mamă vine.

— Ah! drace! făcu Carol al IX-lea ce deschise îndată uşa şi zări pe Margareta şezând la cealaltă extremitate a holului şi vorbind cu pajul Raoul.

Raoul venea să întrebe din partea Doamnei Catherine, dacă

putea să fie primită îndată.

Nu era dar timp de pierdut pentru a-l ascunde pe Noë. Regele îi arătă cu un gest cabinetul din care ieşea. Noë intră, Margareta îl urmă.

— Nu este prea bine, zise ea regelui, ca Doamna Catherine să mă găsească aici.

Şi ea închise uşa, apoi veni de luă mâinile lui Henric ce o privea surâzând.

Miron şi regele erau dar singuri în camera vecină, unde îndată se auziră paşii reginei-mamă.

— Ea vine să îmi ceară capul, murmură Henric surâzând…

— Pe credința mea, zise Margareta ce puse un ochi la cheia uşii, apoi urechea, oricine locuieşte la Luvru, are obiceiul de a asculta la uşi… Să facem ca toată lumea.

Capitolul LXII

Am pierdut din vedere pe René Florentinul din momentul când Sarah, frumoasa argintăreasă, ieşise în toată libertatea din închisoarea sa improvizată.

René a cărui pasiune îl turmenta continuu, privea pe Sarah depărtându-se şi o urmări cu privirea până ce ea intră în unghiul invizibil al străzii.

După aceasta, el se întoarse şi văzu pe Gribouille la spatele lui.

Gribouille rămăsese uimit.

— Senioria Voastră este nebună! strigă el.

— Hei! făcu René.

Gribouille avea aerul unei pisici, care după ce a prins un şoarece în ghearele sale, a avut dobitocia de a-l lăsa să scape în marginea unei găuri îndestul de mare pentru el şi prea mică pentru dânsa.

— Pentru ce sunt nebun? întrebă cu repeziciune René.

— Pentru că ai lăsat-o să plece.

— Dobitocule!

— Drace! murmură dănțuitorul, atunci nu mai trebuia să mai îmi recomanzi, să răspund cu capul meu, dacă o voi lăsa să fugă.

— Ea şi-a răscumpărat libertatea.

La rândul său Gribouille privi pe René.

— Iartă-mă, zise el, dar credem că Senioria Voastră nu a adus-o aici decât pentru că… pentru că…

Gribouille se opri.

— Vorbeşte odată, dobitocule, strigă René cu nerăbdare.

— Ei bine, credeam că Senioria Voastră o iubeşte.

— Da... dar...

— Şi nu mă gândeam că are să fie vorba de banii săi.

— Hm! se gândi René, aş putea să-i spun şi lui Gribouille împrejurările petrecute.

Şi apoi zise tare:

— Închipuie-ți că o iubesc cu nebunie, Gribouille.

— Cu toate acestea ea părea a nu vă înțelege amorul vostru.

— Aşa este, o ştiu. Şi când ea a văzut că mă apropiam de dânsa, s-a înarmat cu un cuțit pe care l-ai lăsat pe masă. Pentru ce dracu laşi tu, cuțitele astfel?

— M-am gândit la asta, dar îmi puteam închipui că...

— Bine! Aşadar, ea s-a înarmat cu acel cuțit şi m-a amenințat că se va omorî.

— Drace! zise Gribouille care avea puțin scepticism, femeile țipă prea tare, dar ele cugetă de două ori lucrurile mai înainte de a ajunge la această extremă.

— Ea ar fi făcut întocmai cum zicea, răspunse René cu toată convingerea.

— Şi atunci? întrebă dănțuitorul.

— Atunci, zise René, am primit propunerea sa.

— Care era?...

— Că m-a făcut moştenitorul ei.

— Cum dracu! murmură Gribouille, nu mai înțeleg acum nimic.

— Pentru ce?

— Pentru că nu se moştenesc oamenii decât după moarte.

— Te înşeli. Ea mi-a dat tot ceea ce posedă cu condiția ca s-o las să plece.

— Bine. Înțeleg. Dar atunci, făcu Gribouille cu un aer zăpăcit, o mai poți avea în mână când o vei moşteni?

— Nu, zise René.

— Pentru ce?

— Pentru că nu voi intra în posesia averii sale, decât când va fi în afara Franței.

René istorisi atunci lui Gribouille modul de înțelegere ce avusese el cu argintăreasa în privința aceasta. Gribouille îl asculta dând din cap.

— Iată! murmură el.

— Ce! făcu René neliniştit.

— Senioria Voastră este înşelată.

— Cum aşa? Am cuvântul ei de onoare.

— *Femeia e întotdeauna schimbătoare*, zise dănțuitorul care avea oarecare noțiuni istorice în această privință şi care văzuse castelul de Rambouillet şi faimoasele ferestre pe care Francisc I scrisese cupletul său, nu mai puțin celebru.

Neîncrederea lui Gribouille făcu impresie lui René, nu mai puțin faimoasă.

— Ea e onestă, zise el.

— Haida-de! haida-de!

— Şi eu chiar m-am purtat cu multă modestie în fața ei.

— Ea are amici, nu este aşa?

— Aşa cred.

— Ei bine, acei amici o vor povățui ce trebuie să facă.

Această din urmă idee a lui Gribouille, termină prin a-l tulbura pe René.

— În fapt! zise el, tu poate să ai dreptate, voi încerca din nou să pun mâna pe dânsa.

René se repezi într-adevăr afară din casă şi calculă că Sarah trebuia să se fi dus de-a dreptul la cârciuma lui Malican.

Astfel dar, el începu să alerge şi traversă podul Change şi piața Châtelet într-o clipită.

Dar Sarah avea câteva ore înaintea lui, şi apoi ea alerga tot aşa de repede ca şi René.

Când Florentinul ajunse pe piața Saint-Germain-l'Auxerrois, găsi pe Malican aşezat foarte liniştit pe pragul uşii sale.

— Bună ziua, messir, zise el.

— Bună ziua, Malican.

— Senioriei Voastre îi e sete poate?

— Nu.

— Ea nu voieşte să bea o butelie de vin vechi?

— Nu.

— Atunci în ce fel i-aş putea fi folositor?

René privi fix pe cârciumarul béarnez.

— Aveai la tine, zise el, o femeie îmbrăcată bărbăteşte?

Sau că Sarah, care plecase cu Myette spre strada Prêtres unde ea avea să vadă pe scumpul său Henric, s-ar fi destăinuit lui Malican, sau că acesta ghicise o parte din adevăr, cert este că acesta răspunse pe dată şi fără a se mai gândi.

— Da, messire.
— Unde, este?
— A dispărut de ieri seară.
— Adevărat?
— Da.
— Şi tu nu ai mai revăzut-o?
— Nu.
Şi Malican care mințea cu eroism, scoase un adânc suspin.
— Malican, Malican, murmură Florentinul, ia seama!
— La ce, monseniore?
— Dacă mă minți, te spânzur.
— Monseniore, am spus adevărul.
— Bine! zise cu bruschețe René.
Şi el se îndreptă spre Luvru.
La Luvru nu se mai ştia nimic despre Florentin.
După unii, René era mai mult ca totdeauna la favoarea reginei; iar după alții, doamna Catherine nu l-a smuls din ghearele maestrului Caboche călăul, decât pentru că poseda o mulțime de secrete de ale statului.
Şi după aceştia din urmă, René era în dizgrație.
Soldatul care păzea la portița cea mică a Luvrului era şi el fără îndoială, tot de această opinie, căci încrucişă carabina şi îi zise:
— Nu se poate intra în Luvru, decât cu cuvântul de ordine.
— Îl am, zise René...
— Să vedem.
René Florentinul asistase de atât de multe ori la schimbarea cuvintelor de ordine, încât terminase prin a şti pe dinafară toate cuvintele uzitate într-un asemenea caz.
La întâmplare, el pronunța acela de *vânătoare*.
Într-adevăr, era chiar cuvântul pe care îl dăduse regele deşteptându-se.
Regele, se ştie, trebuia se vâneze la Saint-Germain.
— Treci, zise elvețianul.
René se duse drept la Doamna Catherine.
Regina, pe care Carol al IX-lea o rugase cu câteva minute mai înainte de a-l însoți la vânătoare, se îmbrăca cu o cochetărie care nu mai era de vârsta sa.
Ea îl văzu intrând pe René şi îi zise:
— Ştiu mai dinainte ce ai să-mi ceri.
— Poate, Doamnă.

— Tu voieşti să ai avizul meu asupra lui sir de Coarasse?

Doamna Catherine pronunța aceste cuvinte cu un surâs atât de ciudat, încât René înțelese că pierderea lui Henric era deja hotărâtă în spiritul său.

— Este drept, zise el, că un prefăcut ca acesta merită...

— O pedeapsă exemplară. Sunt şi eu de părerea ta. Dar cu toate acestea, voiesc să am timpul de a reflecta.

René îşi muşcă buzele.

— Şi apoi, de a ne debarasa de dânsul nu e uşor.

— Pentru ce?

— El e vărul lui Pibrac.

— Pfiuu!

— Regele îl iubeşte mult.

René îşi încruntă sprâncenele.

— În fine, am să mă mai gândesc, du-te!

Şi regina concedie pe vechiul său favorit.

René plecă fără a putea să vorbească reginei, ceea ce se petrecuse în ajun, adică lupta ducelui de Guise cu sir de Coarasse.

René voia fără îndoială, să menajeze pe duce şi să-şi țină cuvântul pe care-l dăduse. Afară de aceasta, Florentinul ştia că sir de Coarasse era grav rănit, şi era sigur că nu e mort.

Dacă Henric ar fi murit în timpul nopții, Malican desigur că nu ar fi avut figura liniştită când René venise să îl vadă.

Această reflecție pe care o făcu plecând de la regină, fu pentru el o rază de lumină.

— Aide, îşi zise el, ştiu ce am de făcut. Malican a văzut pe Sarah şi e probabil că am s-o găsesc la căpătâiul patului lui Henric, care acesta desigur că trebuie să fie culcat în cârciumă.

René se îndreptă din nou, spre casa béarnezului. Malican nu părăsise încă pragul casei, şi salută pe Florentin a doua oară cu cel mai profund respect. René luă un aer politicos.

— Scumpul meu Malican, zise el, regina mă trimite la dumneata...

— Regina! domnule René?

— Da, ea s-a informat că un gentilom din țara ta, pe care îl iubeşte, ca şi mine, s-ar fi apucat la o ceartă la tine...

— Da, sir de Coarasse.

— Şi s-a bătut.

— Cu un necunoscut.

— Care l-a rănit foarte grav, după cum se zice?

— Nu, făcu Malican cu liniște. Rana e uşoară…
— Ah! murmură René, atât mai bine! respir…
— În opt zile el va fi pe picioare.
— Tu crezi?
— Sunt sigur.
— Prea bine, în acest caz el trebuie să fie la tine, nu este aşa? Mă duc să văd pe acest nenorocit de Coarasse.
— Nu e la mine, monseniore.
— Cum!
— V-o jur.
— Cu toate acestea nu cred că rănit fiind, se putea duce până la hanul său.
— L-au ridicat. Amicul său domnul de Noë s-a dus să caute pe hangiul lor, şi acesta în revărsatul zorilor a venit cu doi băieți şi o litieră.
Ceea ce spunea Malican părea atât de adevărat încât René, îl crezu pe cuvânt. El se duse dar, în strada Saint-Jacques.
Gasconul Lestacade, era ca şi Malican, aşezat pe pragul uşii.
— Bună ziua, îi zise René.
Toată lumea cunoştea pe Florentin, figura lui era teribilă, şi când el trecea printr-o piață unde se jucau copiii, aceştia se opreau, salutau şi nu îndrăzneau să-şi înceapă jocul, până ce el nu se depărta.
Lestacade făcu dar lui René, aceeaşi reverență ca şi Malican.
— Bună ziua! monseniore, zise el.
— Cum îi merge lui sir de Coarasse? întrebă René.
— Dar… nu prea rău, făcu Lestacade mirat.
— Cum! nu prea rău? tu vrei să zici, mai bine, îmi închipui.
— Sir de Coarasse nu e bolnav, zise hangiul.
— Haida-de! făcu René.
— El nu s-a culcat aici în noaptea trecută şi cred că el trebuie să fie la Luvru, la domnul de Pibrac, vărul său.
Lestacade se silea să-l convingă pe René, când acesta din urmă îi zise:
— Cum! tu nu ştii că el a primit în noaptea asta o lovitură furioasă de spadă?
Lestacade păli şi scoase o exclamație de surpriză.
— O Dumnezeul meu! zise el…
Durerea hangiului conta prea puțin pentru René.
— Ah! banditule de Malican! zise el, tu ți-ai râs de mine. Ține

minte!

René, fierbând de mânie, merse în strada Saint-Jacques şi trecu podurile cu intenția de a-şi face singur dreptate.

Din fericire însă, Malican era un om capabil să-şi înfigă cuțitul său béarnez, acolo unde găsea de cuviință violenta sa iritație, şi apoi noroc chiar pentru René, căci avu câteva momente de reflecție pe când mergea.

— Pentru ca acel ticălos de Malican să mă mintă, gândi el, trebuie să ştie ura mea contra lui Coarasse. Acesta dar, nu poate să fie la dânsul... Dar unde este? Nu voi şti aceasta decât consultând stelele.

René trecu drumul şi se întoarse spre podul Saint-Michel unde lăsase pe Paola.

. . . . . .

Cu câteva ore mai târziu, doamna Catherine se întorcea de la Saint-Germain cu regele, şi cerea lui Carol al IX-lea o audiență pentru ora opt seara.

Intrând în oratoriul său, doamna Catherine îl găsi pe René.

René se sucise toată ziua primprejurul pieței Saint-Germain-l'Auxerrois, unde sfârşise prin a cerceta pe Gribouille.

Dar nici Gribouille, nici René nu putuse să surprindă secretul dispariției neaşteptate a lui sir de Coarasse.

Atunci René se hotărâse să destăinuie totul, reginei-mamă, şi o aştepta nerăbdător.

— Ei bine! zise ea intrând, ai aflat tu ce i s-a întâmplat lui sir de Coarasse?

— Da, doamnă.

— E adevărat că s-a bătut şi e grav rănit?

— Rana lui e uşoară.

— Ah! se va tămădui?

— E atât de bine îngrijit! zise René, la întâmplare şi cu un ton batjocoritor, încât...

— Adevărat? şi... de cine?

— Doamnă, reluă René care luă îndată un aer grijuliu şi gânditor, abia am scăpat din ghearele maestrului Caboche, şi vă asigur că nu mai am nicio dorință de a mai intra.

— Ce-mi cânți tu acolo, René, întrebă regina înspăimântată.

— Doamnă, urmă Florentinul, sir de Coarasse are mari protecții.

— Ei, aş! făcu regina.
— Regele îl iubeşte mult.
Catherine înălță din umeri şi zise:
— Regele va face ceea ce va voi.
— Îmi cer iertare!... nu este numai regele cel ce se interesează de dânsul.
— Dar cine mai este, încă?
— Doamna Margareta.
Regina tresări şi privi fix pe René.
— Ah! murmură acesta, cu un ton ipocrit, ea îi datorează mult.
— Pentru ce?
— Pentru că s-a bătut pentru dânsa, doamnă.
Regina se sculă înmărmurită de pe scaunul pe care şedea.
— Ce zici tu? strigă ea.
— Adevărul, doamnă.
— Domnul de Coarasse s-a bătut pentru Doamna Margareta?
— Da, doamnă.
— Şi... cu cine?
— Cu monseniorul Henric de Lorena, ducele de Guise, adaugă René cu o linişte prefăcută.
Doamna Catherine păli şi respirația ei ce se înăbuşise, nu lăsă să-i scape decât un cuvânt.
— Vorbeşte!
La tonul imperios cu care acest cuvânt fusese pronunțat, René simți că favoarea sa depindea de destăinuirile ce avea să facă.
— Ducele de Guise a venit la Paris incognito, ieri seară.
— Ah! şi desigur pentru a revedea pe Margareta?
— Pentru nimic altceva, doar pentru aceasta, Doamnă.
— Şi... a văzut-o?
— Mai întâi a văzut pe Nancy, care a pretins că Doamna Margareta era bolnavă... şi nu putea să îl primească.
— După cum văd, el a intrat în Luvru.
— Da, Doamnă.
— Oh! făcu regina cu mânie, sunt foarte rău servită, astăzi, ducele trebuia să fie la Bastilia.
— Şi eu sunt de părerea dumitale.
— Şi a plecat, fără îndoială?
— O, e departe acum de Paris.
— Dar în fine, Margareta l-a văzut?
— Da, Doamnă.

— Şi…
— Prea târziu, ea nu îl mai iubeşte.
— Ah! făcu regina.
— Căci ea iubeşte…
René se îndoi.
— Termină! strigă Catherine cu mânie.
— He! dar, zise René, nu a mai avut îndrăzneala lui din zilele trecute, cu toate acestea, ducele de Guise a făcut foarte bine că a dat o lovitură de spadă acestui ticălos de Coarasse. El fusese suplinit prin acesta din urmă.
— René, zise regina cu o furie surdă, ia seama să nu minți.
— Nu mint.
— Aşadar, Margareta?
— Alteța Sa protejează pe sir de Coarasse, şi nici să nu vă îndoiți de aceasta, Doamnă.
Doamna Catherine devenise palidă.
— Oh! zise ea, dacă este astfel, acest Coarasse va muri!… mă duc la rege.
Doamna Catherine intră la rege, chiar în momentul când acesta împingea pe Noë şi Margareta în cabinetul unde era culcat sir de Coarasse.
— Ah! sărmanul meu Henric, murmură Margareta care îşi lipise ochiul la cheia broaştei, ce are să întrebe ea? Dumnezeul meu!
Şi Margareta întorcându-se, învălui pe prinț cu o privire de amor.
— Dar asigură-te, zise ea, căci sunt aici… şi te iubesc…

Capitolul LXIII

— Ah! Doamnă, strigă Carol al IX-lea, văzând pe regină atât de agitată, ce ți s-a întâmplat?
— Ceea ce nu pot spune decât Majestății Voastre.
Catherine, vorbind astfel, privea pe Miron ce se ținea respectuos la distanță.
Regele făcu un semn:
— Du-te, bunul meu Miron, zise el.
Miron ieşi.
Atunci doamna Catherine se lăsă să cadă pe un fotoliu, ca şi cum ar fi fost cuprinsă de slăbiciune.
— Ascult Doamnă, zise regele. Vorbeşte!

— Sire, reluă regina-mamă, v-am cerut, cu câteva momente în urmă, voia de a vă spune ceva asupra lui sir de Coarasse şi ai binevoit a-mi hotărî o oră…

— Şi văd, răspunse regele, că orologiul dumitale e greşit.

— Pentru ce?

— Pentru că sunt şapte ore, ci nu opt.

— Iartă-mă. Eram grăbită de a vedea pe Majestatea Voastră.

— Vorbeşte, Doamnă.

— Voiam dar, să vorbesc de sir de Coarasse.

— Ah! ah! zise regele Carol al IX-lea, ce începu a surâde, ştiu ce vii a-mi cere.

— Adevărat? făcu Catherine.

— Sir de Coarasse e un om dibaci…

— Prea dibaci, Sire.

— El citeşte în stele.

— Cel puțin astfel pretinde el.

— Şi cum îți plac mult astrologii, nu e aşa?…

— Cei adevărați, zise regina.

— Vii să-mi ceri ceva favoruri pentru sir de Coarasse.

Regina avu un surâs crud.

— Asigură-te, Sire, zise ea, vin a cere din contră o pedeapsă straşnică pentru acel mizerabil.

— Ah! Dumnezeul meu! murmură regele, ce a făcut dar?

— El şi-a râs de mine…

— Dacă e astfel, el va fi pedepsit.

Catherine tresări de mulțumire.

— Dar cum?

Regina ar fi voit să rămână secrete toate scenele de farmece şi preziceri ce avusese loc între sărmanul Coarasse şi dânsa; dar regele voia să cunoască detaliile.

Ea fu obligată să istorisească, punct cu punct, cum sir de Coarasse prin îndrăzneală şi dibăcie, reuşise a-i căpăta încrederea, şi cum ea sfârşise prin a afla că era jucată.

— Drace! făcu regele, Doamnă, sunt de părerea dumitale. Sir de Coarasse merită pedeapsă. Vorbeşte… voieşti să-l trimit a petrece vreo opt zile la Bastilia?

Regina scoase un strigăt de mirare, aproape de mânie.

— Majestatea Voastră glumeşte? zise ea.

— Pentru ce, Doamnă?

— Pentru că veneam să-i cer moartea acelui mizerabil.

— Aş! făcu regele. Ştii bine că pentru a spânzura, arde sau decapita pe sir de Coarasse, ar trebui pus din nou în vigoare un vechi edict al strămoşilor mei privind pe prezicători?

— El bine! Pune-l din nou în vigoare, Sire.

— Şi atunci, cum sir de Coarasse nu e singurul care să se fi ocupat de farmece... se vor arde pe toţi cei ce au făcut ca dânsul...

— Nu mai cunosc decât pe unul.

— Scumpul dumitale René, Doamnă. Şi, apoi...

— Şi apoi? întrebă Catherine ce încruntă sprâncenele.

— Şi apoi... Majestatea... Voastră... sfârşi regele cu răceală.

Doamna Catherine deveni palidă de mânie.

— Majestatea Voastră voieşte să glumească, zise ea.

— Ei! Dumnezeul meu! Doamnă, replică regele, vă voi spune cuvântul.

— Ah! făcu Catherine.

— Îmi e milă de a vedea pe o regină a Franţei, o fiică de Médicis, o femeie a cărei politică face întreaga Europă să se mire, să se coboare la nişte uri şi mânii mărunte, de a consulta stelele cu un parfumier şi a se înfuria pentru că un mic gentilom gascon, ce e cu toate acestea foarte galant, a voit să ruineze în credinţa Majestăţii Voastre, pe acel parfumier care e un mizerabil.

Regele pronunţase aceste cuvinte cu mare fermitate; Doamna Catherine înţelese că lucrurile erau prea serioase.

— Sire, zise ea, ai dreptate, şi mă supun. Iert pe înşelător.

— Prea bine, Doamnă.

— Dar voiesc a spune ceva legat de politică.

— Oh! oh!

— Voiesc să vorbesc de un om ce poate, dintr-o zi într-alta, să răstoarne planurile noastre cele mai înţelepte.

— Adevărat, doamnă, voieşti a-mi vorbi de vărul dumitale ducele de Guise?

— Poate...

— A fost ieri, ştii?

Regina îşi muşcă buzele până la sânge.

— Ei bine! Sire, reluă ea, ducele de Guise a părăsit Parisul... Ştii cum...

— Ah! Doamnă, răspunse regele, dumneata l-ai silit să plece. În ziua când căsătoria surorii mele Margot, a fost hotărâtă a se face cu prinţul de Navarra...

— Majestatea voastră, zise regina, m-a autorizat să ordon ca

ducele de Guise să fie ucis cu pumnalul, dacă îl regăsesc la Luvru.

— Este adevărat, Doamnă.

— Şi ducele a scăpat cu bine… o dată.

— Ziceți de *două ori*, Doamnă; căci dacă sunt bine informat, ducele a petrecut trei ore la Luvru noaptea trecută.

— Nu mă aşteptam la atâta îndrăzneală… Dar, Sire, ducele a plecat.

— Bun! el se va întoarce.

Catherine ridică din umeri.

— Nu cred, zise ea, dar în fine, vin se cer Majestății Voastre o nouă autorizație.

— De a ordona să fie ucis ducele de Guise?

— Pe el… sau pe un altul.

— Cum, pe un altul?

— Sire, făcu Catherine cu hotărâre, Margot nu mai iubeşte pe ducele de Guise.

— Ah! cu atât mai bine.

— Dar ea iubeşte pe un altul.

— Oh! oh! doamnă.

— Şi, cum nu trebuie împiedicată căsătoria ei cu prințul de Navarra…

— Aş! murmură Carol al IX-lea, prințul de Navarra ține a se însoți cu o fiică a Franței. Dar care e celălalt?

— Un simplu gentilom.

— Margot are simpatii liberale. Rangul şi naşterea sunt lucruri de nimic în ochii ei.

Şi Carol al IX-lea începu să râdă.

— Sire.. Sire… ceea ce spun Majestății Voastre e grav…

— Pentru prințul de Navarra mai ales.

— Şi Majestatea Voastră trebuie să-mi permită a face acelui gentilom… ceea ce am făcut… sau am voit a face…

— Ducelui de Guise, nu e aşa?

— Da, Sire.

— Ah! mă iartă! Doamnă. Ducele de Guise e un văr nemulțumit, un prinț de Lorena ce ar voi să devină rege al Franței. Dacă ar fi fost să-l ucizi, mi-ai fi făcut un serviciu mai mare decât regelui de Navarra.

— Cu toate acestea…

— Dar un sărman mic gentilom, doamnă, un adolescent ce a fost uimit de buzele cele rumene, de părul cel negru şi de ochii cei

mari ai Margaretei, să îl ucizi ca pe un văr al regelui Franței! Tii!

— Sire, zise regina cu hotărâre, anunț pe Majestatea Voastră că această căsătorie nu se va face.

— Aş! eu cred din contră. Dacă gentilomul... Ei! dar... drace, se întrerupse regele, cunosc acum pe acel gentilom.

— Ah! murmură regina.

— El s-a întâlnit undeva cu ducele de Guise... undeva... poate chiar în camera Margaretei, şi galantul din ajun a dat o bună lovitură de spadă galantului de a doua zi.

— Poate, Sire.

— Şi, văd, zise regele, că e acel sărman de Coarasse...

Regina păstră o tăcere afirmativă.

— Doamnă, reluă cu gravitate, Carol al IX-lea, voiesc a-ți face o propunere.

— Ascult, Sire.

— Domnul de Coarasse e vinovat, prea vinovat că a plăcut Margaretei.

— Oh! desigur!

— Dar e şi mai culpabil încă, fiindcă a voit să înnegrească în fața dumitale pe scumpul René.

Catherine păli din nou.

— Ei bine! sfârşi regele, voiesc a aproba omorul acelui sărman Coarasse, cu toate că e bun jucător la *umbră* şi un băiat de spirit.

Regina se mişcă plină de veselie.

— Dar, cu două condiții.

— Să vedem, Sire.

— Cea dintâi e ca însuşi René să se însărcineze cu omorul. Dacă o altă mână va atinge pe sărmanul Coarasse, ordon să îl decapiteze, şi pe dumneata te exilez la castelul d'Amboise.

— Primesc, Sire.

— Prea bine!

— Şi a doua condiție?

— Iat-o. René nu va putea atinge pe domnul de Coarasse decât surprinzându-l la picioarele lui Margot.

— Oriunde ar fi?

— Da, zise regele cu bunătate.

— Majestatea Voastră îmi dă cuvântul.

— Pe credință de rege, Doamnă.

— Sire, zise regina ridicându-se, îți mulțumesc în numele meu şi în acela al statului, căruia moartea acestui om, ce poate

împiedica unirea navarreză, va aduce un mare serviciu.

Carol al IX-lea sărută mâna mamei sale, şi o conduse până la uşa cabinetului său.

Dar în momentul când era să treacă pragul, el adaugă cu vioiciune:

— Ah! uitasem Doamnă, am la rândul meu să-ți cer o concesie.

— Mie, Sire?

— Dumitale.

— Majestatea Voastră poate ordona.

— M-am gândit Doamnă, că pentru că vă dăruiam pe Coarasse, îmi vei reda pe Crillon. Acel sărman duce mi-e foarte trebuincios.

Doamna Catherine simți o violentă ură, dar ea se prefăcu că surâde.

— Majestatea Voastră ar face bine de a-l chema înapoi, zise ea.

Şi ea ieşi.

— Hei! hei! murmură regele, cred că comisionul nu va fi conform gustului lui René. Lui îi place mai mult să asasineze pe un burghez decât pe un gentilom.

Şi regele alergă spre a deschide uşa cabinetului, de unde prințul de Navarra, Margareta şi Noë, nu pierduseră niciun singur cuvânt din convorbirea regelui cu Doamna Catherine, şi el intră râzând cu hohot.

. . . . . .

Doamna Catherine se duse foarte neliniştită de rechemarea domnului Crillon, dar în acelaşi timp încântată de obținerea sentinței la moarte a lui sir de Coarasse.

Ea se întoarse deci, în oratoriu unde René o aştepta.

La înfățişarea radioasă ce regina avea intrând, Florentinul înțelese pe dată că regele îi acordase tot.

— René, zise Catherine, regele ți-a dat de lucru.

— Cum, Doamnă?

— Condamnând pe Coarasse.

— La moarte?

— La moarte, zise cu nerăbdare Catherine.

— Ah! ah! murmură Florentinul, ai cărui ochi scânteiară de o bucurie sălbatică, va fi pus dar la tortură, îi vor arde mâinile, îi vor sfărâma picioarele.

— Nu, zise regina, nimic din toate acestea.

René făcu un gest de groază.

— Ar trebui oare să ne mulțumim cu o simplă spânzurare?

— Nu, zise din nou regina.

Şi René o privi şi mai mirat.

— Regele nu este prea înfuriat de a şti că Coarasse este iubit de Margareta, urmă Doamna Catherine, dar a consimțit ca el să moară.

— În ce chip?

— Asasinat.

— Ah! prea bine, am tocmai sub mâna mea un prea brav băiat.

Regina făcu un gest cu capul.

— Te înşeli, zise ea.

— Cum, Doamnă?

— Regele voieşte să te însărcinezi personal cu această afacere, sărmanul meu René.

— Aud! făcu Florentinul.

— Majestatea Sa, continuă să creadă că tu eşti cel ce a omorât pe burghezul Samuel Loriot, urmă regina cu un ton batjocoritor.

— Şi ce importanță are aceasta?

— Aceasta face în ochii lui, că tu ai obiceiul de a asasina, şi îți vei face mai bine singur treburile.

— Dar… cu toate acestea…

— Ah! drace! murmură regina, da ori ba?

René făcu o mişcare, suspină profund şi sfârşi prin a se hotărî.

— Îl voi lovi pe la spate, zise el, între umeri… acesta e o lovitură sigură.

— Acesta e afacerea ta, dar mai e încă o condiție.

— Ah!

— Nu vei putea lovi pe Coarasse decât surprinzându-l la picioarele Margaretei.

— Hm! nu mai e, dar nicio vorbă?

— Nu.

— Pot să îl omor pe dată?

— Dacă găseşti pe Margareta lângă dânsul.

— În acest caz osteneala va fi mai mică.

— Pentru ce?

— Dar pentru că e rănit… în pat… şi adăugă René cu neruşinare, afacerea e uşoară. Un om culcat nu se apără.

— Laşule! zise regina cu dispreț.

— Aş! replică parfumierul, fiecare face cum poate.

— Prea bine! dar crezi tu că vei putea lesne găsi pe Margareta

lângă dânsul?

— Sper.

— Adevărat?

— Drace! murmură René, nu ştiu unde a fost dus, dar desigur că voi afla în curând.

— Cum?

— Majestatea Voastră înțelege bine, urmă René, că Doamna Margareta nu se va abține să nu îl vadă.

— Ai dreptate.

— Deci voi supraveghea şi voi ordona să fie supravegheată prințesa. Ea va trebui ca la un moment dat să iasă din Luvru pe ascuns, şi va fi urmărită.

— Ei bine! zise regina, du-te, asta e afacerea ta... ți-am obținut răzbunarea... aceasta e tot ce pot face pentru tine.

— Majestatea Voastră poate dormi liniştită, răspunse René, vom fi răzbunați.

René ieşi cu un pas sigur, cu capul sus, cu surâsul pe buze şi coborî în curtea mare a Luvrului unde valeții şi pajii îl salutară cu umilință.

Un gentilom, în acel moment, se pregătea să urce pe cal.

René se apropie şi îl recunoscu pe Pibrac.

Domnul de Pibrac se pregătea să urce pe un cal normand şi cele două lădițe pe care le avea de fiece parte a calului probau că avea să facă o lungă călătorie.

René salută pe domnul de Pibrac cu veselie.

Domnul de Pibrac îi răspunse cu surâsul pe buze.

— Unde mergi? întrebă Florentinul.

— În provincie, domnule René.

— Ce spui?

— La Avignon.

— Aceasta e o lungă călătorie, domnule de Pibrac.

— Hei! hei! sper că nu voi merge până la capăt.

— Pentru ce?

— Regele mă trimite să aduc pe domnul de Crillon, şi dacă nu-l ajung încă pe drum, va trebui să merg până la Avignon. Dar...

— Crezi, dar să-l ajungi?

— Desigur, domnule René, ducele a plecat acum două zile, el merge încet, cum merge cineva în exil. Eu voi merge repede.

— Regele îl cheamă înapoi pe duce?

— Da. Porunca de exil n-a fost decât o glumă.

„Drace! îşi zise René, dacă voiesc să omor pe Coarasse trebuie să mă grăbesc. Acel îndrăcit de Crillon ar fi în stare să-mi mai facă cine ştie ce.”

— Adio! domnule René, zise căpitanul gărzilor. Scuză-mă, sunt grăbit.

Şi domnul de Pibrac, atinse calul său cu pintenii şi plecă în galop.

Capitolul LXIV

Timp de opt zile aproape, Doamna Catherine şi René se aflară într-o situație foarte încurcată.

René căutase prin tot Parisul şi nu regăsise urma lui sir de Coarasse, cum nici pe aceea a frumoasei Sarah.

Unde era Sarah?

Această întrebare îl preocupa mult pe Florentin! René era răzbunător, păstra ura fără uitare, dar era tot atât de avid, avid ca un lombard.

Aviditatea lui René întrecuse ura.

Afară de aceasta, Sarah putea să nu se țină de cuvânt şi în acest caz, avuțiile lui Samuel Loriot îi scăpau din mână.

Aceasta era şi mai grav pentru René decât dispariția momentană a lui sir de Coarasse.

Cu toate acestea, el urmărea şi una şi alta; şi cum nu putea în acelaşi timp să colinde străzile Parisului şi să păzească poarta sau coridoarele Luvrului, hotărî că avea trebuință de un ajutor.

Acest ajutor era saltimbancul Gribouille.

Gribouille umbla din stradă în stradă, din poartă în poartă, ascultând, cercetând, şi prin toate părțile sfărâmându-şi nasul.

El umbla primprejurul cârciumii lui Malican, şi adesea chiar intra spre a cere un pahar cu vin.

Malican servea pe Gribouille cu un aer disprețuitor, ca un cârciumar în a cărui prăvălie nu intră de obicei decât oameni de valoare.

Acest dispreț făcu pe Gribouille să creadă că Malican nu cunoştea de loc relațiile sale cu René Florentinul.

Timp de opt zile, Gribouille nu văzu şi nu află nimic.

Cu toate acestea René îi zisese:

— Vei supraveghea pe Myette, nepoata lui Malican. Myette trebuie să ştie unde e Sarah. Ea trebuie chiar să o vadă în toate

zilele.

René se înşelase. Myette nu părăsea casa.

În fiecare seară, băcanul Jodelle venea după obicei, să bea un pahar cu vin la Malican. Câteodată juca cu unul din burghezi o partidă de arşice; dar Gribouille nu putea şti că circumstanțele ridicase pe acel băcan la înălțimea unui om politic.

Onestul neguțător, devenit diplomat, făcea câteodată un mic semn lui Malican; câteodată surâdea Myettei.

Dar Gribouille nu era atât de dibaci spre a înțelege ce poate avea ascuns un gest sau un surâs al unui simplu şi naiv băcan.

Pe de altă parte, nici René Florentinul nu descoperea nimic.

El rătăcea ca un câine slab în căutarea unui os, prin sălile şi coridoarele Luvrului, mergând de la regina-mamă la Doamna Margareta.

Regina era furioasă, prințesa părea veselă fără semăn.

Numai la rege, René nu putea intra.

Regele simțise totdeauna o respingere şi ură profundă asupra Florentinului.

Această ură crescuse şi mai mult de la omorul lui Loriot şi evenimentele ce urmase, astfel încât într-o zi când regina-mamă însărcinase pe favoritul ei cu un mesaj pentru Carol al IX-lea, monarhul strigase cu furie:

— Dacă vei mai pune piciorul aici, mizerabile, voi ordona să te omoare ca pe un câine prin primul gentilom sau paj ce voi găsi.

René plecase cuprins de o spaimă îngrozitoare. Speranța lui René era de a surprinde pe doamna Margareta părăsind Luvrul spre a se duce să vadă undeva pe sir de Coarasse.

Această speranță n-avea nimic exagerat, şi ca şi cum tânăra prințesă ar fi ghicit, ea voi să îi întărească credința.

Într-o seară Margareta ceru litiera.

René beat de bucurie, o urmă la distanță.

Prințesa urmă marginea apei şi se reîntoarse fără ca să se coboare din litieră.

Ea făcuse o simplă plimbare şi René obosise.

Un lucru, cu toate acestea, putea să deştepte pe René, acela că doamna Margareta prânzea mai în toate serile cu regele.

Regele de câteva zile se închisese după cum se zice în Luvru pentru a compune o poemă cu ajutorul lui messir Pierre de Ronsard şi al Doamnei Margareta, căreia îi plăceau foarte mult artele frumoase. Într-o dimineață, regina-mamă se prezentase la

rege, pentru a obține semnătura lui în privința unei convenții de comerț cu Englitera. Carol al IX-lea a semnat acea convenție, dar a zis apoi Doamnei Catherine:

— Doamnă, ocupația unui rege, este mai puțin amuzantă, decât aceea a unui poet. Miron care e un bun doctor, pretinde că nu sunt sănătos decât când mă amuz. Prin urmare lasă-mă să mă amuz.

Regina făcu pe muta.

— Pentru cincisprezece zile, urmă regele, vă las grija afacerilor statului, cu condiția ca să nu spânzuri vreun hughenot, şi să mă laşi să-mi termin poema cu Ronsard şi cu sora mea Margot.

Şi când regina plecă, regele fidel programului său, ordonă cu severitate pajilor şi gărzii sale, să nu lase să intre la dânsul pe nimeni, oricare ar fi fost pretextul.

Toate acestea nu deşteptară nicidecum atenția lui René.

Şi cu toate astea, iată ce se petrecea la rege: sir de Coarasse, a cărui rană se închidea, începea să se ridice din pat.

Noë era valetul său de casă.

Afară de rege, doamna Margareta şi Nancy, mai erau şi alte patru persoane în confidență.

Acestea erau: Miron, Ronsard, pajul Gauthier şi pajul Raoul.

Pe la şase ore, Carol al IX-lea se aşează la masă; Raoul şi Gauthier îi serveau. Regele invită la stânga sa pe sir de Coarasse, la dreapta pe Doamna Margareta şi în fața lui, pe Noë şi pe messir Pierre de Ronsard.

De poemă nu mai fu vorba, căci după ce supeul fu terminat, Raoul aranjă o masă de joc, şi regele având de tovarăş pe domnul de Coarasse, juca *l'hombre* contra lui Noë şi Miron. Pierre de Ronsard şi doamna Margareta aranjau singuri poezia.

De opt zile de la intrarea lui sir de Coarasse în Luvru, domnul de Pibrac, care plecase în acest interval, sosise.

Domnul de Pibrac îşi conduse calul aşa de bine, încât îl ajunse pe ducele de Crillon, chiar în momentul când acesta din urmă intra în Nevers.

Crillon după ce schimbase câteva cuvinte cu Pibrac se grăbi să se înapoieze.

— Ah! Drace! zise el, regele face foarte rău că mă recheamă, căci pe dată ce voi vedea pe acel ticălos de René, îi voi tăia urechile. Un mizerabil care a îndrăznit să facă să fie exilat un Crillon.

Domnul de Pibrac se întoarse cu ducele la Luvru, şi pe dată

regele fu înştiinţat despre sosirea lor.

— La dracu! zise Carol al IX-lea privind pe sir de Coarasse cu coada ochiului, e timpul să termin poema mea, ce crezi dumneata?

Doamna Margareta privi pe rege şi păru puţin uimită.

— Sst! zise Carol al IX-lea, Coarasse mă înţelege... Îţi voi explica aceasta la timp.

. . . . . .

În acest timp, René se învârtea zadarnic împrejurul Luvrului şi începu să creadă că era fermecat.

Cum el ieşi de la regina-mamă şi se îndreptă spre sala cea strâmtă şi obscură care conducea la oratoriul Doamnei Margareta, chiar în seara sosirii domnului de Crillon, i se întâmplă o curioasă catastrofă.

Două braţe viguroase-l apucară pe la spate, i se sprijini un pumnal la gât şi o voce pe care nu o putu recunoaşte îi zise:

— Nu te mişca... nu striga... nu ţi se va face niciun rău... dar dacă vei striga... te voi omorî...

René era laş, şi cum vârful pumnalului îl înţepa la gât, deveni cu totul tremurând.

— Ce vrei? întrebă el.

— Să-ţi dau un sfat.

— Cine eşti tu?

— Sunt un mister.

René ascultase îndestul vocea, dar nu o recunoscu.

El fu târât până la extremitatea coridorului, şi acolo o lampă aşezată în scară, îi permise să vadă cu cine avea a face.

Un om de talie mijlocie, acoperit cu o manta, şi cu obrazul ascuns sub o mască, era unicul său interlocutor.

Dar René înţelese după agerimea acelui om, că era robust şi vârful pumnalului pe care o reflecţie a lămpii îl făcu vizibil, termină prin a-l face prudent.

El nu se mai gândi să pună mâna pe propriul lui stilet.

— Cine dar eşti tu? repetă el.

— Un om străin la curte, şi pe care nu îl cunoşti.

— Dar ce vrei?

— Să vorbesc cu dumneata câteva minute.

— Unde?

— Aici, suntem singuri.

René era foarte mişcat.

— Domnule René, reluă necunoscutul, eşti inamicul lui sir de Coarasse.

René tresări.

— Ce vă interesează! zise el.

— Mă interesează mult.

— Eşti dumneata amicul său?

— Din contră, îl urăsc.

René îşi înăbuşi un țipăt.

— Sunt inamicul său de moarte, adaugă necunoscutul.

— Ah!... spui adevărul?

— Adevărul.

— Ei bine! strigă René care întinse cu repeziciune mâna, bate palma.

Necunoscutul luă mâna Florentinului şi o strânse.

— Voieşti să-l omori pe Coarasse? urmă necunoscutul, ei bine, şi eu voiesc.

— Ah! ah!

— Regele ți-a permis asta cu condiția, ca să-l loveşti tu însuți.

— Da.

— Şi că aceasta o vei face, când va fi la genunchii Doamnei Margareta.

— Întocmai.

— Şi de opt zile îl cauți neîncetat pe sir de Coarasse.

— Aşa este!

— Ei bine, eu ştiu unde este.

René scoase un țipăt de bucurie.

— Este la Luvru.

René se trase înapoi înmărmurit.

— Şi în fiecare seară, Doamna Margareta vine să îl viziteze.

René deveni amețit de furie.

— Dar în ce loc e el?

— Urmează-mă.

Necunoscutul luă pe René de mână şi îl făcu să urce scara cea întortocheată.

— Pumnalul vă este bun, nu este aşa domnule René, îl întrebă el încet.

— Pot să străpung cu el un scud de aur.

— Bravo! bun! făcu omul mascat, pielea lui sir de Coarasse este mai moale decât un scud.

— Sper şi eu, murmură René cu un surâs crud.

Şi ei continuară a păşi pe treptele scării.

— Cum? Întrebă Florentinul, el se găseşte şi mai sus?

— Da… în camera pajului Raoul, care o ştii comunică prin o uşă cu o altă cameră, pe care o locuia o dată domnişoara Guitaut, cea dintâi cameristă a reginei. Această cameră este nelocuită astăzi, şi acolo a ascuns doamna Margareta pe sir de Coarasse.

— Şi acolo vine ea să îl vadă?

— Da.

— Când?

— Ia taci, ascultă, zise necunoscutul.

Se auzea sunând clopotul bisericii Saint-Germain.

— Sunt nouă ore. În acest moment regele se scoală de la masă. După zece minute amorezații vor fi reuniți.

— Cum să facem să pătrundem la dânşii?

— Am o cheie falsă.

Vorbind astfel, omul mascat ajunse în coridorul superior, şi ținând încă pe René de mână, îl conduse până la uşa acelei camere unde am văzut pe ducele de Guise intrând îmbrăcat în costumul unui biet cârciumar.

Atunci necunoscutul puse o cheie în broască, şi uşa se deschise fără zgomot.

Camera lui Raoul era mică, dar foarte luxos decorată. Nişte perdele dese mascau fereastra, o canapea lungă era aşezată lângă şemineu, şi pe cămin ardea o mică lampă cu un glob de alabastru, care arunca împrejurul lui o lumină indiscretă.

Necunoscutul care mergea în vârful picioarelor, dădu la o parte perdelele ferestrei, şi zise lui René:

— Iată! ascunde-te colo şi… ascultă…

René se supuse, şi perdelele se închiseră.

Atunci necunoscutul se depărtă încet şi trase uşa după dânsul.

René, a cărui inimă era agitată, René căruia îi plăcea de o mie de ori de a avea a face cu Samuel Loriot decât cu sir de Coarasse, aşteaptă aproape zece minute.

— Ah! Iubirea mea, te iubesc atât demult!…

Îndată René dădu la o parte perdelele şi se repezi cu pumnalul în sus asupra lui sir de Coarasse care era cu spatele spre dânsul.

Femeia voalată scoase un țipăt, dar pumnalul lui René lovise deja între cei doi umeri ai prințului.

Capitolul LXV

René îşi îndreptase lovitura sa, drept între umerii prinţului, şi o dăduse cu toată vigoarea lui. Dar surpriza şi groaza ce îl cuprinse fu deosebit de mare.

Pumnalul se frânse în trei bucăţi şi îndată prinţul se sculă în picioare.

Ager şi teribil ca tigrul care se întoarce spre vânătorul cel neîndemânatic, Henric apucă de braţ pe Florentin, îşi trase teaca pumnalului său şi la rându-i îi puse un pumnal în gât.

René palid şi îngrozit, se întreba dacă Satana însuşi nu se încarnase în pielea lui Henric de Coarasse pentru a-l face invulnerabil.

René se găsea mult mai puţin încremenit acum câteva zile, înaintea maestrului Caboche şi a ajutoarelor lui de tortură.

Henric îl ţinu un moment nemişcat şi înmuiat sub privirile sale.

În acelaşi timp femeia mascată îşi scoase masca, şi René spre marea lui mirare, recunoscu nu pe Margareta, ci pe Nancy.

Nancy care îi arătă dinţii săi cel albi, îl privi cu un aer batjocoritor şi îi zise:

— Ticălos ce eşti! ai încercat să asasinezi pe amantul meu, tocmai în momentul când el îmi făcea declaraţia sa amoroasă.

Apoi încă două alte uşi se deschiseră şi René încremenit de frică, văzu intrând printr-una pe regele Carol al IX-lea şi pe cealaltă pe domnii de Pibrac, Noë şi pe teribilul duce de Crillon.

— Sire, zise atunci Henric care se întoarse spre rege, iată un om care a încercat să mă asasineze.

— Ştiu, zise regele, am văzut totul.

— Sire, îngână René, am făcut aceasta din ordinul Doamnei Catherine.

Regele făcu un semn din cap afirmativ.

— Şi Majestatea Voastră, adaugă René ai cărui dinţi clănţăneau de frică, Majestatea Voastră mi-a permis.

— Haida-de! maestre René, făcu regele cu mărinimie, ţi-am permis să omori pe sir de Coarasse la picioarele surorii mele Margot, nu la picioarele lui Nancy.

— Să-mi omoare pe amoraşul meu! făcu Nancy cu un ton plângător… Ah! Dumnezeul meu!…

— Şi cum intenţia ta a fost să-l omori cu orice preţ, şi fiindcă te-ai abătut de la ordinele mele…

— Dar Sire, masca m-a înşelat.

— Tu vei fi spânzurat, René, şi nu mai târziu decât mâine de dimineață.

— Sire… Sire..

— A fi omorât un simplu gentilom, se mai poate trece cu vederea, urmă regele, dar a asasina pe un Coarasse!

René avu îndrăzneala de a răspunde.

— Cei din familia Coarasse nu sunt de rasă regală.

— He! He! îi zise regele.

Şi privind pe Henric, zise:

— Explică-i dar acestui ticălos, vere, pentru ce te numeşti Coarasse.

La această chemare de „vere" René crezu că visează; apoi scoase un țipăt teribil, un țipăt de hienă prinsă în cursă, când prințul îi zise cu răceală:

— Mă numesc Henric de Bourbon, prinț moştenitor al tronului Navarrei şi sunt născut în castelul de Coarasse.

— Tu vezi bine, sărmanul meu René, zise atunci regele cu acea bunătate crudă, ce avea câteodată, că funia care are să te spânzure este îndestul de unsă.

— Sire! iertare! îngână René căzând în genunchi.

Regele înălță din umeri.

— Duce, reluă el adresându-se lui Crillon, te-am mai însărcinat cu o afacere urâtă, ei bine, am să te mai însărcinez cu una.

— Ah! Sire, răspunse Crillon, voiesc bucuros să primesc orice însărcinare, dar…

— Ei bine? făcu regele.

— Aş dori să mă gândesc.

— Pentru ce?

— Pentru că ori că René a făcut vreo alianță cu Satana… sau cu regina-mamă…

— Ah! duce, făcu regele cu mândrie, prefer să mă las a fi păcălit când se aduce atingere unui burghez, dar când este vorba de un prinț din sângele meu.

— Aş ruga pe Majestatea Voastră de a-mi permite o desluşire.

— Se poate.

— Iată, zise Crillon aruncând o privire asupra lui René, pe care îl îngheță până în măduva oaselor, când René l-a asasinat pe burghezul Loriot, starostele neguțătorilor şi toți prăvăliaşii au scos aşa țipete încât Majestatea Voastră a crezut de cuviință să-l dea pe culpabil în mâna parlamentului. În principiu acest ordin a fost

foarte bun, dar evenimentele au probat că acei ce judecau nu îşi făceau datoria.

— Este adevărat, duce.

— Eu sunt pentru un procedeu mult mai simplu.

— Ah! ah!

— Majestatea Voastră are să judece.

— Să vedem.

— Ce este René? O bestie cornută, un câne turbat, în fine, un rău făcător de care Majestatea Voastră s-ar putea debarasa foarte iute.

— Hei! zise Nancy, iată un frumos portret, pe viața mea!

— Nu e măgulitor, murmură regele, dar este fidel…

— Aşadar, urmă ducele, părerea mea este că trebuie să ne debarasăm de René pe cât se va putea de iute, fără tamburină, nici trompetă, ci în familie.

— Nu e rău, observă Carol al IX-lea.

— Majestatea Voastră îmi dă cuvântul, că nu va retrage pe René din mâinile mele sub niciun pretext.

— Sub nici un pretext, zise cu un ton sec regele.

— Am să procedez ca un călău, îl iau pe condamnat şi dau o chitanță.

— De minune.

— Apoi cu ajutorul a trei din gărzile mele îl vom face să se coboare în curtea Luvrului.

— Bine, apoi?

— Îmi voi procura o funie nouă…

— Foarte bine!

— Voi atârna funia de cârligul unui felinar, şi în capătul funiei…

— Se va ataşa gâtul lui René, adaugă regele.

— Oh! fiți liniştit Sire, zise domnul de Crillon, soldații mei vor păzi cârligul până dimineață… Nu este nevoie de douăsprezece ore pentru a spânzura bine pe un om.

— Ah! făcu regele, oare ai să faci dumneata această operație?

— Da, Sire.

— La miezul nopții?

— Haida-de! făcu ducele, paradisul este deschis la orice oră. Dacă René are să se ducă acolo, lucru de care mă îndoiesc, apoi îl va putea primi la miezul nopții tot atât de bine ca şi la prânz.

René asculta fără a auzi, privea fără se vadă şi simțea deja că

teribila funie se încolăcise împrejurul gâtului lui.

— Ei bine! zise regele, fă ce ştii, duce.

— Aştept însă… Sire.

— Ce aştepți?

— Cuvântul Majestății Voastre, ce-mi va face cadou pe René, şi care mă va împuternici de a-i face tot ceea ce voi găsi de cuviință.

Regele era să răspundă şi să îi dea aprobare fără îndoială, când deodată se deschise uşa care dădea în coridor, şi intră un nou personaj, la care, desigur, nimeni nu se aştepta.

Era regina-mamă, Doamna Catherine de Médicis.

Regina auzise un zgomot neobişnuit, strigăte, hohote de râs, vocea regelui, aceea a lui René şi ea alergă.

Ea se opri pe prag, văzu pe sir de Coarasse liniştit şi cu capul în sus, regele cu un aer batjocoritor, ducele de Crillon foarte calm, întocmai ca un leu în repaus, Nancy zâmbitoare, Noë surâzător, domnul de Pibrac compunându-şi o figură de gascon diplomat, şi René palid de frică…

Dintr-o singură aruncătură de ochi, regina înțelese o parte din adevăr. Ea ghici că regele îşi râdea de ea, şi că el proteja pe sir de Coarasse. Ea ghici că Nancy, jucase o comedie, şi în fine, ea mai ghici că domnul de Crillon avea să plătească crud lui René dizgrația sa de câteva zile.

Ochii Catherinei aruncau scântei şi privirea ce îndreptă spre sir de Coarasse fu teribilă.

— Doamnă, zise cu repeziciune regele, René nu şi-a ținut angajamentele.

— Ah! zise regina.

— I-am permis de a omorî pe sir de Coarasse, dacă îl va surprinde la picioarele prințesei Margareta…

— Ei bine, Sire?

— René nu şi-a ținut cuvântul.

— Cum asta?

— El a lovit pe sir de Coarasse tocmai în momentul când îşi făcea declarația sa de amor lui Nancy.

Regina privi pe Henric. Henric nu era deloc rănit.

— Bun! zise regele care ghici gândirea reginei-mamă, găseşti că pentru un om asasinat, el se găseşte bine… nu este aşa?

— Sire!…

— Ah! aceasta provine că i-am dat platoşa de fier a răposatului tată Henric al II-lea.

Aceste din urmă cuvinte făcură pe regină să pălească de mânie.

— Sire, zise ea, eşti rege, eşti stăpân, stăpân absolut, eşti fiul meu, şi Dumnezeu pedepseşte pe fiul ce îndrăzneşte a-şi râde de mama lui.

Vorbind astfel Doamna Catherine se ridicase cu mândrie.

— Doamnă, răspunse regele, îți voi explica purtarea mea în puține cuvinte.

— Ascult, Sire.

— Lui Dumnezeu nu-i place să-mi râd de mama mea! dar tot lui Dumnezeu nu-i place ca să permit să fie asasinați aceia din sângele meu, în propriul meu palat.

— Nu înțeleg, Sire.

Regele privi pe Henric.

— Vere, zise el, binevoieşte a explica reginei-mamă că te numeşti Henric de Bourbon.

Catherine se trase înapoi înspăimântată.

— Doamnă, zise atunci Henric, ce luă mâna Catherinei şi o duse la buzele lui, iartă-mă, că am jucat față de dumneata un rol de prezicător.

Regina privea pe Henric cu un fel de uimire.

— Ah! zise ea, în fine, ar fi trebuit să te recunosc, eşti portretul viu al lui Antonio de Bourbon, tatăl dumitale.

— Atunci înțelegi Doamnă, reluă regele, că cu toată buna voință din lume de a vă fi plăcut, nu puteam să permit uciderea aceluia căruia destinai mâna surorii mele Margot.

Regina ca împietrită, nu găsea niciun cuvânt să răspundă.

Din fericire, ducele de Crillon se însărcină să rupă acea tăcere.

— Sire, zise el, aştept cuvântul dumitale.

Zicând acestea, el puse mâna pe umărul lui René. René scoase un țipăt şi căzu în genunchi.

— Ce veți face cu acest om! întrebă Catherine.

— Doamnă, replică Crillon, aştept ca Majestatea Sa, regele să se milostivească a mi-l încredința.

— Şi ce voieşti să faci cu dânsul?

— Să-l spânzur în curtea Luvrului.

— Ah! Doamnă, adaugă regele tot batjocoritor, înțelegi că nu pot face mai puțin, când vărul meu prințul de Navarra era să…

— Sire… Sire… şopti Catherine ce avea încă un rest de afecțiune pentru nenorocitul ei favorit.

— Prea târziu, Doamnă, zise regele, mi-am dat deja cuvântul

ducelui de Crillon.

Catherine suspină şi păstră tăcerea.

„Sunt pierdut! îşi zise René devenit palid. Şi ea mă părăseşte.”

Şi supunându-se unei inspiraţii subite, se aruncă la genunchii lui Henric.

— Ah! monseniore, murmură el, monseniore... ai milă de mine... iartă-mă.

— Şi dacă te voi ierta, zise Henric, ce vei face?

— Îmi voi petrece viaţa prin a te asculta.

— Drace! făcu prinţul.

— Mă voi omorî chiar pentru dumneata.

— Aş! ţie ţi-e frică de moarte.

— Voi... voi... voi fi sclavul dumitale.

— Mofturi toate acestea! zise prinţul, devenit batjocoritor la rându-i. Îţi voi propune altceva, René amicul meu.

— Ah! vorbeşte, monseniore, se rugă René, vorbeşte... ordonă! Dar... Şi privindu-l pe Crillon cu groază, continuă: Dar nu mă lăsa în mâinile domnului duce.

— Ţii mult să trăieşti? zise Henric.

— Oh! făcu René.

— Ca să te duci în linişte la tine, la podul Saint-Michel.

— Fiica mea! murmură René ce voi să mişte pe Henric atingând coarda părintească.

— Ascultă-mă bine, René, urmă prinţul, sunt opt zile de când tu aveai o femeie în puterea ta.

Florentinul tresări.

— Acea femeie ce răpiseşi din cârciuma lui Malican, tocmai în momentul când primisem o lovitură de spadă de la ducele de Guise, acelei femei, zisei eu, i-ai dat libertate...

— Ah! ah! întrerupse regele, cine e?

— Sarah Loriot, e femeia burghezului ce René...

— Sst! zise Carol al IX-lea, să nu mai aducem aminte acele lucruri care sunt neplăcute Doamnei Catherine.

Regina îşi muşcă buzele.

— Şi? întrebă Carol al IX-lea, ea şi-a răscumpărat libertatea cu un preţ mare?

— Da, Sire.

— Ce a dat?

— Ea şi-a dat cuvântul lui René că va fi pus în stăpânirea tuturor avuţiilor lui Samuel Loriot, în ziua când Sarah va pune

piciorul pe pământul Navarrei.

— Samuel era bogat, observă domnul de Crillon.

— Şi vezi, Sire, că maestrul René nu a menajat pe Sarah.

— Desigur, nu.

— Ei bine! René, amicul meu, dacă vrei să înapoiezi cuvântul lui Sarah, şi să iscăleşti apoi un mic angajament cu mine, voi ruga pe domnul duce să-ţi lase viaţa.

— Ah! monseniore, zise Crillon, Alteţa Voastră cred că face o mare greşeală.

— Cum?

— Dacă spânzur pe René, avuţiile lui Sarah nu îi vor fi prea folositoare.

— Este adevărat. Dar el are o fată, şi Sarah va fi sclava cuvântului ei.

— Hm! făcu Crillon, toate astea sunt... voiam să fac o experienţă.

— Aş? făcu regele.

— Voiam să mă asigur că stâlpii de felinar puteau la trebuinţă, şi într-un timp de grabă, să înlocuiască eşafodul obişnuit.

— Te înţeleg, duce, dar ţin ca să nu rămână Sarah săracă.

Şi Henric privi pe René.

— Ei bine, ce zici?

René plimbă o privire uimită împrejurul său şi păstră o tăcere sălbatecă.

Dar el simţi că domnul de Crillon se grăbea să sfârşească şi el înţelese că însăşi regina, nu mai îndrăznea să-l apere.

Cu toate acestea, Crillon îşi râdea de regină şi n-aştepta decât un semn de la Carol al IX-lea.

— Primesc, şopti René. Dezleg pe Sarah de jurământul ei.

— Bun! zise Henric, iată primul punct. Acum să trecem la cel de al doilea.

René privi pe prinţ.

— Te vei angaja, urmă prinţul, de a nu te atinge de un singur păr din capul meu, nici de acela al domnului Pibrac, cum nici de acela al amicului mea Noë.

— Jur... şopti René.

Dar Henric începu a surâde.

— Oh! zise el, nu tu îmi vei jura.

— Aud? făcu regele.

— Sire, răspunse Henric, voi cere lui René un jurământ prin

procurațiune.

— Ce vrei să zici, vere?

— Un lucru foarte simplu. Doamna Catherine care e prezentă, îmi va da cuvântul său regal, că René nu va ținti nici la viața nepotului domnului de Pibrac, domnul de Noë, nici la cea a lui Sarah argintăreasa şi nici la cea a umilul său servitor, prințul Henric de Bourbon.

— Haide! Doamnă, zise Carol al IX-lea, lasă să spânzure pe René sau fă jurământul.

— Fie, zise regina, mă pun garant pentru René. Îmi dau cuvântul…

Henric respiră.

Dar regina pronunțând aceste cuvinte, îl privi cu ură şi el înțelese că de aici înainte el avea într-însa un inamic hotărât…

— Drace! drace! jura Crillon, iată că acest parfumier scapă iarăşi sănătos din ghearele mele… Ce ghinion…

Capitolul LXVI

Scena ce avusese loc fusese prevăzută şi meditată în cabinetul regelui, în ceea ce privea pe Nancy, dar nu fusese nicidecum vorbă de a spune lui René adevăratul nume al lui sir de Coarasse.

În cugetul regelui, a spune Doamnei Margareta că iubea pe acela ce îi era destinat de bărbat, era lucru periculos, şi fusese înțeles mai întâi ca incognitoul prințului să nu fie devoalat.

Cu acest scop regele, după ce făcuse lecția doamnei Margareta, plănui să o mascheze pe Nancy, să o convingă să joace rolul stăpânei sale şi a face astfel pe René să cadă într-o cursă.

Căci, dacă regele permisese ca să fie omorât sir de Coarasse la picioarele Margaretei, dar aceasta nu însemna ca Nancy să fie luată drept prințesa.

Deci René Florentinul, lovind pe sir de Coarasse îngenuncheat la picioarele lui Nancy, încălca ordinele regelui şi devenea culpabil şi trebuia dat domnului de Crillon.

Un eveniment neprevăzut modificase această hotărâre. Cum spre orele şapte regele era la masă, pajul Gauthier intră şi dădu regelui un plic mare pecetluit.

— Cine a adus acest plic? întrebă monarhul.

— Un gentilom ce soseşte din Nérac.

Henric tresări, domnul de Pibrac şi Noë schimbară o privire…

Cât despre doamna Margareta, ea păli.

— Oh! oh! făcu regele, de la Nérac?

Şi el deschise plicul pecetluit şi scoase succesiv trei scrisori. Una era adresată regelui, cealaltă domnului de Pibrac, şi cea de-a treia era destinată doamnei Catherine. Regele înmână pe a sa lui Pibrac şi rupse pecetea mesajului ce îi era adresat:

„Sire, fratele şi vărul meu, zicea Jeanne d'Albret, regina de Navarra, *vă scriu acestea pentru a vă anunța că plec la drum astăzi unsprezece Iulie, şi cred că voi sosi la Paris, mai înaintea sfârşitului prezentei luni, astfel încât căsătoria fiului meu Henric cu sora dumitale Margareta să se poată face în grabă.*

Scutierul meu are ordinul de a nu întârzia pe drum.

El va sosi la Paris cu mult înaintea mea.

În aşteptare, Sire, fratele şi vărul meu, plăcerea şi favoarea de a vă vedea îmi e mare şi rog pe Dumnezeu să vă țină sănătoşi, veseli şi uniți.

Jeanne, regina de Navarra."

Regele, după ce parcurse această scrisoare cu ochii, o citi tare, privind pe Doamna Margareta, ce devenise mai palidă ca o statuie.

În acelaşi timp, Noë se aplecă la urechea domnului de Pibrac:

— Desigur, zise el, că mesagerul doamnei Jeanne a lăsat pentru noi un plic la hotelul din strada Saint-Jacques.

Prințul de Navarra privea pe prințesa Margareta şi părea a-i împărtăşi emoția.

Domnul de Pibrac deschise scrisoarea ce îi adresa regina Jeanne şi citi încet:

„Scumpe şi iubite Pibrac,

Am o nesfârşită temere că prințul, fiul meu, să nu continue a fi înamorat de doamna contesa de Gramont, şi pentru acesta, îți scriu. Mai mi-e teamă, afară de acesta, ca vorbele cele rele ce se schimbă în tot regatul despre Doamna prințesă Margareta să nu-l fi dezgustat de această căsătorie, şi te rog să faci toate mijloacele ca să îl hotărăşti. Îi vei mai promite din partea mea că îndată ce căsătoria va fi săvârşită îi voi ceda titlul de rege.

Adio, scumpe şi iubite Pibrac; mă încred în dumneata.

Jeanne"

Domnul de Pibrac se grăbi să închidă acea scrisoare şi să o facă să dispară în buzunarul său.

Sosirea acestor anunțuri produsese o impresie supărăcioasă asupra comesenilor Majestății Sale.

O tăcere absolută domni câtva timp, şi regele o întrerupse zicând lui sir de Coarasse:

— Scumpul meu, vino să-ți vorbesc...

Regele ridicându-se de la masă, deschise uşa cabinetului unde Henric dormea în fiece seară şi intră cu dânsul.

— Ah! îşi zise Margareta pierdută, îi va ordona să plece...

Margareta se înşela.

— Vere, zise încet Carol al IX-lea prințului de Navarra, ce zici de apropiata sosire a doamnei Jeanne?

— Eu cred, Sire, că mă va sili să îmi lepăd incognitoul.

— Nu te temi de nimic?

— De ce?

— Margot e capricioasă.

— Ea mă iubeşte.

— Atunci zise regele, voieşti să mă asculți?

— Vorbeşte Sire.

— Trebuie să îi spui îndată.

— Fie!

— Rămâi aici, o voi trimite acum...

Henric se aşează pe pat, şi regele reintră în camera de mâncare unde tăcerea din nou domnea.

— Hei! sărmana mea Margot, zise regele, am dat o misiune lui sir de Coarasse.

— O misiune, Sire?

Şi Margareta începu a tremura.

— Du-te să-l vezi, el se va însărcina cu comisioanele tale.

— Pentru cine, Sire?

— Pentru prințul de Navarra.

Margareta, cu buzele palide, intră în cabinet, convinsă că regele de milă, îi mijlocea o ultimă întâlnire cu Henric.

Acesta era liniştit, serios, şi aruncă asupra Margaretei o privire de amor.

Margareta îi luă mâna şi îi zise:

— Nu voiesc să pleci!

— Trebuie.

Prințul începu a surâde şi îi zise:

— Nu trebuie se iei în curând pe prințul de Navarra?
— Taci!
— Şi nu poți iubi decât pe dânsul.
— Să îl iubesc! strigă Margareta cu furie, oh! îl urăsc…
— Pentru ce?
— Pentru că te iubesc.
Un surâs trecu pe buzele junelui prinț.
— Îl urai mai înainte de a mă iubi…
— Aşa e.
— Pentru ce?
— Pentru că mi s-a spus că e un bădăran, un țăran, un urs cu proastă creştere…
— Şi apoi, adaugă Henric, pentru că va trebui să vieţuieşti în Navarra, la curtea de la Nérac, unde e prea urât…
— Ah! zise Margareta, dacă în loc de a te iubi, iubeam pe prințul, ce-mi păsa?
— Mă prind, iubita mea amică, că ai fi consimțit a mă urma.
— Pe dumneata?
— Pe mine.
— Ah! desigur! şi la capătul lumii.
— Chiar, făcu Henric surâzând, dacă aş fi fost prințul de Navarra.
Margareta tresări şi privi pe prinț cu mirare.
— Prințul de Navarra, urmă Henric, ce poate a părăsit Néracul incognito şi temându-se de a nu fi iubit, ar fi încercat să placă prințesei Margareta sub haina unui simplu gentilom?
— Henric… Henric… nu râde murmură prințesa.
— Doamnă, răspunse el, regele Carol al IX-lea mi-a zis mai adineauri un lucru curios.
— Ce anume? făcu Margareta, ce privea necontenit pe prinț.
— El mi-a zis că ai fi în stare să urăşti pe sărmanul Sire de Coarasse…
— Eşti nebun.
— Dacă simțeai că te-a înşelat.
— Aşadar m-ai înşelat?
— Vai! da!
Margareta tresări din nou.
— Mă numesc Henric de Bourbon, sfârşi prințul, ce luă mâinile Margaretei, şi le sărută.
Margareta scoase un țipăt. La acel țipăt regele alergă urmat de

Miron, care se grăbi a îngriji pe tânăra prințesă, ce leşinase. Acest leşin fu scurt. Puțin după acesta, Margareta deschise ochii şi privi pe rând pe Henric şi pe rege, ce fiecare îi ținea una din mâni.

Ea surâse lui Henric şi zise regelui:

— Sire, ai despre mine o foarte rea părere. Sunt gata de a iubi pe prințul de Navarra tot atât de mult cât iubeam şi pe sir de Coarasse!

— Atunci, zise regele, vom modifica puțin rolul ce vom juca acelui ticălos de René.

Şi regele vorbind astfel, luă de pe o armurieră[2] acea platoşă de fier pe care Henric al II-lea o făcuse la Milano şi de care trebuia să se sfărâme, după o oră pumnalul Florentinului.

. . . . . .

Două ore mai târziu, ne aducem aminte, favoritul doamnei Catherine era prins în cursă.

Noë jucase rolul omului mascat.

Când Regina Catherine făcu jurământul ce îi cerea Henric de Navarra, regele adaugă:

— Acum, Doamnă, pot să-ți spun o noutate.

— Ah! făcu Regina cu indiferență.

— Regina Jeanne soseşte în opt zile.

— Şi nu văd nimic ce ar putea întârzia căsătoria mea, zise o voce la spatele Catherinei.

Regina se întoarse spre Margareta, ce intra surâzând prințului Henric de Bourbon, viitor rege de Navarra.

René era uimit.

Capitolul LXVII

Opt zile după evenimentele ce am descris, Luvrul avea aerul de sărbătoare cu totul neobişnuit.

Se aştepta dintr-un moment în altul sosirea Doamnei Jeanne d'Albret, regina de Navarra.

Un gentilom curier intrase la Luvru spre două ore, anunțând că regalul cortegiu nu era decât la câteva leghe de Paris.

Deodată Henric de Navarra, care de când părăsise incognitoul şi lepădase numele de sir Coarasse, locuia la Luvru, se suise pe un

[2] Suport pe care se păstra armura.

cal, însoțit de Noë, domnul de Pibrac şi de patruzeci de ostaşi din gărzile regelui, pe care ducele de Crillon, după ordinul lui Carol al IX-lea, îi comanda.

Apoi prințul însoțit de această escortă de onoare, plecase spre întâlnirea cu mama sa.

În acelaşi timp, doamna Catherine, regele şi Doamna Margareta dăduseră ordine ca primirea să fie strălucitoare şi demnă în toate punctele, de o regină aliată familiei regale a Franței.

Prin coridoare, prin săli, prin curte, pe de-a rândul, pajii, şi gentilomii alergau cu grabă.

Gentilomii conversau, valeții se bucurau şi pajii jucau precum copiii de bucurie.

Amicul nostru Raoul, ce se întorcea de la un mesaj al Doamnei Catherine, găsise mijlocul de a o întâlni pe Nancy.

Raoul roşise, Nancy începuse a râde.

Amândoi se rezemaseră de balconul unei ferestre care avea privire spre Sena şi sub pretextul de a vedea sosirea cortegiului, ei începură să vorbească.

— Scumpa mea Nancy, zicea Raoul, ce zici tu de toate astea?

— Ce înțelegi tu, prin *toate astea*, micul meu Raoul?

— Liniştea care a domnit zilele acestea la Luvru, mai întâi.

— Bine! şi apoi?

— Şi veselia ce se vede astăzi?

Nancy luă un aer serios.

— Cunoşti tu țărmul mării, micul meu Raoul?

— Nu.

— Cu atât mai rău.

— Pentru ce?

— Pentru că, dacă tu ai fi văzut oceanul, tu ştiai, micul meu Raoul, că o linişte profundă, precede o furtună obişnuită.

— Ah! zise Raoul.

— Şi apoi mai este un proverb care zice: „cel ce râde sâmbătă, plânge duminică”.

— Şi e curios, astăzi e chiar sâmbătă.

— Şi-mi pare că proverbul meu are să fie foarte just.

— Oh! Oh! Nancy, murmură Raoul, cât eşti de superstițioasă!

— Aşa este.

— Nu cumva prevezi oarecare nenorociri?

— Aşa-mi pare!

— Dumnezeul meu! făcu Raoul lovit de seriozitatea lui Nancy.

— Micul meu Raoul, urmă frumoasa cameristă, sunt întocmai ca prințesa Casandra a Luvrului.

— Haida-de!

— Astfel că nu crede nimeni în prezicerile mele.

— Ce ai prezis?

— Ascultă bine: de când sir de Coarasse s-a transformat în prințul de Navarra, mi se pare că am atins vârsta de aur.

— Asta e adevărat.

— Doamna Catherine şi Doamna Margareta se îmbrățişează toată ziua, regele jură că nu se mai plictiseşte, regina-mamă îl tratează pe prințul Henric de Bourbon cu cele mai mari semne de amiciție şi René îi face o neobositoare curte, cerându-i de dimineața şi până seara iertare pentru încercarea ce a făcut de a-l asasina.

— Şi toate astea nu ți se pare că ar avea un bun augur, Nancy?

— Nu, micul meu Raoul.

— Şi ai făcut preziceri?

— Da.

— Cum? întrebă Raoul cu un aer curios.

— Am prezis Doamnei Margareta, că în curând se va certa cu Doamna Catherine.

— Bine! zise pajul, apoi?

— Am prezis regelui că René va asasina sau va otrăvi pe cineva înainte de opt zile.

— Ce curioasă idee!

— Şi am prezis, în fine, prințului de Navarra că va încerca încă o mulțime de neplăceri şi poate multe nenorociri mai înainte de căsătoria sa cu Doamna Margareta…

— Şi ce a răspuns prințul?

— Mi-a râs în nas.

— Bun! dar regele?

— Regele a înălțat din umeri.

— Prea bine! dar Doamna Margareta?

— Doamna Margareta a pretins că sunt nebună.

— Ai şi mie să-mi faci vreo prezicere, Nancy?

— Ție, Raoul?

— Da, mie.

— Poate.

— Să vedem.

Nancy avu un surâs batjocoritor pe buze şi zise:

— Îți prezic, Raoul amicul meu, că tu o să faci un mare voiaj în câtva timp.

— Haida-de!

— Un voiaj prin mijlocul Europei.

— Drace! zise Raoul, care deveni îndată roşu ca o cireaşă.

— Nu cumva mă voi duce în Navarra?

— Se poate să te trimită regele.

— Nu este asta, Nancy.

— Atunci ce?

— Eu o să cer ca să mă duc.

— Pentru ce?

— O Doamne! pentru că prințul de Navarra are să se întoarcă şi el în Navarra.

— Bun raționament.

— Unde va lua şi pe femeia sa, pe prințesa Margareta…

— Hm! făcu Nancy.

— Şi Doamna Margareta te va lua şi pe tine.

Nancy nu putu să se abțină de a nu se roşi la rându-i.

— Ia du-te încolo, zise ea, tu nu ți-ai ținut nicio promisiune.

— Cum?! făcu Raoul.

— Nu era convenit între noi, adaugă Nancy, ca să nu-mi mai vorbeşti niciodată de amor?

— Da, pe cât timp voi fi paj.

— Apoi eşti încă.

— Iată că am optsprezece ani.

— Da!

— La finele acestei luni, voi ruga pe prinț să mă ia ca scutierul său. Te iubesc prea mult pentru a mai sta ca paj.

— Ticălosule! murmură Nancy amenințând pe Raoul cu degetul… ai să vezi dacă țin la promisiunea mea.

— Ce mi-ai promis?

— De a te tortura în aceste opt zile, dacă îți vei mai permite să-mi zici că mă iubeşti.

Raoul avu un exces de cutezanță. El luă mica mână albă şi roză a cameristei şi aducându-o la buzele sale, zise:

— Fie, necăjeşte-mă cincisprezece zile, dacă voieşti, căci am păcătuit de două ori, dar nu pot să nu-ți spun că te iubesc.

Nancy nu avu timpul necesar pentru a începe să-şi pună în execuție amenințarea, căci un zgomot depărtat de fanfare, se auzi.

În acelaşi timp, o mulțime de oameni simpli din popor se arătă, şi începu a se înşirui între râu şi casele cele vechi ale Parisului. Nancy luă pe Raoul de braț şi îl împinse spre balcon.

— Vino de priveşte, zise ea.

Şi cei doi copii aplecați pe balconul vechiului Luvru, aşteptară cu nerăbdare sosirea cortegiului reginei Jeanne de Navarra.

Fanfarele puneau Luvrul în mişcare.

Îndată ce le auzi, regele Carol al IX-lea care era gata să urce pe cal, sări pe şa şi ieşi din curtea Luvrului înconjurat de garda sa. Apoi îşi puse calul în galop şi întâmpină cortegiul în piața Châtelet.

— Suntem prea bine aşezați aici, nu este aşa Raoul? zicea Nancy.

— O să vedem defilând tot cortegiul.

— Atențiune! adaugă camerista care redeveni o copilă.

Într-adevăr, cortegiul avea îndată să intre prin vastele ganguri ale Luvrului, şi spectacolul devenea impozant.

În mijlocul unei mulțimi de burghezi care se grăbeau cu mare curiozitate să admire defilarea, litiera doamnei Jeanne d'Albret se vedea mergând, având drept escortă la portița dreaptă pe prințul Henric de Bourbon călare şi pe domnul de Pibrac, iar la portița stângă pe domnul de Crillon şi Noë.

Regele întâmpinând litiera, descălecă şi urcă lângă regina Jeanne, căreia îi sărutase cu multă galanterie mâinile.

Înainte şi la spatele litierei mergeau gărzile regelui, şi treizeci ofițeri şi gentilomi care formau unica escortă a reginei de Navarra. Când litiera sosi la poarta cea mare a Luvrului, deasupra căreia era balconul pe care Nancy şi Raoul o aleseseră pentru postul lor de observare, camerista zise pajului:

— Acum să variem puțin plăcerile noastre.

— Cum?

— Haide vino încoace.

Ea luă pe Raoul de mână şi îl conduse prin coridorul cel lung până ajunseră la o altă fereastră.

Aceasta dădea în curtea Luvrului şi tocmai deasupra intrării principale.

— Ai tu ochi buni, Raoul? întrebă Nancy.

— Ca de linx.

— Prea bine. Atunci să observi pe regina de Navarra când se va coborî din litieră.

— Pentru ce?

— Pentru ca s-o vezi cum este; căci am văzut-o aşezată.

Nancy exagera poate puțin, căci ea o băgase de seamă pe Doamna Catherine şi Margareta care se găseau pe marele peron îmbrăcate ca şi damele de la curte în cele mai frumoase rochii pentru a întâmpina pe regina Jeanne d'Albret.

În fine, litiera se opri.

Regele Carol al IX-lea descălecă cel dintâi şi oferi brațul său doamnei Jeanne d'Albret, aşa după cum era moda în acel timp.

Regina de Navarra ieşi la rându-i din litieră şi provocă admirația generală.

Aşa după cum toată lumea se aştepta odinioară să vadă în prințul Henric de Bourbon un fel de urs cu proastă creştere, tot aşa şi acum lumea bănuia că regina Jeanne d'Albret de Navarra are o figură sălbatică şi desfigurată, ca relieful țării de unde venea.

Adevărul se dovedi a fi cu totul contrariu.

Curtea Franței se înşelase făcându-şi o asemenea idee.

Regina de Navarra era tânără, mult mai tânără decât vârsta sa, ea avea treizeci şi nouă de ani, şi părea numai de treizeci; era frumoasă ca o adevărată béarneză, şi avea ochii negri şi vii, buzele roşii şi părul capului ca abanosul cădea în bucle luxuriante.

Când o văzură lângă fiul său, Henric de Bourbon, o luară drept sora sa cea mai mare.

Ea înainta spre doamna Catherine care coborî prima cele dintâi trepte ale peronului şi cu obişnuința şi demnitatea unei femei de neam regesc, dădu mâna să i-o sărute prințesa Margareta, pe care o observă bine cu o privire, şi urcă treptele peronului la brațul regelui.

— Hm! făcu Nancy aplecându-se la urechea lui Raoul, desigur, curtea Navarrei este mai puțin înapoiată decât îmi făceam eu idee.

— Asta e şi părerea mea, zise Raoul.

— Şi regina Jeanne se remarcă printr-o eleganță de cel mai mare gust.

. . . . . .

Era la Luvru o mare sală pe care o numea deja *Sala tronului* şi în care era obiceiul de a se primi prinții şi capetele încoronate.

În această sală, din ordinul lui Carol al IX-lea se aranjase masa de ospăț, rezervată reginei de Navarra.

Regina Jeanne luă loc la dreapta regelui.

Doamna Catherine aşezată vizavi de Carol al IX-lea avea în dreapta sa pe prințul Henric de Bourbon.

Regele puse la stânga sa pe prințesa Margareta, iar lângă regina-mamă aşezase asemenea la stânga-i pe domnul de Crillon.

Nancy, a cărei umilă situație, nu o autoriza nicidecum să se aşeze la masa regală, continua să vorbească în şoaptă într-un colț al sălii cu pajul Raoul.

Raoul zicea:

— Eu cred că doamna Catherine a iertat cu toată francheța pe sir de Coarasse.

— Hm! făcu Nancy cu un aer misterios, adevărat?! De ce crezi astfel?

— Nu vezi ce aer surâzător are ea?

— Când regina surâde, e un semn rău.

— Haida-de!

În acest timp un gentilom trecu într-un colț al sălii. Era René.

René reintrat în grație, redevenit favorit de când prințul de Navarra îl iertase, René venea la Luvru tot ca şi mai înainte şi curtenii continuau a-l saluta.

Cu toate acestea, contrar obiceiului său, el devenise politicos, aproape umil, el surâdea la cel mai mic gentilom şi dădea mâna la cel mai din urmă paj.

Nancy dădu cu cotul în Raoul:

— Priveşte! zise ea.

Raoul văzu pe René schimbând o privire rapidă cu regina şi trecând fără a se opri.

Surâsul Catherinei nu părăsi de loc buzele sale, dar o scânteie străluci în ochii ei.

Nancy surprinse acest foc.

— Sir de Coarasse nu e mort, murmură ea.

Şi cum Raoul nu înțelegea încă, ea adăugă:

— Regina nu a iertat până acum.

— Cu toate acestea, observă Raoul, prințul Henric va lua în căsătorie pe doamna Margareta?

— Fără îndoială, *dar*...

Asupra acestui *dar*... Nancy se opri, apoi reluă cu bruschețe:

— Tu eşti prea tânăr, micul meu Raoul, pentru a înțelege ceva din ale politicii.

— Ah! ba!

— Ascultă, adăugă Nancy, este acum cineva la această masă, pe

care regina-mamă îl urăşte mult mai violent decât pe prinţul Henric de Bourbon.

— Şi cine e acel cineva?

Raoul puse această întrebare cu un aer înspăimântat.

— Este regina de Navarra.

Spaima lui Raoul se prefăcu în încremenire.

— Pentru ce asta? zise el.

— Pentru ce? pentru că ea are patruzeci de ani şi pare numai de treizeci, când doamna Catherine care are patruzeci şi cinci, pare a avea şi mai mulţi.

— Oh! ce idee.

— Raoul, amicul meu, zise Nancy, aveam dreptate când ţi-am zis că nu înţelegi nimic din ale politicii.

— Şi eu, zise Raoul, cred, scumpa mea Nancy, că vezi toate în negru.

— Sst! făcu Nancy, ascultă…

În acel moment, într-adevăr regina-mamă zicea doamnei Jeanne d'Albret, regina de Navarra:

— Doamnă, soră şi verişoară, v-am rezervat un hotel pe care l-am zidit în strada Jour. Veţi fi cea dintâi care-l va locui; este cu totul gata pentru a vă primi ca oaspete.

Regina de Navarra se înclină:

În acelaşi timp René traversă din nou sala ospăţului şi schimbă o a doua privire cu regina Catherine.

Atunci Nancy se aplecă din nou la urechea lui Raoul:

— Regina de Navarra, zise ea încet, este în pericol de moarte.

Capitolul LXVIII

Hotelul pe care doamna Catherine de Médicis îl construise în strada Jour sau Beauséjour, şi care trebuia mai târziu să se numească hotelul de Soisons, era un edificiu splendid!

În orele când politica şi certurile religioase lăsau în repaus spiritul său neliniştit, regina-mamă redevenea adevărata fiică de Médicis, adică femeia delicată, iubitoare de arte şi litere, adorând tablourile, statuile şi minunile arhitectonice.

Aripa stângă a hotelului Beauséjour era pregătită special pentru a primi pe doamna Jeanne d'Albret, regina de Navarra.

Cam de o lună, doamna Catherine nu se mai urcase în litieră pentru a supraveghea lucrările arhitecţilor şi chiar îşi zisese:

— Sora şi verişoara mea, regina de Navarra care este o adevărată țărancă, care se aşază pe lavițele de brad din castelul său de Nérac, e capabilă să se descalțe când va intra în Beauséjour, de teamă să nu strice parchetul cu saboții ei cei ordinari şi lucrați în cuie de lemn.

Dar ținuta elegantă, turnura cea mândră şi plină de demnitate a Jeannei d'Albret, schimbă îndată ideea cea greşită pe care şi-o făcuse Catherine.

Regina de Navarra era femeie de curte, ea trăise la Madrid lângă regele Philip al II-lea, ea asistase la apusul soarelui a acelei mare regențe, pe care spaniolii o numesc încă, secolul lui Carol-Quintul.

Aşadar două priviri fură de ajuns pentru ca cele două regine să se cunoască.

— Am aici o adversară demnă de mine, se gândise Catherine.

— Regina Catherine, se gândise Jeanne d'Albret, e chiar femeia care mi s-a descris. Am să fiu la dânsa întocmai ca într-un câmp de inamici.

Era cam pe la zece ore seara, când regele Carol al IX-lea şi toată curtea sa, însoțiră pe regina de Navarra în hotelul Beauséjour.

Jeanne se arătase de o amabilitate încântătoare, având spiritul cel fin delicat şi pătrunzător al mamei sale regina Margareta de Navarra.

Carol al IX-lea fuse încântat de dânsa şi îi zise când îi sărută mâna:

— Aş voi să fiu, doamnă, Pierre de Ronsard, poetul meu, numai pentru a vă celebra cu demnitate spiritul şi frumusețea voastră.

Iar seniorii de la curte vorbeau încet între dânşii:

— După cum se vede, la curtea de Nérac, sunt cele mai frumoase maniere, pe care nu le bănuiam.

În fine, Doamna Margareta, aplecându-se la urechea doamnei Catherine îi zisese:

— Acum cred că nu mă voi plictisi aşa mult la Nérac.

Suita reginei Jeanne era înainte.

Erau din oamenii de spirit, tineri în cea mai mare parte, purtând capul în sus, cu galanterii din cele mai bine jucate, şi care se puseră a privi damele de la curtea Franței cu ochii lor amoroşi şi plini de foc.

Astfel de probe de bărbați, atrase atenția şi lui Carol al IX-lea, căci el lovind pe umeri pe căpitanul său de gărzi, îi zisese când se sculase de la masă.

— Pibrac, amicul meu, invazia compatrioților tăi are să cauzeze mari perturbații la curte.

— Se poate, Sire.

Şi Domnul de Pibrac, după aceste cuvinte, a păstrat o tăcere diplomatică.

Când Jeanne d'Albret sosi la hotelul Beauséjour, Catherine o conduse ea însăşi în camera sa de culcare, şi nu se depărtă până ce nu îngriji de a-i da în serviciu chiar din cameristele sale.

După ce regele şi mama sa se retraseră, Jeanne d'Albret rămase singură cu fiul său Henric şi cu Noë.

Prințul fusese nerăbdător să vorbească cu mama sa, căreia abia reuşise a-i istorisi în câteva cuvinte, cum a fost constrâns să-şi trădeze incognitoul.

Regina de Navarra se răsturnă pe jumătate pe un mare fotoliu şi invită cu un gest pe cei doi tineri să se aşeze.

— Să vedem, copii mei, zise ea, să vorbim câte ceva despre toate aventurile voastre.

Noë lăsă pe buzele sale un surâs ironic care se contura aşa de bine prin mustața sa cea blondă.

— Ah! Doamnă, zise el, dacă Majestatea Voastră cere recitarea completelor noastre aventuri, apoi ar putea să vă apuce ziua.

Jeanne surâse la rândul său, aruncând asupra fiului său o privire afectuoasă.

— Adevărat! zise ea.

— Am reînceput istoria padinilor[3], Doamnă.

— Noë exagerează, zise prințul la rându-i.

— Şi, urmă Noë, Henric a găsit mijlocul de a se face iubit de rege, de Doamna Margareta şi de a deveni urât de regina-mamă.

Jeanne d'Albret îşi încruntă sprâncenele.

— Asta e foarte rău, zise ea.

— Şi apoi, reluă Noë, avem un inamic şi mai neîmpăcat încă…

— Pe cine?

— Pe René Florentinul.

— Pibrac mi-a vorbit adesea, în scrisorile sale despre dânsul, el e un om rău, zise regina.

— Un otrăvitor, adăugă Noë.

Jeanne d'Albret tresări, un nor trecu pe fruntea sa.

---

[3] Cavaleri rătăcitori şi mereu în căutare de aventuri eroice în Evul Mediu.

— Noë, micuțul meu, zise ea, fă-mi o favoare…

— Ascult, Majestate.

— Nu mai vorbi niciodată, nici de otravă, nici de otrăvitori înaintea mea.

Noë şi prințul priviră pe Jeanne d'Albret cu spaimă…

— Mi s-a spus întotdeauna că eu voi muri otrăvită.

— Ah! Doamnă!

Henric avu un surâs fin.

— Şi cine va îndrăzni? zise el.

— Dar, continuă regina, să lăsăm toate acestea, şi istorisiți-mi aventurile voastre, copii mei.

Vorbind astfel, această tânără mamă, care avea mai mult aerul unei surori mai mari, le luă mâinile la amândoi.

— Pe credința mea! zise Henric, am găsit întotdeauna că Noë se exprimă cu elocvență, şi am să-i las lui sarcina de a nara odiseea noastră.

— Vorbeşte, Noë, zise Jeanne d'Albret.

Noë privi pe prinț într-un mod care voia să zică:

„Trebuie să vorbesc… despre toate?"

Prințul clătină capul într-un mod afirmativ.

Atunci Noë istorisi vizita lor la castelul doamnei Corisandra, contesa de Gramont şi cea din urmă întrevedere a lui Henric cu dânsa, ceea ce făcu să se încrețească puțin fruntea reginei, apoi plecarea de la Nérac şi întâlnirea ce avură după câteva zile cu frumoasa argintăreasă şi cu René Florentinul. Noë istorisea repede şi bine.

Cu toată prevestirea ce îi făcuse reginei că va petrece până la ziuă, dacă va voi se ştie totul, el îi povesti aventurile lor în mai puțin de două ore.

Orologiul florentin, aşezat într-un colț al camerei de culcare, arătă miezul nopții când el îşi termină povestirea…

Regina ascultase cu multă atenție, cu mare răceală şi fără a întrerupe pe narator, dar Henric care urmărea cu privirea cele mai mici tresăriri ale figurii sale, rămase convins că aventurile lui îi cauzau mare grijă.

Jeanne d'Albret păstră un moment tăcerea, apoi zise:

— Copilul meu, voieşti să cunoşti părerea mea?

— Ascult, Majestate.

— Amiciția regelui, şi amorul doamnei Margaretei, puse într-o balanță, vor cântări mai mult decât ura reginei-mamă.

— Dar, Doamnă, observă prinţul, Noë care prevede toate în rău, a uitat să vă spună că Doamna Catherine a iertat prinţului Henric de Bourbon, urâta conduită a lui sir de Coarasse.

Jeanne dădu din cap.

— Catherine de Médicis, nu iartă niciodată, zise ea.

— Ea e încântătoare pentru mine.

— Urât semn, murmură Noë.

— Dar în fine, Doamnă, reluă prinţul cu un gest de nerăbdare la adresa lui Noë, pentru că trebuie să mă căsătoresc cu prinţesa… nu văd ce motiv de ură poate să-mi rezerve Doamna Catherine.

Jeanne d'Albret nu răspunse deocamdată nimic.

Ea cu capul între mâini rămase tăcută întocmai ca şi cum ar fi voit să întrebe viitorul.

— Ascultă, fiul meu, zise ea în fine, ascultă cu atenţie ceea ce am să-ţi spun, şi vei înţelege poate multe lucruri.

Henric privi pe mama sa cu un aer întrebător.

— Ştii pentru ce, urmă Jeanne d'Albret, regina-mamă a dorit acesta căsătorie?

— Da, pentru a depărta pe cât se va putea pe ducele de Guise de tronul Franţei.

— Este adevărat, fiul meu, Casa de Lorena şi Casa de Bourbon au numai o simplă diferinţă de grad pentru a se apropia de coroană. Şi Casa de Valois, această casă reprezentată prin trei prinţi tineri, este pierdută şi moartă în viitor.

Henric tresări.

— Regele Carol al IX-lea, cu toate că are numai douăzeci şi trei de ani, este deja bătrân. El are sclipiri morbide în ochi, şi norii mortuari îi acoperă fruntea.

— Ah! mamă…

— Regele Henric al Poloniei, nu va stăpâni poate niciodată.

— Ce zici dumneata, mamă?

— Dacă el va părăsi într-o zi Varşovia, pentru a veni să stăpânească la Paris, polonezii vor fi capabili de a-l asasina.

— Şi din doi! făcu Noë cu seriozitate.

— Rămâne ducele d'Alençon François de Valois, un bătrân de douăzeci de ani, pierdut de ticăloşii… Oh! acela, zise regina de Navarra, supunându-se unui misterios presentiment, acela vă jur, că nu va domni niciodată.

Regina tresări un moment, când pronunţă aceste cuvinte, căci îi păru că aude un uşor zgomot la spatele ei.

— Ce este? făcu ea sculându-se.

Henric şi Noë nu auzise nimic, dar se sculară şi ei la rându-le parcurseră camera, deschiseră uşa, şi se asigurară că sala vecină era goală.

— Mi s-a părut că se mişca un scaun, aici… la spatele meu. Dar trebuie să fiu victima unei iluzii. E un zgomot de afară fără îndoială, zise regina.

Ea se reaşeză.

— Continuă, mamă, zise Henric.

. . . . . .

Pentru a explica de ce natură era zgomotul pe care îl auzise regina de Navarra, este necesar să revenim puțin înapoi, şi să dăm oarecare detalii topografice asupra hotelului Beauséjour.

La doi paşi de acest hotel, se ridică o umilă casă care părea să cadă în ruină, şi care era nelocuită.

Arhitectul Catherinei când a turnat cea dintâi temelie a hotelului, şi-a dat avizul că trebuie să dea jos acea casă, dar Catherine fără a se explica s-a opus.

Cu toate acestea ea a cumpărat casa şi a dăruit-o lui René.

Apoi fără îndoială că după câtva timp în urmă, arhitectul a avut câteva întâlni secrete cu Doamna Catherine, şi a convenit împreună cu dânsa, că acea ruină putea să fie de oarecare utilitate misterioasă, şi nu a mai stăruit ca să o dărâme.

René Florentinul putea zice chiar, că regina ținea mai mult la acea casă mizerabilă decât la palatul său care era împodobit cu cele mai frumoase capodopere.

Dacă i s-ar fi cerut, Florentinul ar fi putut nara istoria acestei case care era foarte bizară.

Terenul ei care ținea de hotelul Beauséjour, fusese odinioară grădina unei mânăstiri de călugări desculți sau aşa numiți carmeliți, pe care Carol al VI-lea o dărâmase şi dăduse acelor călugări o altă locuință alături de palatul de Tourmelles. Cel din urmă carmelit al acestei mânăstiri era un bărbat frumos numit Pandrille Bourju de Thèvenot.

Acesta era tânăr şi galant. El intrase în mânăstire fără voința lui, şi păstrase un violent amor pentru o văduvă foarte frumoasă ce se numea dama lui Mellero.

Dama lui Mellero zidise acea casă, care acum cădea în ruină, iar călugărul săpase o subterană care conducea din pivnița mânăstirii

în pivnița acestei case.

Când regele Carol al VI-lea ordonă ca mânăstirea să se dărâme, dama lui Mellero muri. Atunci călugărul devenit bătrân, nu se mai gândi decât la salutul sufletului lui în cealaltă lume, şi la reputația sa de om sfânt în acesta.

El astupă dar subterana şi trebui să treacă două secole până ce această deschizătură de pământ să fie descoperită şi cercetată, împreună cu pivnița vechii case.

Afară de aceasta, Doamna Catherine iubise întotdeauna subteranele, trecerile secrete, ulicioarele misterioase, zidurile căptuşite şi parchetele crăpate. Aşadar, casa se menținu. În seara aceea însă, când doamna Jeanne d'Albret luă posesiunea hotelului Beauséjour, Doamna Catherine, după ce o condusese, intrase în Luvru în litieră însoțită de rege şi de curtea sa.

Apoi ea se retrăsese în apartamentele sale, ordonă pajilor să o lase să doarmă şi să nu vină să o deranjeze sub niciun pretext.

Numai că în loc de a se pune în pat, regina se dezbrăcă, aruncă veşmintele de gală şi se îmbrăcă cu spențerul şi încălțămintea unui gentilom de talia ei.

După aceasta se învălui într-o mare manta, trase o pălărie pe ochi şi se coborî prin mica scară pe care o cunoaştem de pe marginea apei.

Noaptea care era îndestul de întunecoasă, îi permise să facă ocolul Luvrului fără a atrage atenția gentilomilor şi a soldaților care ieşeau din palatul regal.

Ea traversă piața Saint-Germain-l'Auxerrois, ajunse cu un pas grăbit la locuințele de primprejurul hotelului Beauséjour şi merse să bată la uşa acelei case ce părea nelocuită.

Uşa se deschise, şi regina intră.

— Dumneavoastră sunteți Doamnă? zise o voce în întuneric.

— Da, eu sunt.

Un om înaintă.

— Tu eşti René? întrebă Catherine la rându-i.

— El însuşi.

René luă pe regină de mână şi îi zise:

— Urmează-mă, Doamnă. E tocmai timpul de a pătrunde în pivniță. Acei îndrăciți de gasconi care au rămas în hotel cu doamna Jeanne d'Albret, ştiu deja că această casa e părăsită, şi orice rază de lumină i-ar deştepta.

— Condu-mă, te urmez.

René făcu pe regină să facă câțiva paşi în mijlocul acelui întuneric profund, apoi se aplecă şi ridică un oblon.

— Iată intrarea, zise el.

— Bine, te urmez…

— Puneți piciorul pe cea dintâi treaptă şi coborâți-vă cu curaj. Eu vă susțin, doamnă.

Regina coborî vreo treizeci de trepte, apoi ea simți sub picioare o suprafață plană, respiră un aer umed, şi înțelese că se găsea la intrarea subteranei.

Atunci René trase un chibrit şi aprinse un felinar.

— Oh! făcu regina cu un surâs, haide iute! voiesc să ştiu ce zice şi ce gândeşte această regină de Navarra, pe care o urăsc din toată inima.

— Adevărat? făcu René.

Catherine avu un surâs diabolic.

— Ea e frumoasă… inteligentă, şi am observat în privirea ei, o inteligență şi un curaj remarcabil… şi aceasta nu prea îmi convine, zise ea.

Apoi intră în subterană, condusă de René care mergea înainte cu un felinar în mână.

Capitolul LXIX

Subterana care se făcuse din ordinele abatelui Pandrille Bourju de Thèvenot, avea aproape două sute de metri lungime şi trecea pe sub grădinile hotelului Beauséjour.

Pe locul vechii sale ieşiri în mănăstire, Doamna Catherine ridicase un zid foarte gros, şi în grosimea acestui zid arhitectul amenajase o mică scară de două picioare lărgime care urca până la primul etaj al hotelului şi dădea într-un mic coridor asemenea practicat în adâncimea zidurilor.

Acest mic coridor, conducea el însuşi la mai multe alte celule aşezate în diferite părți ale hotelului.

Doamna Catherine prevăzuse cazul când ea va trebui să cedeze hotelul său unui oarecare rege, prinț sau ambasador de la care voia să surprindă secretele lor.

Una din aceste celule semăna foarte bine cu acel misterios coridor pe care domnul de Pibrac îl descoperise la Luvru şi din fundul căruia a putut întotdeauna să spioneze ceea ce se petrecea în oratoriul Doamnei Margareta.

Se găsea acolo un singur scaun, pe care regina Catherine se aşează fără zgomot, pe când René sta în picioare la spatele ei, suflând din prudență în lumânare.

Atunci ochii reginei fură loviți de o rază de lumină ce pătrundea printr-o mică gaură practicată în zid. Această gaură se pierdea în cadrele sculptate ale unui tablou aşezat deasupra unui scaun lung dintr-o cameră prea bine decorată pe care o ocupa regina de Navarra.

Doamna Catherine lipi ochiul la acea spărtură şi zări pe doamna Jeanne d'Albret aşezată, având lângă dânsa pe prințul Henric, fiul său, şi pe Noë, care terminase atunci povestirea aventurilor lor.

René şi regina nemişcați, şi reținându-şi respirația, începură a asculta.

Regina auzi pe doamna Jeanne d'Albret manifestându-şi temerea ce simțea că vine pentru ea şi fiul său din partea Catherinei.

— Oh! oh! se gândi ea, m-a ghicit.

Apoi simți câteva picături de sudoare pe frunte, când regina de Navarra zise totdeodată:

— Casa de Valois, e o casă pierdută, şi moartă în viitor.

Dar când în fine Jeanne d'Albret strigă că: «Ducele d'Alençon, acel prinț pierdut prin ticăloşii nu va domni niciodată», Catherine auzind această profeție avu o aşa amețeală încât începu să se clatine pe scaun.

Scaunul mişcat făcu să scârțâie parchetul şi provocă zgomotul pe care-l auzise regina de Navarra.

Din fericire, doamna Catherine avea facultatea de a-şi reține cu sânge rece cele mai violente emoții şi deja ea se liniştise când Henric de Bourbon zicea mamei sale:

— Continuă, Doamnă.

Doamna Catherine se reaşează fără zgomot şi ascultă cu atenție.

. . . . . .

— Da, fiul meu, reluă regina de Navarra, adu-ți aminte că cele două case de Lorena şi Bourbon sunt mai aproape de tronul Franței.

Henric tresări.

— Regina-mamă, continuă Jeanne d'Albret, trebuie să fi avut aceste prevederi. Cei din familia Valois, aceşti trei tineri şi plini de

viață în aparență, Valoisii zic, sunt în realitate nişte bătrâni care se vor stinge unul câte unul fără posteritate. Ei bine, ține bine minte acestea fiul meu, sunt două familii pe care le urăşte Doamna Catherine, este a noastră, şi celor din casa de Guise. Aceste două familii dar, se vor disputa într-o zi pentru tronul Franței.

— Dar atunci… această căsătorie?

— Ah! acesta legătură, urmă Jeanne d'Albret, este numai pentru Doamna Catherine, care voieşte să distrugă casa de Guise. Ea se mai teme acum de casa de Lorena.

— Şi… noi?

— De noi nu se teme. Noi suntem pentru dânsa pietre de munte, fără bani, fără arme şi fără ambiția de a ne gândi să ne mărim frontiera Navarrei până pe la coastele Spaniei. Dar, urmă Jeanne d'Albret, prin a veni la curtea Franței sub numele de sir de Coarasse, şi în câteva zile a lua atitudinea independentă şi aproape ostilă am văzut că ai devenit inamicul cel mai neîmpăcat al Doamnei Catherine şi al lui René, aceşti adevărați doi regi ai Franței. Ei bine, aceasta nu-mi pare un bun augur. Afară de aceasta, când doamna Catherine care se aştepta a vedea în mine o țărancă cu maniere de puritană îmbrăcată cu scurteică, văzu din contră o prințesă tânără încă, care vorbeşte limbajul curții şi a cărei privire şi înfățişare anunța un oarecare spirit politic, adaug dar, fiul meu, că ea a început dar a se teme de noi şi prin urmare de a ne urî.

— Crezi dumneata mamă, o întrerupse Henric, că după ce Doamna Catherine a dorit atât de mult acesta căsătorie, să caute acum să o întrerupă?

— Nu, ea nu va cuteza, dar…

Jeanne se opri.

— Ascult mamă, zise Henric.

— Dar, reluă Jeanne d'Albret, ea e capabilă de a te asasina chiar a doua zi după nuntă.

— Oh! mamă.

Regina de Navarra tăcu şi rămase mult timp gânditoare.

— Şi apoi, zise ea deodată, ca şi cum s-ar fi supus unei vagi revelații, oamenii au destinul lor.

— Asta cred şi eu mamă.

— Şi, adăugă ea, ceva îmi spune că cei din Casa Bourbonilor sunt destinați să aibă un mare viitor.

— Cine ştie? făcu Henric care avu o tresărire de orgoliu.

Jeanne d'Albret aruncă o lungă şi tandră privire asupra fiului său.

— Tu vei fi regele Franței! zise ea.

Şi ca şi cum s-ar fi căit că a mers aşa de departe cu gândirea, ea adăugă cu vioiciune:

— Dar du-te copilul meu, şi lasă-mă să mă culc. Voi trimite mâine dimineață să te cheme.

Ea dădu mâna pentru ca acei doi tineri să o sărute şi îi concedie.

. . . . . .

Doamna Catherine ascultase tot şi fusese de mai multe ori înfiorată.

René însuşi avusese frică.

— Doamnă, zise el încet şi aplecându-se la urechea ei, ați auzit tot?

— Tot.

— Ce femeie!!...

— Să ieşim, murmură Catherine, m-am înăbuşit aici.

Şi luând mâna lui René, ea ieşi din celulă, reluă coridorul cel strâmt şi scara secretă şi în zece minute fuse la capătul subteranei luând aceleaşi precauții minuțioase pentru a ieşi.

— Ascultă, zise atunci Doamna Catherine, zidurile au câteodată urechi, şi voiesc să-ți spun nişte lucruri pe care nimeni în lume, afară de tine, nu trebuie să le audă.

— Unde să mergem? întrebă René.

— Colo, pe marginea apei, în fața Luvrului.

— Haide, Doamnă.

Regina era foarte sigură că în costumul său de gentilom, nu va trezi nicio bănuială, şi luă cu familiaritate brațul parfumierului.

După cum am mai spus, noaptea era întunecoasă şi mulțimea soldaților, cavalerilor şi poporului pe care îi atrăsese sosirea reginei de Navarra se împrăştiase.

René şi Catherine traversară pajiştile de verdeață ce erau în acele locuri, şi se opriră pe malul râului. Acolo ei priviră în toate părțile şi se asigurară de izolarea lor.

— Doamnă, zise atunci René, vă ascult.

Regina se aşeză pe o barcă de pescar, pe care o trăsese pe uscat, şi cu toată obscuritatea ce domnea, Florentinul putu să se

convingă că privirea Catherinei arunca scântei.

„Ea e înfuriată, gândi el, şi mă ia drept confidentul său. Favoarea mea a devenit mai mare ca niciodată.”

— René, zise doamna Catherine, am procedat rău.

— În ce doamnă?

— În ceea ce priveşte căsătoria fiicei mele Margot cu prinţul Henric de Bourbon.

— Nu se poate să se împiedice?

— Nu, e prea târziu.

— Pentru ce?

— E prea târziu pentru că regele e încăpăţânat, şi după toate celelalte, el e şi rege.

— Dacă regele ar fi ascultat ca şi noi pe regina de Navarra…

— Într-adevăr! şi acum dacă i s-ar raporta nu ar crede.

— Se poate.

— În afară de aceasta, Margareta îl iubeşte pe prinţ, şi nu mă simt atât de puternică, murmură regina, pentru a mă lupta cu regele şi Margareta.

— Cu toate acestea, Doamnă…

— Taci şi ascultă…

René înţelese că regina avea oarecare proiecte, şi tăcu.

— Tu ai auzit-o, zise ea, tu ai auzit-o bine când ea a prezis fiului ei, că într-o zi va fi regele Franţei.

— Ea e nebună, Doamnă.

— Nu, ea e periculoasă, ea e de temut şi de o sută de ori mai de temut decât cei din casa de Guise.

— Dar regele Poloniei trăieşte, ca şi ducele d’Alençon…

— Cine ştie, făcu regina cu o emoţie subită, dacă ei nu vor încerca să le apropie sfârşitul?

— Ah! doamnă.

— René! René! murmură Catherine, nu e prinţul Henric de Bourbon, cel care mă face să mă tem, este mama lui… Oh! privirile noastre sunt crucişe, şi a mea a coborât până în fundul sufletului ei, de unde am pătruns că această femeie voieşte să facă fiului său un mare regat, şi după modul cum observa Luvrul mi-a părut că ea se găsea ca la dânsa… Ei bine, René, aceasta nu va fi după cum şi-a închipuit ea.

— Sigur că nu! zise Florentinul.

— Mai bine voi substitui un simplu gentilom fiului meu celui din urmă, mai bine voi aduce un bastard în palatul meu, mai bine

voi arde Parisul şi voi lăsa regatul fără rege şi abandonat la oroarea unui război civil decât să văd un Bourbon sau un Guise, urcându-se pe tronul Franței.

— Sunt şi eu de acord, Doamnă, zise Florentinul care îl ura foarte mult pe Henric.

— Ah! reluă Catherine, eu care de douăzeci de ani, dictez legi întregii Europe, eu care am făcut să tremure pe Philip al II-lea, am ajuns să am frică de această femeie şi m-am simțit chiar tremurând în prezența acestei regine a munților, care s-a făcut apostolul unei religii noi, şi care cu ajutorul acestei religii, a recrutat deja partizani chiar din propriul meu regat. Ah! René… mi-e frică.

Şi Catherine vorbind astfel, simți într-adevăr o serioasă emoție.

— Nu era Henric de Bourbon cel care mă făcea să mă tem, reluă regina, dacă mama sa nu era aproape de el pentru a-l consilia şi a-l conduce, ci mi-e teamă de ea.

René începea a înțelege.

— Ordonați Doamnă, zise el, şi mă voi supune.

— N-am nimic a ordona, răspunse Catherine, dar am să-ți reamintesc ceva.

— Ascult, doamnă.

— Am făcut un jurământ prințului Henric, acum opt zile…

— Îl ştiu.

— Adică acela, că tu nu vei atenta la viața nici a lui Henric, nici a lui Sarah, nici a lui Noë, şi nici a domnului de Pibrac.

— Şi nici nu mă voi încerca a face, Doamnă.

— Bine faci, fiindcă eu țin la jurămintele mele, dar…

Regina se mai gândi, iar René tăcut aştepta.

— Dar reluă ea în fine, este o persoană a cărei viață prințul a uitat să o asigure.

René tresări.

— Înțeleg, zise el.

— Atunci niciun cuvânt mai mult, şi fă ce vei voi.

— Voi face, Doamnă.

— Cu toate acestea ascultă un sfat!

René privea pe regină.

— Pumnalul este o armă vulgară, şi te sfătuiesc să găseşti ceva mai bun.

— Doamnă, răspunse René, am descoperit un mijloc în urma unei experiențe alchimice, am descoperit o otravă minunată.

— Ah! ah! zise regina.

— O otravă care nu lasă nicio urmă.

— Acesta e treaba ta… adio…

Şi teribila regină părăsi pe René şi reluă drumul Luvrului.

René rămase mult timp aşezat pe cârma unei bărci, în prada unei reverii adânci. Apoi se sculă.

„Haide să văd pe Paola, îşi zise el, am mari proiecte în cap.”

El porni la drum şi se îndreptă spre podul Change.

Când el ajunse în dreptul unui felinar aşezat la intrare, zări ceva negru şi neclar ascuns într-un colț.

În acelaşi timp o voce fragedă, o voce de femeie murmură:

— Gentilomul meu, ai milă de o sărmană fată care moare de foame şi care nu ştie unde să se ducă să ceară adăpost.

Acea umbră deveni mai vizibilă, şi René văzu înaintea lui, grație luminii felinarului, o tânără femeie îmbrăcată în zdrențe, dar de o mare frumusețe şi care îi întindea mâna…

— Adevărat, frumoasa mea copilă, zise René, tu mori de foame?

— N-am mâncat de două zile.

Florentinul nu era caritabil din fire, dar el încercase o mare bucurie primind ordinele întunecoase ale Catherinei, şi acea bucurie îl făcu să fie generos.

— Ține, frumoasa mea copilă, zise el scotocindu-se prin buzunar pentru a-şi găsi punga, am să-ți dau un scud de aur pentru ca tu să poți zice că René Florentinul este un bun senior caritabil şi compătimitor.

— Ah! zise cerşetoarea, dumneata eşti messir René?

— Fără îndoială, reluă parfumierul care nu observase că tânăra fată îi îndreptase o privire arzătoare.

— Messir René, parfumierul reginei?

— Nu e decât un René în lume, răspunse el.

Apoi îşi aplecă puțin capul pentru ca să poată vedea în pungă.

Dar, în acelaşi timp, cerşetoarea scoase cu repeziciune din sânul său un pumnal a cărui lamă atinsă de lumina felinarului, arunca luciri strălucitoare şi zise:

— Ah! banditule, iată a cincisprezecea noapte, de când te aştept aici.

Şi ea îl lovi pe René, cu totul zăpăcit, mai înainte ca el să se gândească să facă un pas de retragere şi să se pună în apărare.

Capitolul LXX

Pe când regina-mamă şi preţiosul ei René Florentinul părăseau pe furiş celula de unde ei auziseră pe doamna Jeanne d'Albret exprimându-se atât de limpede asupra viitorului, Henric şi Noë ieşeau de la regina de Navarra.

După cum spusese René, gasconii pe care regina Jeanne îi adusese cu dânsa, luaseră în stăpânire hotelul Beauséjour şi îl transformaseră pentru a zice astfel, într-un loc de siguranţă.

Vreo zece dintre ei, care se stabiliseră la etajul întâi, se postaseră ca santinele pe la uşi.

Alţi zece, îşi aşezaseră paturi de campanie.

În fine, cei din urmă zece, formaseră un fel de gardă, în cele două saloane ce precedau camera de culcare a suveranei lor.

— Aide! zise prinţul surâzând şi strângând mâna gentilomilor béarnezi, eu văd că mama mea poate dormi liniştită, ea va fi bine păzită în astă-noapte.

— Oh! desigur, monseniore, zise un bătrân soldat ce îşi răsuci cu mândrie mustaţa sa căruntă.

— Şi, adăugă un tânăr, nu sfătuiesc pe Carol al IX-lea să vină să ne atace, căci l-am învinge de minune.

— Ei pace! Navailles, zise prinţul continuând a râde. Fii înţelept, amicul meu, dacă nu vrei să mă cert cu vărul meu, regele Franţei.

Henric luă braţul lui Noë şi traversă sala.

— Ah! îşi zise Noë, dar unde mergem noi, prinţule?

— Să luăm aer.

— La această oră?

— Mă doare capul.

— Dar ni s-a pregătit o locuinţă aici.

— Aş! făcu Henric cu un ton dispreţuitor.

— Şi dacă n-ai voi să dormi la Luvru…

— Ce idee!

— O idee ce sunt prea prudent pentru a o combate.

— Aud?

— Drace! Doamna Margareta se culcă prea târziu acum şi poate că vei dori să-i istoriseşti ceva pentru a o face să adoarmă.

— Te înşeli, Noë, frumosul meu amic, zise prinţul râzând.

— Aş! făcu Noë.

— Nu voi merge la Luvru.

— Aud? Alteţa Voastră voieşte să doarmă sub cerul liber?

Noë făcea ochii mari.

— Nu mai iubeşti pe Doamna Margareta?
— Oh! da… dar…
— Dar?… făcu Noë.
— De două zile mi se pare că… amorul meu…
Henric se opri.
— Ei bine? zise Noë.
— Mi se pare că a devenit mai raţional, sfârşi prinţul.
— Oh! oh!
— Mai calm, cel puţin.
— Bun! înţeleg.
Şi un surâs batjocoritor alunecă pe buzele lui Noë.
— Înţeleg, urmă el, de unde vine această schimbare.
— Şi… de unde vine?
— Trebuie să-ţi aminteşti Henric, că în ajunul plecării noastre de la Nérac, pe când te însoţeam la cea din urmă întâlnire ce o dăduseşi marii contese de Gramont, mi-ai făcut despre amor o foarte frumoasă teorie.
— Nu-mi aduc de loc aminte.
— O teorie ce posedai din istorisirile Doamnei regine Margareta de Navarra, bunica dumitale.
— Memoria nu mă ajută.
— Doamna regina de Navarra zicea, reluă Noë, că amorul n-are farmec…
— …decât când ajungi printr-o cale spinoasă, şi plină de piedici, zise Henric, ce îşi aduse aminte.
— Ei bine, urmă Noë, Doamna regina de Navarra avea dreptate.
— Hei! hei!
— Acum opt zile iubeai mai mult pe prinţesa Margareta.
— Se poate.
— Atunci când, luându-te de mână, te conducea prin nişte coridoare misterioase.
Henric suspină.
— Atunci când ajungeai la prinţesă pe furiş, tresărind la cel mai mic zgomot, şi când pumnalul lui René te ameninţa.
— Pericolul are un farmec foarte mare.
— Dar astăzi, sir de Coarasse a făcut loc prinţului Henric de Bourbon, ce intră la Luvru la orice oră din zi sau din noapte, şi prinţul Henric trebuie să se însoţească cu Doamna Margareta.
— Ei bine! făcu prinţul ce să conchid din toate acestea?
— Eu conchid că ştiu unde merge Alteţa Voastră la această oră.

— Ah! ah!

— Ea merge să spioneze prin strada Prêtres-Saint-Germain-l'Auxerrois, prin vecinătățile prăvăliei băcanului Jodelle.

— Este adevărat, şi tu mă vei însoți.

— Haidem!

Vorbind astfel cei doi tineri ieşiră din hotelul Beauséjour şi ajunseră în piața Saint-Germain-l'Auxerrois. Noë aruncă o lungă privire asupra cârciumii lui Malican şi începu să suspine.

— Ce ai? întrebă Henric.

— Eu cred că Malican e un urs cu proastă creştere.

— Aud? făcu Henric mirat, iată… te văd vorbind rău de Malican.

— Nu de tot.

— De acel sărman om care ne este devotat cu trupul şi cu sufletul.

— Dumitale, Henric.

— Şi dumitale, Noë.

— Oh!

— Dar ce ți-a făcut Malican?

— Nimic.

— Pentru ce dar, să vorbeşti astfel?

— Pentru că… a făcut rău că a fost unchiul Myettei.

— Tu găseşti că a făcut rău?

— Da! A făcut rău Myettei, care are mâini mici, picioare mici, care e frumoasă ca un înger, şi ai jura că e o fiică de familie…

— Pe care tu o iubeşti.

— Şi pe care aş face-o cu plăcere contesă de Noë dacă ar fi avut cel puțin un crâmpei de pergament în buzunar.

— Aşa? nu e nicio problemă asta! zise Henric.

— Ce voieşti să zici?

— Când voi fi rege de Navarra, voi da lui Malican scrisori de noblețe.

Noë ridică din umeri.

— Acesta ar fi o noblețe prea necoaptă încă pentru mine, prințule.

Noë suspină din nou, şi îşi urmă drumul.

Când ajunseră în strada Prêtres, Henric zise lui Noë:

— Vei rămâne aici ca să păzeşti.

— Nu este necesar căci strada e goală.

— Poate să treacă cineva.

— Cu toate acestea nu te mai temi de pumnalul lui René.

— Oh! nu... dar, mă tem de ceva mai rău...

— De cine?

— De gelozia Margaretei. Mă tem de acel demon alb şi roz ce se numeşte Nancy.

— Aş! Nancy te iubeşte.

— Ea iubea într-adevăr pe sir de Coarasse... doar cine ştie dacă nu va trăda pe prinţul Henric de Bourbon?

— O măreție! murmură Noë cu un ton tragic şi batjocoritor în acelaşi timp, tu nu eşti decât un nume!...

Dar deja Henric îi părăsise braţul şi se depărta grăbit, lăsându-l pe Noë la colţul străzii.

. . . . . .

Când prinţul de Navarra ajunse înaintea casei lui Jodelle, el ridică capul şi se asigură că nicio lumină nu se zărea înăuntru.

— Ora când băcanii dorm, îşi zise el, e totdeauna aceea când amorezaţii veghează.

Şi prinţul intonă cu jumătate de voce un cântec de atunci:

Este ofiţerul poliţiei care trece...
Este ofiţerul poliţiei
Care trece cu soldaţii săi.

Apoi el aşteaptă. După un moment, o fereastră de la primul etaj al casei lui Jodelle se deschise încet.

Henric se apropie. Fereastra se deschise cu totul.

În acelaşi timp, o voce mişcată întrebă:

— Dumneata eşti... Henric?

— Eu sunt...

Şi prinţul apropiindu-se şi mai mult, luă mica mână a lui Sarah într-a sa şi o strânse încet.

— Ah! scumpă Sarah! murmură prinţul.

— Monseniore, zise Sarah tremurând, nu ţi s-a întâmplat nimic?

— Cu totul nimic. Pentru ce această întrebare, îngerul meu?

— Ah! zise Sarah, pentru că e atât de târziu...

— E miezul nopţii.

— Veneai mai devreme în celelalte zile.

— Da, dar mama mea a sosit astă-seară.

— Regina Jeanne! strigă Sarah, suntem dar, scăpaţi.

Henric se rezemase de fereastră şi arunca din când în când câte

o privire la cele două extremități ale străzii.

— Scăpați! zise răspunzând cuvintelor lui Sarah. Oh! desigur, da… şi nu mai ai a te teme de nimic din partea lui René.

— Dar dumneata? făcu ea tremurând.

— Eu am cuvântul doamnei Catherine.

— Şi apoi, făcu Sarah cu tristețe, te vei căsători cu prințesa Margareta.

— Ah! Sarah, scumpă Sarah, zise Henric, nu îmi vorbi de Margareta… pe tine te iubesc.

— Nu, monseniore, zise Sarah, nu trebuie să mă iubeşti… pe mine… ci pe dânsa.

— Oh! taci!

— Prințule, murmură Sarah cu bunătate, trebuie să iubeşti pe femeia ce-ți e destinată… trebuia să iubeşti pe aceea care te va apropia mai mult de tronul Franței.

— Sarah!

— Ai o inimă mare şi nobilă, continuă Sarah, şi nu ştiu ce presentiment mă face să spun că într-o zi vei fi un mare rege.

Henric tresări, căci îşi aduse aminte că numai cu o oră mai înainte, mama sa îi vorbise tot astfel.

— Regii sunt datori popoarelor lor, prinții au o nobilă şi o mare misiune, urmă Sarah, ce nu le permite întotdeauna să se supună dorințelor inimii.

— Ah! simt cu toate acestea, scumpa mea Sarah zise Henric cu înfocare, că nu iubesc pe Margareta… ci pe…

— Poate că ne iubeşti pe amândouă.

Şi cu toată tristețea, Sarah pronunță aceste cuvinte cu puțină ironie.

Henric suspină şi păstră tăcerea.

— Dar, reluă ea, nu trebuie să mă iubeşti pe mine, ți-o repet. Voi pleca… Voi fugi de tine dacă va trebui, şi prin urmare trebuie să mă uiți.

— Niciodată!

Henric accentua acest singur cuvânt cu pasiune, şi Sarah simți inima bătându-i din ce în ce mai tare.

— Oh! nu, urmă el, niciodată nu voi consimți a te uita, Sarah, niciodată nu mă voi putea despărți de tine.

— Trebuie, Henric.

— Iată, Sarah, ascultă-mă. Jur că voi face ceea ce zic.

— Vorbeşte.

— Dacă mă părăseşti, dacă te întorci în Navarra lângă Corisandra, ei bine nu mă supun mamei mele, sfărâm căsătoria şi te urmez.

— Eşti nebun!

— Poate…

— Eu zic că nu vei face aceasta.

— Da, căci te iubesc.

Sarah rămase un moment tăcută, şi în acest timp prințul îi acoperea mâinile cu sărutări arzătoare.

— Henric, zise ea deodată, la rându-ți voieşti să mă asculți?

— Te ascult, zise prințul.

— Mă iubeşti, reluă Sarah, cred, simt… Dar şi eu te iubesc, şi amorul meu va avea curajul devotamentului.

— Ce voieşti să zici?

— Voi şti să mă sacrific pentru viitorul tău, Henric; voi şti să-mi stăpânesc inima pentru a nu cugeta decât la tine.

— Ah! Sarah! Sarah!… nu-mi vorbi astfel.

— Ascultă-mă până la capăt. Dacă vei fi atât de nesocotit ca să sfărâmi căsătoria cu prințesa Margareta şi să mă urmezi, voi avea forța să fug într-o mânăstire şi să fug de tine pentru totdeauna.

— Oh! făcu Henric cu durere.

— Voieşti să fiu amica ta, Henric, nimic de cât amica ta?

— Sarah!

— Şi… în acest caz să nu plec? Ei bine! mă vei pune pe lângă regina mama dumitale, şi iată!… ceva îmi spune că voi juca rolul unui înger bun în destinul tău.

Henric nu putu să răspundă, căci un zgomot de paşi grabnici se auziră la extremitatea străzii opusă de aceea unde Noë păzea.

— Adio!… pe mâine!… zise Henric, ce era fericit de a nu avea timpul să răspundă afirmativ la propunerea frumoasei Sarah.

— Adio… pe mâine.. repetă ea.

Şi fereastra se închise.

În acelaşi timp, şi mai înainte ca prințul să se poată retrage cu un pas, el fu oprit de o femeie ce alerga cu furie, ținând un pumnal în mână şi râzând cu un râs nervos.

Prințul o apucă de mână şi crezând că are a face cu vreo nebună o opri.

— Cine eşti? zise el.

— Loc! loc! răspunse femeia neîncetând de a încerca să scape de strânsoarea prințului.

— Pe cine ai omorât? întrebă el.
— Pe el! pe Florentinul!... René...
Henric înăbuşi un strigăt.
— Ai omorât pe René? zise el.
— Da... sunt cinci minute... el a căzut la intrarea podului...
— Aici! strigă Henric, aici Noë.
Noë alergă.
— Repetă ce ai spus! strigă prinţul.
Tânăra femeie, cerşetoarea, continuă să râdă.
Şi cerşetoarea pe care nebunia o cuprindea, luă pe cei doi tineri de mână. Ei se lăsară a fi duşi şi ajunseră la intrarea podului Change.
Podul era pustiu, şi un moment cei doi tineri crezură că sunt victima vreunei mistificări.
Dar felinarul proiecta lumina sa pe parapet, şi piatra albă era pătată de câteva picături de sânge.

Capitolul LXXI

Noë şi prinţul priviră atunci cu atenţie pe cerşetoare.
Aceasta era o fată foarte frumoasă, robustă, spătoasă cu buzele rumene, şi cu părul abundent şi negru. La Athena ar fi fost luată drept o bacantă, la Roma ea ar fi trecut drept o femeie din popor ce purta copilul său gol în braţe în calea generalului triumfător.
La Paris, era lesne de ghicit originea ei.
— Iată o fată frumoasă, pe legea mea! exclamă prinţul.
— Pe onoarea mea, da, adăugă Noë.
Cerşetoarea aruncă o privire uimită asupra pietrelor.
— Fata mea, zise Henric, l-ai zgâriat numai, şi el şi-a urmat drumul.
— Oh! zise ea, am lovit cu toate acestea tare şi am simţit o rezistenţă. Şi, iată... priviţi...
Ea arătă lama pumnalului ei, ce era roşie şi întreaga-i înfăţişare exprima o profundă disperare.
— Îl urăşti dar mult? întrebă prinţul.
— Ce ţi-a făcut el? zicea-n acelaşi timp Noë.
Cerşetoarea râse cu sălbăticie.
— Ah! zise ea, văd bine că nu ştiţi cine sunt eu...
— Cine eşti?
— Mă numesc Farinetta.

— Ei bine! făcu prințul, căruia acest nume îi era necunoscut.

Cerşetoarea la rândul ei îl privi pe Henric de Navarra.

— Este adevărat, zise ea, sunteți gentilomi, şi nu ştiți cine e Farinetta?

— Nu.

— Dar dacă vă duceți la Curtea Miracolelor…

— Ah!

— Vi s-ar spune cine sunt.

— Ei bine! frumoasă fată, reluă Henric, spune tu însuți.

— Sunt văduva lui Gascarille, seniorii mei. Ea pronunță acest nume cu un fel de orgoliu.

— Gascarille!

— Da, Gascarille saltimbancul, Gascarille hoțul, Gascarille cel dintâi locotenent al regelui Bohemiei ce domneşte asupra tovarăşilor de la Curtea Miracolelor.

Desigur, că Henric ca şi Noë, nu uitase numele acelui nenorocit care se lăsase a fi înşelat de preşedintele Renaudin, şi care fu spânzurat în locul lui René.

Amândoi înțeleseră pe dată ura Farinettei.

— Ah! înțelegeți, urmă ea, înțelegeți acum pentru ce-l urăsc pe René, pentru ce i-am jurat moartea.

— Înțeleg, zise Henric.

— Şi eu asemenea, adăugă Noë.

— În ajunul morții lui Gascarille, reluă Farinetta, am văzut venind un om îmbrăcat în negru, în Curtea Miracolelor. Era un judecător.

— Renaudin, fără îndoială? făcu Henric.

— Da, el se numea Renaudin.

— Şi ce a zis el?

— Oh! veți vedea, aceasta e o istorie întreagă… hei…

Farinetta vorbind astfel, se aşeză pe parapetul podului.

— În Curtea Miracolelor, reluă ea, Gascarille trecea drept un om tare dibaci şi care avea drept sfânt pe diavolul. Când Gascarille fu prins de ofițerul poliției şi dus în închisoare, nimeni nu se nelinişti. Toți ştiau bine că el va găsi mijlocul de a scăpa.

— Ah! ah! făcu Henric.

— Afară de aceasta, reluă Farinetta, Gascarille fusese judecat şi condamnat. El trebuia să fie spânzurat după trei zile şi devenisem puțin bănuitoare la Curtea Miracolelor.

— „Ce ai Farinetta?” mă întrebă ducele Egiptului.

— „Mi-e teamă de Gascarille”, răspunsei eu cu lacrimile în ochi.

Ducele Egiptului începu a râde.

— „Cât de simplă e aceasta Farinetta”, zise privindu-mă regele Bohemiei.

— „Pentru ce?”

— „Ea crede că Gascarille va fi spânzurat.”

Şi toţi începură a râde împrejurul meu, şi eu îi imitai. Noi ştiam bine că Gascarille scăpa din Châtelet dejucând pe maestrul Caboche.

— „Aide! Farinetta, îmi strigă regele Bohemiei, voieşti tu să dansezi cu ducele Egiptului?”

— „Cu plăcere!” răspunsei, şi începui a dansa împrejurul focului cel mare ce ardea în Curtea Miracolelor şi amicii aplaudau, zicând:

— „Farinetta e o fată bună, şi Gascarille va bea puțin cu ea când se va întoarce.”

Un paralitic ce-şi aruncă cârjele pentru a dansa jocul bohemian, adăugă:

— „Eu aş voi să-l spânzure pe Gascarille.”

— „Aud! strigai eu, pentru ce?”

— „Căci eu aş bea atunci cu tine” îmi răspunse el.

— „Eşti prea urât”, îi zisei eu.

Şi-i dădui o palmă.

În acel moment judele îmbrăcat în negru apăru. Dansul încetă şi cercul format împrejurul focului se deschise. Un judecător ce încerca să intre în Curtea Miracolelor trebuia să fie un om curajos.

— „Oh! Oh! îi zise regele Bohemiei, ce vii să faci acilea?”

— „Vin din partea lui Gascarille!”

Toţi se priviră cu curiozitate şi ducele Egiptului îmi zise:

— „Tu vezi bine, Farinetta, că Gascarille e un om straşnic. Când Gascarille are trebuință de un comisionar, el alege unul dintre membrii parlamentului.”

Judele, auzind numele meu pronunțându-se, se întoarse:

— „Tu te numeşti Farinetta?”

— „Eu.”

— „Vin să te văd din partea lui Gascarille.”

— „Ah! ah! a ieşit din temniță?” întrebai eu.

— „Nu, dar va ieşi.”

— „Cum?”

— „Eu îi voi deschide uşa”, zise el.

Atunci el mă luă de mână şi mă conduse deoparte:

— „Iată, îmi zise el, soarta lui Gascarille depinde de tine…”

— „De mine…” strigai eu.

— „Dacă consimți să-i dai un bun sfat, el va fi bogat dimpreună cu tine.”

Judele îmi povesti istoria lui René, şi el mi-a zis:

— „Gascarille se îndoia de teamă a nu fi înşelat… dar eu, ce credeam că Gascarille nu putea muri, fusei convins.”

— „Spune-i să primească şi să ia paralele”, zisei judelui.

— „Dacă-i repet cuvintele tale, el nu mă va crede.”

— „Ei bine! iată…”

Scosei un ac ce se afla în părul meu, şi i-l prezentai.

— „Dă-i acest ac, el va şti că e al meu şi va face tot ce veți voi.”

Farinetta se opri un moment, şi prințul văzu o lacrimă ce îi se strecură din ochi.

— Ah! reluă ea, eu l-am omorât pe Gascarille.

— Cum aceasta, copila mea?

— Eu, repetă ea, căci când a văzut acul, el s-a încrezut judelui şi a consimțit la toate.

— Şi dacă nu ar fi mărturisit crima lui René, zise prințul, crezi că nu l-ar fi spânzurat?

— Nu, el ar fi scăpat. Diavolul îi venea totdeauna în ajutor. Dar René e mai bun amic cu diavolul decât Gascarille şi diavolul l-a lăsat să moară pentru ca secretul lui René să fie bine păstrat.

Explicațiile Farinettei aveau poate multe puncte de discutat, dar Henric găsi netrebuincios de a combate opiniile unei fete crescute în Curtea Miracolelor, şi el se mărgini a-i zice:

— Aşadar, îl urăşti pe René?

— I-am jurat moartea din seara zilei când Gascarille a fost spânzurat. Ascultați…

Farinetta urmă astfel:

— Cum toți ne încrezurăm în cuvintele judelui, merserăm vreo doisprezece tovarăşi din Curtea Miracolelor împreună cu mine, să vedem execuția. Ne strânseserăm cu toții împrejurul eşafodului şi văzurăm pe Gascarille ce sosea rezemat pe umărul călăului şi surâzând. În acel moment, soldații ne respinseră, şi furăm nevoiți de a ne retrage până la extremitatea opusă a pieței Grève.

— „Maestrul Caboche e un frumos băiat,” murmură un pungaş.

— „Un om cumsecade”, zise un chior ce nu pierdea din vedere o singură mişcare a învinuitului, cu toate că eram departe.

— „Şi, adăugă ducele Egiptului, dacă trec vreodată prin mâinile

lui, doresc să mă spânzure de caraghioslâc cum va spânzura pe Gascarille.”

Noi eram departe, dar auzii cu toate acestea pe Gascarille scoțând un țipăt.

— „Șiretul! zise ducele Egiptului, el se preface că strigă pentru a înşela mai bine pe privitori.”

Călăul îl făcu să se suie până la căpătul scării apoi îl îmbrânci în aer. Închisei ochii şi la rându-mi scosei un mare țipăt.

— „Nebuno îmi zise ducele Egiptului, tu ştii bine că nodul nu se strânge şi că Gascarille e susținut printr-o frânghie ce îi trece pe sub brațe.”

Dar mie, îmi era teamă, şi un tremur mă cuprinse când văzui pe sărmanul meu Gascarille ce mişca picioarele şi mâinile.

— „Prea bine jucat! zicea mereu ducele Egiptului. Ar zice cineva că e spânzurat cum se cade.”

După zvârcolire, Gascarille deveni din ce în ce mai liniştit.

— „Iată, că face pe mortul, zise un pungaş.”

— „Oh! poate că e într-adevăr mort…” strigai eu.

Toți începură a râde primprejurul meu, dar după o oră dezlegară pe Gascarille. Gascarille era mort… mort!

Farinetta începu să plângă.

Dar totdeodată ea reluă cu o exaltare sălbatică.

— În acea seară, vedeți, am jurat moartea lui René… şi am făcut acest jurământ pe corpul lui Gascarille, în prezența tuturor tovarăşilor din Curtea Miracolelor.

— Ei bine, sărmana mea, zise Henric, nu te-ai ținut de cuvânt.

— Oh! credeți?

— René e rănit… dar e uşor rănit pentru că a putut să îşi urmeze drumul.

— Hei! zise Noë, îmi pare că ne-am putea asigura.

— Cum?

— Desigur că el nu s-a dus să-şi lege rana la Luvru.

— Ai dreptate.

— Ei bine, desigur că îl vom găsi pe podul Saint-Michel.

— Ah! aveți dreptate! strigă Farinetta, acolo îl vom găsi… acolo vom sfârşi.

Şi Farinetta răsucea pumnalul şi privirea-i devenise sălbatecă.

Henric îi luă brațul.

— Copila mea, zise el, ascultă-mă.

— Te ascult, gentilomul meu.

— Voieşti să-l omori pe René?

— Da.

— Noi îl urâm tot atât demult ca şi tine, dar pentru că ai greşit astă-seară, nu te vom lăsa să sfârşeşti astfel.

— Şi pentru ce aceasta? făcu ea cu un ton amenințător.

— Pentru că şi noi voim să ne răzbunăm de René.

— Dumneavoastră?

— Noi… şi nu voim numai printr-o simplă lovitură de pumnal.

Ochiul Farinettei deveni crud.

— Ați găsit ceva mai bun decât acesta? zise ea.

— Poate… şi dacă vei asculta…

Farinetta privi pe prinț cu un fel de neîncredere.

— Eşti destul de frumos, zise ea în fine, cu o naivă admirație, şi destul de tânăr. Când cineva e tânăr şi frumos, trebuie să fie şi franc.

— Sunt.

— Nu mă minți?

— Nu, o jur.

— Ei bine! zise ea, supusă deodată, vă cred… şi țineți…

Ea întinse pumnalul, adăugând:

— Voi face ceea ce veți voi.

— Bine. Urmează-ne.

Noë se aplecase la urechea prințului.

— Pentru ce, îi zise el, nu o laşi?…

— Pentru că, răspunse Henric, dacă Farinetta îl omoară pe René, regina-mamă va găsi un mijloc de a pretinde că şi noi suntem amestecați.

— Ce să facem atunci?

— Voiesc mai întâi să ştiu dacă René e grav rănit. Vino!…

Farinetta şi cei doi tineri, ajunseră îndată la podul Saint-Michel.

Noaptea era tot întunecoasă, dar lumina unei lămpi străbătea prin obloanele prăvăliei lui René.

— Ei vezi, zise Henric, nu m-am înşelat.

— E aici, adaugă Noë, ce făcu semn Farinettei să se oprească.

Câteşitrei înaintară pe vârful degetelor, şi Henric lipi cel dintâi ochiul la oblon. Noë şi Farinetta îl imitară.

Iată ceea ce văzură ei:

René Florentinul groaznic de palid, era culcat pe patul lui Godolphin. Somnambulul îi ținea capul, şi o femeie ținând cu o mână un vas, spăla rana ce făcuse pumnalul țigăncii.

Farinetta tresări.

— Cine e această femeie? întrebă ea.

— Fiica lui…

Copila Curții Miracolelor scoase un geamăt ce făcu pe Noë şi pe prinț să se cutremure:

— Oh! zise ea, nu îl voi mai lovi pe dânsul acuma.

— Dar pe cine? întrebă Henric.

Farinetta surâse cu cruzime.

— Nu pe dânsul, repetă ea, ci pe *fiica lui*…

Capitolul LXXII

René, după primirea loviturii de pumnal, căzuse pe pavajul podului. Timp de câteva minute cuprins de uimire, neînțelegând nimic din acel brusc atac din partea unei necunoscute, el se întrebă dacă nu era victima vreunui îngrozitor vis.

Dar, îndată ce sângele care curgea din rana sa îi udă mâinile, el se convinse de adevăr.

Atunci Florentinului i se făcu teamă că va muri, acolo, în acel loc pustiu, fără niciun amic, ca un câine.

— Oh! nu, nu! îşi zise el, dacă rana mea e mortală, trebuie ca să fiu răzbunat!

Şi acel om ce nu se iubea de obicei decât pe sineşi şi îi ura pe toți, acel asasin, acel otrăvitor, ce se numea René Florentinul, pronunța încet un nume: «Paola!»

Mizerabilul cugeta la fiica sa.

El avu forța de a se ridica, îşi deschise haina, prin care răzbise pumnalul Farinettei, şi căută cu mâna locul unde era rănit.

Pumnalul îl rănise în partea dreaptă, dar întâlnind o coastă el îşi schimbase calea.

René apăsă cu palma mâinii pe rană, pentru a opri curgerea sângelui, apoi adunându-şi puterile, începu încet să meargă, îndreptându-se spre locuința lui.

De mai multe ori fu aproape să cadă, de mai multe ori leşină, ceea ce-i dădu primul fior al morții…

Dar, în fine, el ajunse pe podul Saint-Michel şi căzu pe pragul prăvăliei sale, chemând cu o voce stinsă:

— Godolphin! aici Godolphin! ajutor…

Somnambulul ce adormise n-auzi.

— Godolphin! repetă René lovind uşa cu pumnul.

— Godolphin! repetă o voce în interior.

Era aceea a Paolei. Paola avea somnul mai uşor, şi deşteptându-se recunoscu vocea tatălui ei.

— Deschide Godolphin! strigă ea.

Godolphin în fine se deşteptă, alergă afară şi îl găsi pe René leşinat pe prag.

— Aici Paola! ajutor! strigă el la rându-i.

Paola alergă, şi scoase un țipăt de groază.

Tatăl său era plin de sânge şi fața-i era atât de palidă încât l-ar fi crezut cineva mort.

Tânăra fată pierdută, ajută lui Godolphin să ridice pe René şi amândoi îl transportară pe patul somnambulului.

Paola îi rupse haina şi cămaşa şi aplică pe dată legături pe rană, pe când Godolphin îi ținea la nas o sticlă.

În mai puțin de zece minute, Florentinul îşi reveni în simțiri, privi şi recunoscu pe fiica sa şi pe Godolphin.

— Ah! tată! murmură Paola, ce luase un vas şi spăla încet rana, tată, ce ți s-a întâmplat?

René răspunse cu o voce slabă şi încă tremurândă.

— O femeie a voit să mă asasineze.

— O femeie?

Şi cei doi tineri uimiți, se priviră.

— Da, o femeia pe care nu o cunosc, pe care n-am văzut-o niciodată… o cerşetoare!

Godolphin şi Paola se priviră din nou.

Privirea ce schimbară părea a zice:

„Cine ştie! poate că vorbeşte aiurând?!”

Dar părând a înțelege înțelesul acelei priviri, Florentinul repetă:

— O femeia tânără şi frumoasă, cu toate că era îmbrăcată în zdrențe; ea mi-a cerut milă, şi cum căutam în punga mea zicându-mi numele, ea m-a lovit cu pumnalul.

— Este ciudat! murmură Paola.

René zări o mică oglindă de oțel agățată deasupra comptoarului, şi făcu un semn pe care Godolphin îl înțelese.

Somnambulul îi aduse oglinda.

— Aprinde două lumânări, îi zise René.

Godolphin se supuse.

Atunci René puse cele două lumânări lângă oglindă, astfel ca să vadă bine rana.

René era puțin chirurg, şi el îşi examină rana cu sânge rece.

— Pumnalul a alunecat, zise René, el a sfâşiat numai carnea, şi nu voi muri!

Apoi adăugă îndreptându-se spre Godolphin:

— Suie-te în laboratorul meu; vei găsi pe o etajeră o sticlă conținând o licoare verde-închisă.

— Ştiu ceea ce voieşti să zici, replică Godolphin, şi se îndreptă spre scara ce ducea la laborator.

Somnambulul se reîntoarse după puțin timp, aducând sticla cerută de René.

Florentinul zise atunci Paolei:

— Caută scamă, prepară-mi un pansament ce vei înmuia în licoarea conținută în aceasta sticlă, şi apoi varsă-mi câteva picături de vin într-un pahar.

Paola execută cu exactitate ordinele tatălui ei. Apoi René care ştia că somnul înlătură totdeauna frigurile ce sunt produse de o rană, René înghiți conținutul paharului pe care i-l dăduse fiica sa.

Acel pahar conținea vin vechi amestecat cu o licoare narcotică destul de tare.

După aceasta parfumierul se întoarse pe partea stângă şi zise:

— Lăsați-mă să dorm!

. . . . . .

Paola şi Godolphin se retraseră, şi René adormi.

Când Florentinul deschise ochii, noaptea trecuse şi razele soarelui străbăteau în prăvălie.

Paola şi Godolphin se aflau la căpătâiul său.

— Cum te simți, tată? întrebă ea cu o voce dulce.

— Destul de bine, copila mea.

— Suferi?

— Nu.

— Vrei să-ți reînnoiesc pansamentul?

— Da, zise René.

Paola ajutată de Godolphin, descoperi rana şi o spălă cu atenție.

— Aşa, zise René, ce se uită din nou în oglindă. Iată că ceea ce prevăzusem s-a întâmplat: sângele nu mai curge…

— Rana ta e gravă, iubite tată?

— Nu, copila mea.

— Se va închide în curând?

— În trei zile.

— Vei putea părăsi patul?

— Oh! pe dată…

— Ia seama! zise Paola cu un aer neliniştit. Dacă va curge sângele din nou?

— Scumpă Paola! murmură Florentinul, ce în acel moment era plin de sentimente părinteşti.

Apoi se ridică puțin şi zise lui Godolphin:

— Mă vei ajuta să mă îmbrac, trebuie să merg la Luvru.

— Ah! făcu Paola.

Ea pronunța acest cuvânt cu nerăbdare.

— Hm! zise René ce o privi fix.

— Da, zise cu siguranță Paola.

— Pentru ce?

— Pentru că voiam…

Ea se opri şi păru că se îndoieşte.

— Să vedem! vorbeşte… zise René.

— Aş fi voit să îți vorbesc.

— Oh! făcu René.

— Şi de mult încă, sfârşi Paola.

Apoi îl privi pe Godolphin astfel cum ar fi zis:

„Godolphin mă împiedică, aş voi să vorbesc singură cu tine.”

René înțelese această privire.

— Godolphin, zise el somnambulului, vei ieşi.

— Bine! zise Godolphin.

— Şi vei alerga la Luvru, unde vei cere să vorbeşti Doamnei Catherine.

— Ce îi voi zice?

— Tu o vei ruga din partea mea să-ți dea cutia de pudră închisă ce vine de la Veneția. Ea va înțelege ceea ce voiesc a spune.

Godolphin îşi luă pălăria şi mantaua.

Dar când ajunse la uşă, Florentinul adaugă:

— Vei mai cere reginei şi cutia de mănuşi ce a primit-o din Florența luna trecută, şi care e un dar al ducelui de Médicis, nepotul ei.

Godolphin ieşi.

Atunci René privi pe fiica sa.

— Acum, zise el, vorbeşte copila mea, te ascult.

— Tată, zise ea, îți aduci aminte că sunt aproape cincisprezece zile, de când m-ai găsit aproape moartă, într-o noapte întunecoasă, în piața Saint-Germain-l’Auxerrois?

— Da, copila mea.

— Îți aduci aminte că mi-ai făgăduit ceva?
— Desigur.
— Tu mi-ai jurat că mă vei răzbuna împotriva acelui infam ce iubeam şi care m-a trădat.
— Este adevărat.
— Şi… zise italianca, nu te-ai ținut de cuvânt, tată.
— Mă voi ține.
— Când?
— Mai curând decât gândeşti, copila mea.
— Adevărat? zise ea.
Şi ochii ei scânteiau de bucurie.
— Adevărat!
— Dar… când?
— În curând.
— Aş voi să fie o zi clar hotărâtă, murmură Paola, ce jurase lui Noë o ură mortală.
— Îmi e cu neputință să hotărăsc ziua.
— Dar… în fine?
René avu o inspirație.
— Ascultă, zise el, voieşti ca să te răzbuni.
— Oh! aş fi atât de fericită să-l văd dispărut de pe lumea asta!
— Ei bine! vei fi răzbunată şi în curând, dar trebuie să te supui mie.
— Mă voi supune.
— Fără a discuta ordinele mele.
— Fie! zise Paola.
— Vei pleca astă-seară de aici, noaptea?
— Şi… unde mă voi duce?
— Te vei întoarce la Chaillot, în casa unde te-a ascuns.
— Oh! niciodată.
— Trebuie, zise René cu un ton sigur, trebuie!
— Dar… pentru ce?
— Răzbunarea ta depinde de asta.
— Nu înțeleg, murmură Paola. Explică-te tată.
— Aşteaptă. Te vei întoarce dar la Chaillot…
— Bine… apoi?
— Tu vei scrie lui Noë!…
Paola deveni palidă.
— Tu îi vei scrie, zise René şi îl vei chema. Trebuie să îl vezi.
— Ah! tată! exclamă italianca cu un gest de respingere atât de

pronunțată, încât René se îndoi la rându-i.

— Cu toate acestea, zise el, dacă voieşti ca să te răzbuni, trebuie să fii ascultătoare!

— Ah! să îl văd.. să îi vorbesc! ah! aceasta e cu neputință.

— Trebuie!

Tonul lui era atât de imperios încât Paola tăcu.

— Trebuie, reluă Florentinul după o tăcere, dacă voieşti a fi răzbunată.

— Dar, în fine, întrebă Paola, dacă îl voi vedea… ce să-i zic?

— Te vei arunca de gâtul lui, îi vei cere iertare, căci l-ai trădat… şi te vei preface că revii la dânsul.

Paola se cutremura de mânie.

— „Opreşte-mă lângă tine, îi vei zice tu, urmă René, dar scapă-mă de tatăl meu!…”

Tânăra fată privi pe Florentin cu un fel de uimire.

René începu a râde.

— Noë va fi atins de căința ta, de amorul tău, şi cum te vei arăta în fața lui de femeie persecutată, el va simți nevoia de a te apăra din nou de tirania mea…

— Ah!

— Şi el va consulta pe amicul său, prințul de Navarra.

— Ei bine!? făcu Paola tot mirată.

— Şi prințul şi Noë nu te vor mai ascunde la Chaillot.

— Dar unde, atunci?

— La Paris, în hotelul Beauséjour, lângă regina de Navarra.

Ochii Paolei scânteiau.

— Tată, zise ea cu hotărâre, ce vrei să faci cu mine când voi fi lângă regina de Navarra?

— Îți voi spune mai târziu.

Şi René printr-un gest, opri pe Paola care voia să vorbească.

— Ascultă!… zise el.

Paşii lui Godolphin se auziră la uşă, şi îndată acesta intră.

El ținea în mână cutia de mănuşi, şi scoase din buzunar pudra închisă de Veneția.

René puse un deget pe buzele sale şi privi pe Paola.

— Mai târziu… zise el, mai târziu.

Şi el zise lui Godolphin:

— Acum, îmbracă-mă.

După ce se îmbrăcă, René se ridică fără multă durere.

— Acum, adaugă el, veniți în laborator cu mine, copii mei.

Rezemat pe umărul fiicei sale, Florentinul urcă în laboratorul de parfumier şi alchimist.

Acolo se aşează într-un fotoliu mare şi zise lui Godolphin:

— Ia această sticlă goală şi arunc-o jos.

— Dar… ea se va sparge.

— Tocmai pentru că se va sparge îți ordon să o arunci.

Godolphin nu înțelese, dar sparse sticla în mii de bucăți.

Atunci René deschise cutia cu mănuşi şi luă cea dintâi pereche ce i se oferi privirii.

Apoi el arătă lui Godolphin o sticlă ce conținea o materie incoloră, semănând îndestul gumei de lipit.

Godolphin îi aduse sticla însoțită de o pensulă.

René înmuie pensula mai întâi în licoarea vâscoasă, apoi în sfărâmăturile sticlei.

După acesta el introduse pensula într-una din mănuşi.

— Acum, zise el Paolei, deschide acea cutie pe care a adus-o Godolphin, ia praf din ea şi aruncă-l în această mănuşă. Trebuie ca amândoi să fiți complicii mei.

— Complicii dumitale! exclamă Godolphin.

— Da, zise René, sfărâmăturile de sticlă se vor lipi de mănuşă şi vor zgâria pielea mâinii.

— Bun! făcu Paola, şi praful?

— Praful e o otravă ce va pătrunde prin zgârietură.

René începu a surâde, şi cei doi tineri se priviră cu uimire, întrebându-se care era persoana pe care René voia s-o omoare.

Capitolul LXXIII

Pe când René Florentinul introducea otravă într-o pereche de mănuşi în prezența fiicei sale şi a lui Godolphin, ce nu ştiau încă cui era destinat acel dar funest, o scenă cu totul diferită se petrecea în piața Saint-Germain-l'Auxerrois, la doi paşi de la Luvru, în cârciuma lui Malican.

Amicul nostru Amaury de Noë se întorsese foarte târziu la hotelul Beausėjour, însoțit de eroul nostru, prințul Henric de Bourbon, viitorul rege de Navarra.

Ce se întâmplase cu Farinetta? Acesta e un mister pe care nu vom întârzia a-l clarifica.

Prințul se culcase la ivirea zorilor.

Doamna Catherine ca regină ce înțelegea toate delicatețele

ospitalității, se grăbise de a orândui la hotelul Beauséjour o prea frumoasă cameră pentru musafirul ei, prințul de Navarra.

Alături de această cameră se afla un cabinet destinat *nedespărțitului* de Henric de Bourbon, adică Amaury de Noë..

— Noë, dragul meu, zise prințul punându-se în pat, oare nu dorești puțin camera noastră de la hotelul din Saint-Jacques?

— Ah! nu, răspunse Noë.

— Adevărat?

— Nu, repetă tânărul. Ți-o jur, Henric.

— Te înșeli.

— Aș! și pentru ce?

Henric mișcă din cap:

— La hotelul din strada Saint-Jacques, zidurile sunt pline… masive.

— Bun! și aici?

— Aici… aici ar putea fi scorburoase pe ici și colo.

— Haida-de!

— Și să aibă urechi nici mai mult, nici mai puțin decât zidurile palatului lui Denis, tiran al Syracusei.

— Scumpul meu prinț, zise Noë cu gravitate, spiritul Majestății Voastre e amețit de aventurile din astă-noapte, sunt sigur.

— Dar… nu.

— Și te crezi la Luvru.

— Ah! zise prințul, nu înțelegi?… n-a sfârșit Doamna Catherine Luvrul și a făcut toate ferestrele misterioase?

— Este adevărat.

— Ei bine! dacă ea a sfârșit Luvrul, tot ea este aceea care a zidit hotelul Beauséjour.

— Ah! drace! făcu Noë.

— Și Doamna Catherine e în stare să fi prevăzut că oarecare persoane de care ar avea a se teme, vor locui odată în acest hotel.

— Bun! zise Noë, dar ce să conchid?

— Conchide că dacă voiești să îmi spui ceva, în loc de a vorbi din patul tău, să vii la mine.

— Fie, zise Noë.

Și el se puse pe patul lui Henric.

— Și apoi, adăugă prințul, mi-a venit o idee.

— Să vedem!

— La Paris numai noi și ai noștri vorbim limba béarneză.

— Adevărat.

— Şi ai noştri cred că nu vor servi de spioni reginei-mamă.
— Răspund de ei, Henric.
— Deci, să vorbim limba béarneză.
— Fie. Ce ai a-mi spune? urmă el în limba țării sale.
— Dar, zise Henric, aş voi să-ți vorbesc puțin de Sarah.
— Hei! hei! zise Noë, ai văzut-o astă-seară?
— Şi fără acea nebună de Farinetta ce ne-a deranjat.
— Farinetta ți-a făcut un mare serviciu, prințule.
— Aş!
— Şi sunt într-adevăr disperat văzând în fiece zi prietenia ta crescândă pentru acea nenorocită argintăreasă.
— Noë!
— Ah! drace! murmură tânărul, iartă-mă, prințe, dar mă gândesc puțin la viitor.
— Oare citeşti în stele ca René Florentinul?
— Dumnezeu să mă ferească!
— Sau ca... sir... de... Coarasse?
Noë începu să râdă.
— Asta nu mi-ar ajuta mult, zise el. Dar nu cuget mai puțin la viitor.
— Şi ce vezi tu?
— Oh! perspective rele.
— Ce spui!
— Pe cuvântul meu de onoare! prințe...
— Continuă!
— Dacă sunt franc, te vei supăra.
— Eu? zise Henric; haida-de! eu nu mă supăr niciodată.
— O dată nu e obicei...
— Dar vorbeşte odată, vorbărețule, făcu prințul impacientat.
— Ei bine, monseniore, văd în viitor lucruri foarte rele în legătură cu Doamna regina de Navarra.
— Mama mea?
— Nu, tânăra regină, Doamna Margareta.
Henric încruntă puțin sprâncenele şi aşteaptă ca Noë să sfârşească.
Noë urmă cu gravitate:
— Doamna Margareta iubeşte pe Alteța Voastră, aceasta nu mai e de discutat. Ea îl va ierta pe ducele de Guise, dacă Alteța Voastră voieşte să dea o moştenitoare doamnei contese de Gramont...
— Şi apoi? făcu Henric.

— Dar cum se pare că acea moştenitoare a şi fost găsită...

— Aş! făcu Henric.

— Şi că ea se numeşte Sarah Loriot.

— Ei bine?

— Ei bine? Doamna Margareta ce ştie limba greacă şi cea latină, îşi va reaminti de oarecare lege romană ce se numea...

Noë se opri sperând ca surâsul lui să sfârşească fraza.

— Cum se numeşte? întrebă cu răceală Henric.

— Legea talionului, prințe.

— Aud! făcu Henric de Navarra; tu devii îndrăzneț, Noë, amicul meu.

— Hei! hei!

— Şi pentru că îmi faci o aşa frumoasa morală, îți voi spune la rândul meu o simplă chestiune.

— Ascult.

— Ce zici tu de Malican?

— Eu zic că e un om... un cârciumar foarte brav.

— Şi apoi?

— Şi apoi... dar... şi apoi!... nimic.

— Bun! şi de nepoata sa?

— Eu zic că Myette e o fată prea frumoasă...

— Apoi?

— Şi că o iubesc... adăugă Noë ce se simți că roşeşte.

— Prea bine! Nu-mi spuneai tu mai zilele trecute că dacă avea un crâmpei de pergament în buzunar, te-ai fi căsătorit cu ea?

— Oh! da sigur, da.

— Chiar fără zestre.

— Aş! locuința lui sir de Noë, onoratul meu tată e mică, dar...

— Dar, vai! zise prințul devenit batjocoritor la rându-i, cum Myette nu posedă pergament...

— Mă mulțumesc să o iubesc pentru frumoşii ei ochi.

— De minune! numai că eşti singurul fiu, micul meu.

— Vai!

— Şi cum numele lui Noë nu trebuie să se stingă, ar trebui să iei o femeie la prima ocazie.

— O voi lua.

— Hei! dar, făcu Henric, îmi pare că în acest caz, Myette va semăna mult cu Sarah, şi că doamna contesă de Noë va avea oarecare analogii cu tânăra regină de Navarra.

— Ah! drace! strigă Noë, la dracu cu comparațiile! Bună seara,

Henric, mă duc să mă culc.

— Vei proceda înțelept, frumosul meu amic, mai cu seamă dacă îți reaminteşti un vechi proverb gascon.

— Care?

— Că pentru a vedea mai bine parul ce chiorăşte pe vecin, este de trebuință de a ne scăpa de bârna ce ne orbeşte.

Noë începu să râdă şi merse la culcare.

Dar când se punea în pat, prințul îl rechemă.

— Ce mai e, încă?

— Mă prind, zise Henric că vei dormi rău astă-noapte.

— Dar nu…

— Eu am văzut pe Sarah, tu n-ai văzut pe Myette, aceasta e îndestul. Aşadar, când voi sforăi, tu vei părăsi patul pentru a vedea pe Myette.

— Se poate.

— Şi te voi însărcina cu un comision pentru Malican.

— Dar, zise Noë, sper că mă voi deştepta tare de dimineață, şi voi găsi pe Myette singură. Malican va fi încă în pat.

— Asta nu face nimic. Vei da acest inel Myettei.

Şi prințul scoase din deget inelul răposatului rege Antoine de Bourbon tatăl lui.

— Ce faci? exclamă Noë mirat.

— Şi, adăugă prințul, o vei ruga ca să-l ducă la tatăl ei. Acesta e o înțelegere între Malican şi mine.

— Drace, murmură Noë, nu înțeleg nimic din toate acestea.

— Este inutil! Noapte bună!

Şi prințul se întoarse cu fața spre perete.

. . . . . .

Henric de Navarra nu se înşelase, Noë fu în picioare foarte devreme.

Pe când prințul dormea cu liniştea şi seninătatea unui om care e iubit din două părți, şi care se mângâie cu ideea că, într-o zi va fi încoronat, Amaury de Noë ieşi fără zgomot din hotelul Beauséjour, după ce distribui pe ici pe colea, câteva surâsuri protectoare, şi câte o strângere de mână gentilomilor gasconi care vegheau cu credință asupra reginei de Navarra.

Bineînțeles că prietenul lui Henric de Bourbon se ducea drept la cârciuma lui Malican.

Piața Saint-Germain, era încă pustie, şi cârciuma era tot goală.

Myette singură, îmbrăcată într-o rochie roşie îndestul de scurtă pentru a i se vedea ciorapii ce îi acopereau pulpele, Myette zic, acoperită pe cap cu o basma béarneză care împodobea coafura ei cea bine aranjată, aranja oarece tingiri de aramă pe comptoar şi punea cele alte servicii ale mesei în ordine.

— Bună ziua micuța mea, zise Noë intrând şi luând cu familiaritate talia frumoasei béarneze.

Myette se roşi, dar nu se supără.

— Bună ziua, domnule Noë, zise ea.

Noë încurajat de veselia ei, se repezi şi o sărută, dar Myette se scăpă după aceasta din brațele lui.

— Cu ce trebuie să vă servesc? întrebă ea, făcând puțin pe modesta.

— Cu nimic, unde e unchiul tău?

— Doarme.

Noë scoase inelul prințului pe care Myette îl recunoscu îndată.

— Du-i acest inel, zise el.

— Pentru ce? întrebă ea înspăimântată?

— Nu ştiu nimic, este din partea prințului.

— E curios! murmură Myette.

Apoi uşoară ca o pană, ea se îndreptă spre scară şi urcă în camera lui Malican.

Noë se aşeză pe o bancă, şi până să se întoarcă Myette el începu să se gândească.

Myette se coborî după câteva minute.

— Ah! zise ea, sărmanul meu unchi a dormit rău.

— Ah! făcu tânărul om.

— El mi-a spus că are o teribilă migrenă, domnule Noë.

— Bietul om.

— Şi m-a însărcinat de a vă prezenta scuzele sale, pentru că nu poate să coboare el singur să vă servească cu ceva de băut.

— Nu face nimic, zise Noë cu un ton ipocrit şi cu totul încântat că îi menajase o întrevedere cu nepoata sa.

Apoi el se aşeză lângă dânsa.

— Micuța mea Myette, zise el, unchiul tău e un bărbat brav.

— Oh! ştiu… asta…

— Şi-l iubesc din toată inima, adaugă Noë.

— De când, atâta iubire?…

— Oh! Doamne, apoi, de când ne cam lasă singuri.

Myette începu să se roşească.

— Şi apoi, adaugă Noë, îmi dă timpul de a-ți repeta cât de mult te iubesc…

Vorbind astfel, Noë, luă pe tânăra fată de talie. Myette îşi înăbuşi un strigăt şi căută să scape.

— Te iubesc! repetă el cu pasiune.

— Amaury… murmură Myette, a cărei inimă era înflăcărată.

Noë o strânse la inimă şi tânăra fată se simți înfiorându-se în brațele sale.

Dar în acest moment de mare veselie, o voce s-auzi răsunând la spatele lor, care îi făcu să tresară şi să scoată un strigăt de groază.

— He! he! zicea vocea, nu vă jenați domnule de Noë.

Noë, palid şi tremurând se întoarse.

Malican, care nu mai suferea migrena, se ținea nemişcat pe cea din urmă treaptă a scării.

— Nu vă jenați, domnule de Noë, repetă el rânjind.

Noë lăsă din brațe pe Myette care cu totul confuză, se repezi într-un colț al sălii.

Cu toate acestea, Malican, nu era decât un sărman cârciumar, pe când domnul de Noë, era un frumos gentilom. Dar pentru că Noë încerca s-o seducă pe nepoata sa, aceasta îl făcu să scoată scântei din ochi. Aşadar, el merse drept spre tânărul om şi-i zise:

— Domnule de Noë am să vă spun o simplă istorie. Ascultați-o dar, căci e scurtă.

Noë îi privea încremenit.

— Tatăl meu, reluă Malican, era un sărman păstor de munte, şi el se numea Malican ca şi mine… dar avea o fiică, o fiică care era sora mea, şi de care un gentilom se înamoră de dânsa într-o zi.

Malican se opri un moment, ca şi cum ar fi voit să dea multă tărie expresiilor sale.

— Acest gentilom iubea pe sora mea, cum şi sora mea îl iubea, urmă Malican. Într-o zi tatăl meu, l-a surprins la picioarele ei; atunci ştiți ce-a făcut?

Malican privea încă pe Noë, dar Noë părea pietrificat.

Cârciumarul reluă:

— Tatăl meu îşi luă puşca, o îndreptă asupra gentilomului şi îi zise: «Îți jur pe sufletul meu, că am să te omor ca pe un câine, dacă nu vei lua în căsătorie pe fiica mea, pe care ai sedus-o».

La aceste din urmă cuvinte ale lui Malican, Noë se ridică în sus şi părea că se deşteptă dintr-un lung somn.

— Oh! oh! zise el, nu cumva că ai avea şi tu o asemenea

pretenție?

— Am onoarea de a vă face propunerea, replică Malican cu liniște.

În acelaşi timp cârciumarul îşi desfăcu haina şi scoase două pistoale de la brâu.

Capitolul LXXIV

Noë era brav, şi dovedise acesta în multe împrejurări. Cu toate acestea, pistoalele lui Malican erau de un aspect îngrozitor, şi ochiul cârciumarului n-arăta nimic de îmblânzire.

— Scumpe domnule Malican, zise tânărul, nu voiesc să fug, şi poți chiar dacă voieşti să te asiguri, să închizi chiar şi uşa. Dar te rog însă, să-ți pui acele pistoale la brâu.

— Fie! zise Malican.

— Dacă doreşti să vorbeşti cu mine, urmă Noë, care îşi regăsise sângele său cel rece, apoi cred că ne vom înțelege.

— Nu cer decât asta, domnule Noë, zise Malican.

Şi după cum îi permisese Noë, cârciumarul se duse să închidă uşa şi se aşeză înaintea unei mese care îl despărțea de tânărul domn.

Apoi puse pistoalele pe masă, cam la îndemână, se aşeză şi zise:

— Să vedem, domnule de Noë, să vorbim puțin.

Myette, tremurândă, se găsea tot într-un colț al sălii. Noë făcu astfel ca Malican şi se aşeză în fața lui. Atunci cârciumarul se întoarse spre nepoata sa.

— He! he! frumoasă fată, îngrijeşte de o butelie de vin vechi, căci cum am să vorbesc de o afacere importantă cu domnul de Noë, nu pot să vorbesc până ce nu îmi voi uda puțin gâtul.

Myette era prea bucuroasă că i se oferea un pretext de a ieşi şi nu mai aşteaptă să fie rugată. Ea dispăru şi reveni după două minute cu butelia cerută de Malican.

În timpul absenței Myettei, Noë şi cârciumarul păstraseră tăcerea ca doi adversari care se observă mai înainte de a începe lupta.

— Acum, zise Malican, când tânăra fată puse pe masă butelia şi două pahare, acum du-te sus, fata mea. Ceea ce are să se petreacă între noi, nu te priveşte.

Myette era roşie ca o cireaşă. Ea se retrase cu ochii în jos, şi urcă scara. Dar când ea fu pe cea din urmă treaptă, adică unde nu

putea fi văzută de unchiul său, se aşeză jos şi îşi aţinti cu curiozitate urechea.

— Aşa! zise atunci cârciumarul, să vorbim dar gentilomul meu.

— Să vorbim! făcu Noë cu o indiferenţă mai mult prefăcută decât reală.

Malican îşi puse coatele pe masă, privi pe interlocutorul său în faţă şi îi zise:

— Astfel dar, domnule Noë, iubeşti pe nepoata mea?

— Din toată inima mea, Malican.

— Dar... ea... vă iubeşte?

— Ce să zic? răspunse Noë cu o îndoială minunat jucat, poate.

— Dar ştiţi bine domnule Noë, că Myette este o fată foarte puternică.

— He! suspină tânărul om, o ştiu.

— Şi ea nu este deloc o femeie care să se încânte de vorbe, după cum fac damele voastre de la curte.

— Sunt şi eu de ideea ta.

— Myette voieşte un bărbat.

— Cum! tu revii tot acolo, sărmanul meu Malican.

— Un bărbat, serios.

— Ce înţelegi tu prin asta?

— He! dar, zise cârciumarul, un bărbat ca să o ia de soţie.

Noë făcu o uşoară mişcare pe scaunul său.

— Haide, Malican, să vorbim serios.

— Eu vorbesc serios, domnule de Noë.

— Şi să lăsăm la o parte... această căsătorie.

Malican îşi întinse mâna spre unul din pistoale.

— Ascultă-mă bine, reluă Noë, tu eşti béarnez ca şi mine.

— Aşa este, zise Malican.

— Tu cunoşti familia mea?

— Am trecut de cel puţin douăzeci de ori pe dinaintea castelului dumitale.

— Tu ştii că tatăl meu, contele de Noë, are cu totul alte idei...

— Asta nu ştiu zise Malican.

— El nu prea face caz de noblеţe, ca mine.

— Ah! făcu Malican, cu un aer serios.

— Şi, aş putea să-i spun că Myette este un mărgăritar de fată... un giuvaer..

— Sunt puţine femei la curtea de Nérac, domnule de Noë, care să fie de o aşa frumuseţe.

— Aşa este, dar…

— Şi vă garantez, că atunci când ea va fi contesa de Noë…

Noë făcu a doua mişcare.

— Veți putea fi sigur de înțelepciunea ei, adaugă cu seriozitate cârciumarul.

— Oh! cât despre asta, aprob părerea ta, Malican, dar…

— Iată, urmă Malican, dacă voiți, nunta se va face duminica viitoare… Astăzi este luni… vedeți bine că nu mai avem mult timp de aşteptat…

— Dar, sărmanul meu Malican…

— Şi mă voi duce la doamna Jeanne de Navarra, regina noastră, şi îi voi cere să asiste la căsătorie.

Noë voi să pună un sfârşit la programa matrimonială a lui Malican.

— Un moment, zise el cu gravitate, am să-ți spun un cuvânt.

— Să vedem, făcu Malican.

— Refuz propunerea ta, dar îți declar că fac asta cu multă părere de rău.

— Refuzați… ce?

— Refuz de a lua de soție pe Myette, deşi o iubesc cu atâta ardoare…

— Ah! zise Malican. Şi pentru ce?

— Pentru că ea se numeşte domnişoara Malican şi eu mă numesc contele de Noë. Înțelegi tu acum?

Malican se puse pe un râs cu hohot.

— Ah! domnule de Noë, zise el, erați atât de turburat adineauri, încât nu ați auzit istoria mea.

— Ce istorie?

— Aceea a surorii mele… care fu sedusă… şi căsătorită cu un gentilom.

— Ei bine!

— Ei bine! acel gentilom, nu era de o noblețe mai mică… crede-mă…

— Şi tu mi-o propui ca model? rânji Noë.

— Nu, nu e ceea ce voiesc să zic.

— Atunci, vorbeşte.

— Acest gentilom se numea marchizul de Lussan.

— Adevărat? întrebă Noë.

— Întocmai după cum am onoarea de a vă spune. Şi el a fost omorât în bătaie, alături de răposatul rege Antoine de Bourbon.

— Ştiu asta.

Şi Noë, care nu ghicea încă unde Malican voia să ajungă, adăugă:

— Cei din casa Lussan erau neam de rasă, ei erau verii celor din casa d'Albret, strămoşii materni ai prinţului Henric.

— Vedeţi dar bine, adăugă Malican, în ce poziţie se găseşte acela care va lua de soţie pe domnişoara de Lussan…

— Hei! făcu Noë care tresări…

— Prin urmare nu se va înjosi atât, adaugă cârciumarul.

— Cum! strigă Noë, el a lăsat o fiică?

— O fiică care are frumoşi ochi şi pe care o iubiţi…

— Myette?

— Negreşit…

Noë avu o teribilă bătaie de inimă.

— Aşadar… ea e… nobilă.

— Şi din cel mai bun sânge al Béarnului.

Noë scoase un strigăt de bucurie.

— Ah! îngână el, este cu putinţă, Dumnezeul meu?!

— Este adevărat, domnule de Noë.

— Myette este fiica marchizului?

— Chiar propria sa fiică.

— Dar atunci zise el, tu poţi să-ţi repui pistoalele în buzunar, Malican.

— Ah? ah!

— Tu nu ai decât să ai toată încrederea în mine!

— Adevărat?

— Mă căsătoresc, te asigur.

Malican începu a râde şi o chemă pe nepoata sa:

— Myette! Myette!

Dar Myette nu răspunse.

— Oh! oh! murmură cârciumarul nu cumva că o fi plecat?

El urcă pe scara pe unde dispăruse Myette, şi deodată Noë care îl urma, auzi o exclamaţie de surpriză şi frică.

Myette care din capul scării ascultase conversaţia lui Noë şi a unchiului său, era în prada unei emoţii atât de mari, încât îi fu imposibil de a vorbi sau de a face un pas.

— Bun! exclamă cârciumarul, care alergă la dânsa, nu cumva că ai să leşini?

Myette se aruncă la gâtul unchiului său, şi se înecă în lacrimi.

În acest moment, Noë interveni şi îi zise cu seriozitate:

— Doamnă contesă de Noë, liniştiţi-vă…

Myette scoase un strigăt şi căzu din nou leşinată.

Noë o luă în braţe şi se coborî jos cu Malican.

Dar deja un al patrulea personaj intră în cârciumă şi părea că se înspăimântă văzând-o leşinată.

Acest personaj nu era altul decât prinţul de Bourbon, viitorul rege al Navarrei, care dormea deja când Noë se strecurase în vârful picioarelor din hotelul Beauséjour.

Văzând că apare Malican care mergea mult mai mândru ca un mitropolit într-o catedrală, şi pe Noë purtând în braţe pe Myette pierdută în delir, înţelese pe dată, tot ceea ce se petrecuse.

— Hei! zise el râzând, văd că inelul meu şi-a produs efectul.

— Ah! făcu Noë care tresări şi începu a privi cu curiozitate pe prinţ.

El îşi aduse aminte că dându-i acel inel, Henric îi zisese: «Este un semnal între Malican şi mine».

Henric surâdea continuu, dar în loc de a da vreo explicaţie lui Noë, el se întoarse spre Malican.

— Ai fost îndestul de feroce? zise el.

— Nu atâta… răspunse cârciumarul surâzând.

— Te-ai servit de pistoalele tale?

— Negreşit! Le-am arătat…

— Ah! sărmanul meu Noë, zise Henric, în ce gheare ai intrat!

Dar Noë nu lua seama la cuvintele prinţului.

El era îngenuncheat înaintea Myettei şi îi săruta cele două mâini cu ardoare.

Cu toate acestea, istoria inelului l-a intrigat puţin şi termină prin a cere explicaţii.

— Noë, frumosul meu amic, zise atunci prinţul, era înţeles între mine şi Malican, că îi voi trimite inelul meu îndată ce tu te hotărai să iei de soţie pe Myette, dacă ea era nobilă. Am ţinut promisiunea mea pe motivul conversaţiei noastre de ieri seară.

— Prea bine, făcu Noë.

— Mica scenă violentă pe care ţi-a jucat-o Malican, era înţeleasă între noi.

— De minune!

— Şi mama mea, regina Jeanne, are să se însărcineze, să schimbe viaţa Myettei, deoarece nu e convenabil ca fiica unui gentilom şi viitoarea soţie a unui conte de Noë să trăiască într-o cârciumă.

— Ei! zise Noë, căruia îi veni prezența de spirit, cine ştie dacă ea n-a trăit totdeauna astfel.

— Ah! aceasta, replică Malican, are motivele ei cu totul particulare.

— Este adevărat, zise Henric.

— Poate cineva s-o cunoască? întrebă Noë.

— Negreşit.

— Să vedem.

— Şi Noë tot ținând cele două mâni ale Myettei într-ale sale, se aşează în acelaşi loc unde vorbise mai adineauri cu Malican între două pistoale.

Malican luă cuvântul:

— Myette este fiica marchizului de Lussan şi a Rosei Malican, sora mea. Marchizul s-a căsătorit cu Rosa în marea Catedrală de Pau, ca unul care era catolic.

— Bun! zise Noë.

Dar Rosa, sărmana mea roză, a murit.

— Ah!

— Şi trei ani după aceasta, a fost omorât şi marchizul.

— Ştiu aceasta.

— Toate acestea au făcut-o pe Myette o orfană, urmă Malican, şi că ea să n-aibă alt protector decât pe contele de Lussan, fratele tatălui său şi pe sărmanul cârciumar Malican fratele mumei sale.

— Acesta nu mă lămureşte încă, zise Noë, pentru ce…

— Sst! făcu Henric.

Malican reluă:

— Contele de Lussan este dintr-o casă bună, este cunoscut, dar este tratat de tot béarnezul ca un gentilom puțin scrupulos.

— Uitasem, murmură Noë.

— El se ocupă cu spânzurătoarea evreilor şi lombarzilor care i-au împrumutat parale, şi priveşte cu un ochi arzător frumoasele castele ale răposatului său frate, marchizul de Lussan.

— Ah! drace!…

— Acum vedeți, continuă Malican că nu sunt decât un cârciumar, dar am trecut întotdeauna, drept un om care prevede lucrurile din depărtare. Şi m-am gândit…

Malican se opri pentru a-şi completa fraza printr-un fin surâs.

— Mergi înainte, zise prințul, eu cunosc pe Lussan şi poți vorbi de dânsul.

— Îmi ziceam câteodată, reluă Malican, că dacă aş lăsa pe

frumoasa Myette, în grija unchiului său, ar putea într-o zi sau într-alta... din cauza frumoaselor ei castele... Înțelegi? un copil... se poate amăgi prea lesne.

— Cum! îl întrerupse Noë, Myette are castele?

— Fără îndoială.

— Ea e bogată?

— Prea bogată, zise Henric.

— Visez!... îngână tânărul, şi cu toate acestea îmi pare cu neputință.

— Domnule conte de Noë, zise atunci Malican, vedeți dar că Myette are titluri, avere şi e frumoasă... Este drept asemenea, că ea are un brav om ca unchi, care e cârciumar, dar fiți liniştit, o dată căsătoria făcută, mă voi duce să locuiesc izolat în vreun colț al pământului cu economiile ce le-am făcut, şi apoi dacă vreodată voi veni să te văd... ei bine! mă veți trimite să prânzesc cu oamenii curții voastre.

— Ah! Malican, strigă prințul, nu te mai gândi astfel, tu eşti într-adevăr un muntean al țării noastre, dar inima ta cea nobilă, nu va permite amicului meu de a te trata astfel.

Noë nu zise nimic, dar îl îmbrățişă călduros pe Malican.

Myette plângea de bucurie.

În acest moment o umbră se desenă pe pragul uşii şi o femeie apăru. Era Nancy, Nancy frumoasa subretă, amica Doamnei Margareta şi idolul pajului Raoul.

Nancy, care surâdea de obicei, şi ai cărui ochi clipeau întotdeauna cu viclenie, Nancy zic, îşi încruntă sprâncenele, ea avea un aer îngrijorat care părea a arăta un rău augur, pentru prințul Henric.

Capitolul LXXV

Nancy aruncă o privire asupra lui Noë şi Myettei care se țineau încă de mână în prezența lui Malican.

— Hm! zise ea, clipind din ochi, oare domnul de Noë... se... căsătoreşte?

— Micuța mea, răspunse Noë, o iau în căsătorie pe Myette.

— Haida-de!

— Care este de o bună noblețe.

— Ce ai zis?

— Adevărul, zise Malican, cu gravitatea unui părinte.

Dar Nancy, în loc de a cere explicații asupra nobleței Myettei, noblețe pe care ea nu şi-o închipuise până atunci, Nancy zic, începu să îşi încrunte sprâncenele din ce în ce mai mult.

— Atât mai rău! zise ea.

— Hm! făcu Noë.

— Pentru ce atât mai rău? întrebă Henric de Navarra.

Nancy se întoarse până la pragul uşii, şi se asigură că nimeni nu se învârtea prin vecinătate.

— Tu poți vorbi aici, Nancy, zise prințul; Malican şi nepoata sa sunt amici de-ai noştri.

— Adevărat! zise Nancy.

— Oh! oh! făcu Malican, nu sunteți de loc amabilă cu noi, domnişoara Nancy.

— Aceasta provine din aceea că vă iubesc.

Şi Nancy din ce în ce mai serioasă, se aşeză şi începu să privească fix pe prinț.

— Alteța Voastră, nu cumva şi-a pierdut memoria? zise ea.

— Apropo, de ce vorbeşti tu astfel, micuța mea?

— Ați cerut de la Doamna Catherine, în schimbul vieții lui René, un jurământ…

— Drace! răspunse prințul.

— Un jurământ care va apăra viața Alteței Voastre, a domnul de Noë, a frumoasei argintărese şi a domnul de Pibrac.

— Şi de atunci, adăugă Henric, trăim foarte liniştiți şi fără nicio grijă.

— Este o greşeală însă, zise Nancy.

Prințul făcu un gest de surpriză.

— Cum! zise el, doamna Catherine va cuteza să încalce cuvântul ei?

— Nu.

— Ei bine! atunci?

— Dar jurământul ce l-a făcut ea, nu apără şi pe viitoarea contesă de Noë… şi în ziua când ea va afla că… Myette…

Noë tresări şi păli.

— Din fericire, zise Henric, Myette va intra chiar astăzi în hotelul Beauséjour, unde ea va fi sub protecția reginei, mama mea.

Nancy clătină din cap.

— Regina Jeanne, zise ea, nu e nici ea apărată cu acel jurământ.

— Oh! oh! exclamă Henric cu mândrie, tu vii să mă indignezi,

micuța mea, nu poate nimeni atinge pe mama mea.

— Monseniore, zise Nancy, vă înşelați... regina Catherine urăşte pe regina de Navarra...

— Se poate, dar...

— Şi vă jur, urmă camerista, că dacă aş fi în locul vostru, m-aş grăbi de a mă căsători cu doamna Margareta.

— Nancy, copila mea, zise prințul, sunt cu totul de părerea Doamnei Margareta.

— Cum asta, monseniore?

— Ea pretinde că tu vezi toate în negru.

— Întocmai ca şi Cassandra, prințule.

— Haida-de! tu eşti nebună.

— Mai întâi, reluă Nancy fără a se descuraja, permiteți-mi să vă fac o confidență.

— Vorbeşte.

— Eu nu ştiu unde şi-a petrecut seara Doamna Catherine, dar pot să vă afirm, că atunci când ea a intrat în Luvru, era mai târziu de miezul nopții.

— Ce fel! făcu prințul înspăimântat, cum ştii tu asta?

— Ah! răspunse Nancy, ştii că sunt puțin cam noctambulă.

— Drace! zise prințul, întrebuințezi un cuvânt ce nu înțeleg.

Nancy începu a surâde:

— Doamna Margareta, ce ştie limba latină, zise ea, mi-a explicat că aceasta înseamnă: *a umbla în timpul nopții*.

— Prea bine. Aşadar tu eşti noctambulă?...

— Adică, îmi place să mă plimb prin coridoare fără lumină, să ascult pe la uşi, şi să prind un cuvânt pe ici şi colo.

— Şi ai văzut pe Doamna Catherine întorcându-se?

— Da.

— Singură?

— Singură, învelită în mantaua ei.

— Aceasta e straniu...

— Şi deghizată în cavaler.

— Glumeşti?

— Acesta e adevărul, monseniore.

— Te-ai înşelat poate... regina-mamă n-ar încerca a se travesti astfel.

— Sunt sigură de ceea ce spun. Mă aflam la o fereastră ce dă spre apă, şi mi s-a părut că aud un zgomot de voci pe marginea apei. Urechea mi-e fină şi un moment am crezut că aud vocea lui

René. Atunci m-am coborât şi am găsit la portiță un soldat de gardă ce-mi era cunoscut.

— Acela care doarme când tuşeşti?

— Întocmai.

— Şi el ți-a spus?

— Nu, ascultă…

— Să vedem? zise Henric curios.

— Soldatul, reluă Nancy, avea o manta mare: eu sunt mică cum vezi, şi m-am ascuns în manta.

— Ah! ah!

— Astfel că am văzut, fără ca să mă vadă şi grație felinarului agățat deasupra uşii, intrând un cavaler.

— Şi acel cavaler?

— Era Doamna Catherine.

La rându-i Henric încruntă sprâncenele.

— De unde venea ea oare, murmură el.

— Nu ştiu. Dar pot să-ți spun numai, că dacă Doamna Catherine îşi dă osteneala de a ieşi din Luvru fără escortă, şi dacă se întoarce atât de târziu, este că are niscaiva proiecte sinistre şi îndrăznețe în cap.

— Dar în fine, ghiceşti tu ceva?

— Ştiu că urăşte pe regina de Navarra!

— Cum ştii tu?

— Am surprins o privire de ură ce a aruncat asupra ei.

Henric surâse cu mândrie.

— Mama mea e bine păzită la hotelul Beauséjour, zise el.

— Poate, făcu Nancy.

— Ea are împrejuru-i treizeci de gentilomi bravi şi devotați… a căror spadă e mai lungă şi mai bine fabricată decât pumnalele slujitorilor doamnei Catherine.

Nancy ridică din umeri.

— Tii! monseniore, zise ea, Doamna Catherine e o prințesă prea curtenitoare pentru a asasina pe o regină ce urăşte, dar pe care, după toate o stimează.

— Atunci de ce trebuie să mă tem?

— Dar, adaugă ea, s-ar putea întâmpla ca René Florentinul…

La acest nume, Myette şi Noë păliră din nou şi Malican se scărpină la ureche cu un aer neliniştit. Singur prințul rămase nepăsător.

— S-ar putea întâmpla, urmă Nancy, ca René Florentinul ce nu

se mai poate atinge de Alteța Voastră, să cugete a fi plăcut Doamnei Catherine.

— Şi cum?

— René e un chimist dibaci.

Henric tresări.

— El prepară otrăvuri minunate şi sigure…

— Ah! taci!

— Otrăvuri care se pot strecura în aerul ce respiri, în apa şi vinul ce îl bei, în focul la care te încălzeşti, în pâine şi alimente…

— Nancy, zise prințul, va trebui să prepar cu mâna mea prânzul mamei mele?

— Mai mult decât aceasta, monseniore.

— Ce?

— Ar trebui să ai un amanet ce va răspunde de René.

— Nu înțeleg, făcu Noë.

— Nici eu, murmură Malican.

— Dar eu, zise Henric, am înțeles, şi Nancy are dreptate.

Apoi el se aplecă la urechea cameristei:

— Vrei să vorbeşti de Paola? zise el.

— Întocmai.

— Nancy, micuța mea, te poți reîntoarce la Luvru şi să rămâi liniştită. Mai înainte de mâine, viața Paolei îmi va răspunde de acea a mamei mele.

— Bine! zise Nancy. Bună seara monseniore, acum eşti prevenit.

Şi Nancy ieşi.

. . . . . .

Pentru a şti pe ce conta prințul Henric de Navarra în legătură cu Paola, trebuie să ne raportăm la noaptea precedentă şi să ne întoarcem la podul Saint-Michel unde i-am lăsat pe Farinetta, prințul Henric şi Noë asistând printre deschizăturile obloanelor, la primul pansament al lui René Florentinul.

Farinetta, ne aducem aminte, aflând originea Paolei, şoptise la urechea prințului: „Nu voi mai lovi acum pe René, ci pe fiică-sa”.

Henric îi luă brațul, i-l strânse cu putere zicându-i:

— Taci!

Apoi o duse departe de prăvălie, la extremitatea podului, şi făcu semn lui Noë să-l urmeze.

— Copila mea, zise el atunci Farinettei, nu mai ai nicio nevoie să mai rămâi aici.

— Pentru ce?

— Ora răzbunării pe René nu a sunat încă pentru tine.

— Ah! ah! strigă Farinetta. Sunt foarte grăbită cu toate acestea.

— Şi eu.

— Dumneata?

— Eu, zise Henric cu linişte, îl urăsc pe René mai mult ca tine.

— Ei bine! lăsaţi-mă să sfârşesc atunci... vă voi răzbuna, răzbunându-mă eu însămi.

— Nu încă...

— Pentru ce?

— Ascultă, replică prinţul, dacă ţi-aş spune cine sunt, vei crede apoi cuvintelor mele?

— Poate... căci ai înfăţişarea unui gentilom loial.

Henric se aplecă asupra ei.

— Urăsc pe René, zise el, pentru că sunt hughenot şi pentru că el e inamicul crâncen al tuturor din religia mea.

— Ah! cum te numeşti?

— Îţi voi spune, dacă vei face jurământ că vei păstra secretul.

— Jur pe ţărâna lui Gascarille!

— Acest jurământ îmi e destul, zise prinţul. Şi el adaugă: Mă numesc Henric de Bourbon şi voi fi rege de Navarra.

Farinetta înăbuşi un ţipăt şi se înclină cu respect.

— Acum, reluă Henric, dacă îţi spun că urăsc pe René mai mult decât tine, mă vei crede?

— Desigur...

— Îl urăsc mai mult ca tine, pentru că moartea lui nu mi-ar ajunge spre răzbunare. Voiesc a-l lovi în orgoliu, în puterea, în afecţiunea ce are pentru fiica sa. Înţelegi?

— Da, înţeleg.

— Şi te fac tovarăşă la răzbunare mea.

— Ordonă, sunt gata.

Un foc misterios strălucea în ochii Farinettei. Prinţul o duse până la felinarul podului şi îi arătă mâna sa stângă.

— Priveşte bine acest inel, zise el.

El îi arătă inelul răposatului rege, Antoine de Bourbon.

— Îl voi recunoaşte chiar după douăzeci de ani, răspunse ea.

— Ei bine! în ziua când un om se va prezenta la tine aducând acest inel..

— El va veni din partea dumitale, nu e aşa?

— Da, şi tu vei face ceea ce-ţi va spune, căci voi ordona prin

gura lui.

— Mă voi supune, monseniore.

Prințul păru că se gândește:

— Nu e așa că eşti iubită la Curtea Miracolelor?

— Unii mă iubesc din amor, şi sper a-mi înmlădia inima, zise Farinetta cu ironie.

— Şi… ceilalți?…

— Ceilalți iubeau pe Gascarille, şi mă iubesc. Alții în fine, se tem de mine pentru că ducele Egiptului m-a luat sub protecția lui.

— Adică, observă Henric, escrocii şi pungaşii ți se supun ca unei regine.

— Aproape.

— Şi te poți încrede în ei?

— La orice oră a zilei sau a nopții… dar mai cu seamă a nopții.

— Ei bine! întoarce-te la ei, uită pe René şi fiica-sa, şi aşteaptă cu răbdare să-ți trimit un mesager aducând inelul meu. Adio, Farinetta!

Prințul strânse mâna bohemianei şi reluă brațul lui Noë…

— Ah! un moment, zise el mai înainte de a se depărta de Farinetta, unde te poate găsi?

— Strada Grand-Hurleur, în casa unui pânzar. Nu va avea decât să întrebe de Farinetta. Bună seara, domnilor.

Şi la rându-i, Farinetta salută pe cei doi tineri şi se depărtă cu un pas repede.

Farinetta trecu din nou Cité şi podul Change, lăsând în urma ei pe Henric şi Noë ce înaintau cu paşii înceți; ea urcă spre strada Saint-Honoré, şi ajunse în Grand-Hurleur, stradă strâmtă, nesănătoasă, unde nici luna nici soarele nu străbăteau decât foarte rar.

Stăpânul casei, ce Farinetta descrisese celor doi tineri ca pânzărie, se numea Grive.

Grive închiriase Farinettei podul casei.

Bohemiana scoase din buzunar un cui lung, ce îl introduse în deschizătura uşii, drept cheie.

Cu ajutorul acelui cui, ea ridică un zăvor interior şi uşa se deschise.

— Cine e? întrebă o voce răguşită.

— Eu, Farinetta.

— Ei bine! întrebă vocea, ai găsit ce căutai?

— Nu, răspunse Farinetta, ce găsi neimportant de a istorisi

neguțătorului aventura ei.

O simplă scară era singurul mijloc de comunicație între camera neguțătorului şi podul Farinettei.

Bohemiana urcă scara, deschise o uşă, străbătu pe pipăite într-o cameră de câteva picioare lărgime, şi fără a-şi procura lumină, ea se aruncă îmbrăcată pe o grămada de paie ce îi servea de pat.

Farinetta suferise frigul, ea umblase, alergase, fusese agitată…

Toate acestea îi erau destul pentru ca să simtă o mare oboseală, şi astfel nu întârzie de a adormi profund.

Dormea de mai multe ore, când vocea neguțătorului Grive o deşteptă deodată.

— Hei! Farinetta? strigă neguțătorul de haine vechi.

— Ce voieşti? răspunse ea căscând şi frecându-şi ochii.

— Un om voieşte să-ți vorbească.

Farinetta avu o presimțire. Ea se ridică şi coborî scara.

Omul ce voia să vorbească Farinettei, era un burghez foarte bine îmbrăcat. Acesta era Malican.

— Iacă, zise bohemiana ce-şi aduna suvenirurile, nu eşti un cârciumar?

— Da, copila mea.

— De pe piața Saint-Germain-l'Auxerrois?

— Întocmai.

— Cârciumarul Malican?

— Da, zise béarnezul, ce găsi pe Farinetta mult după gustul lui.

— Ce voieşti cu mine?

— Să-ți vorbesc.

— Din partea cui?

Malican scoase din buzunar un mic obiect ce îl arătă fetei.

— Cunoşti acest inel? zise el.

— Da, acesta e inelul prințului.

Şi ochii Farinettei scânteiau.

— Prințul m-a însărcinat a-ți spune că va trebui, în noaptea viitoare, să răpeşti pe fata ce ştii.

— Şi să o omor, nu e aşa?

— Nu, dar s-o ții ca prizonieră, fără a-i face niciun rău, atât cât voi veni a te vedea în toate zilele.

— Şi dacă… într-o zi n-ai mai veni?…

— Ah! drace! făcu Malican, prințul îți va spune. Tot ceea ce ştiu e că nu trebuie să-i faci niciun rău.

— Bine!

Malican îşi repuse inelul în buzunar şi plecă.

Seara Farinetta luă drumul Curții Miracolelor şi pătrunse în cercul de lumină, ce truanzii[4] aprindeau în fiecare seară şi împrejurul căruia paraliticii dansau, pe când orbii şezând cu gravitate, consultau stelele.

— Să trăiască Farinetta! strigară toți văzând frumoasa creatură.

Capitolul LXXVI

Curtea Miracolelor de atunci nu mai era Curtea Miracolelor din vremurile bune de altădată, condusă după acea lege pământeană care spunea că fiecare lucru îşi urmează calea lui.

Nu mai era acea reuniune splendidă şi grotescă în acelaşi timp a poporului care se supunea suveranului unic, unei religii aparte şi care avea legi speciale.

De la răposatul rege Ludovic al XI-lea, monarhii care s-au succedat au diminuat importanța acestui regat al Bohemiei, izolându-l pe teritoriul Parisului.

La Curtea Miracolelor domnea regele Bohemiei. El nu avea prea multă autoritate, dar în sfârşit îşi menținea locul de onoare.

El avea un prim-ministru ce se numea ducele Egiptului, un altul ce era numit baronul des Castiles, un nebun care, în memoria unui personaj celebru, se intitula Triboulet II.

Regele Bohemiei nu domnea decât noaptea, şi supuşii săi nu se strângeau împrejurul tronului lui decât tot noaptea.

Ziua, regele Bohemiei îşi lega piciorul stâng, îşi punea o legătură neagră pe ochiul drept, şi se târa cu multă greutate pe două cârje până la biserica Saint-Eustache, unde avea un loc de cerşetor, a cărui chirie o plătea cu un scud de aur.

Ducele Egiptului era dănțuitor de profesie zilnică. Îl puteai vedea jucând pe funie la intrarea podului Change.

Baronul des Castiles era surdo-mut de profesie, şi câteodată la zile mari, el adăuga acestor funcții pe acea de orb din naştere.

Dar când venea noaptea, mai cu seamă când era întunecoasă, regele Bohemiei îşi relua sceptrul, ducele Egiptului, portofoliul său de ministru, baronul de Castiles spada.

Se făcea un mare foc în mijlocul Curții Miracolelor, şi se

[4] Escrocii.

strângeau împrejurul lui.

Femeile dansau şi cântau, bărbaţii beau, copii se rostogoleau prin ţărână sau noroi.

De la miezul nopţii începeau orgiile.

Rareori ofiţerul poliţiei îndrăznea a pătrunde într-acel sân de desfrânări şi crime.

În acea seară cum noaptea era întunecoasă, truanzii alergară din toate părţile Parisului, şi niciodată adunarea nu fusese mai numeroasă.

Şezând pe o butie goală ce îi servea de tron, cerşetorul de la Saint-Eustache redevenise rege, şi supuşii săi îi prezentau cu respect un vas plin de un vin acru.

O tânără fată dansa la picioarele regelui Bohemiei.

— Iată o fată încântătoare, zise acesta, şi acela care va bea cu dânsa e un om fericit.

Tot deodată Farinetta se arătă în cercul de lumină descris de către foc.

Fata încetă de a mai dansa văzând-o, şi regele Bohemiei îi făcu semn să vină să se aşeze lângă dânsul.

Farinetta se urcă pe butie şi zise regelui:

— Voieşti să ordoni tăcerea?

— Pentru ce copila mea?

— Pentru ca să pot vorbi.

Regele ridicându-se strigă:

— Să tacă toţi!... Farinetta voieşte să vorbească.

La vocea suveranului, truanzii tăcură şi chiar copii îşi încetară jocul.

— Vorbeşte, copila mea, zise atunci regele întorcându-se spre Farinetta.

Farinetta se ridică în picioare pe butie, şi punând o mână în şold, zise:

— Camarazi ai Curţii Miracolelor, ştiţi că Gascarille a murit?

— Da, da, sărmanul Gascarille! murmurară toţi.

— Şi că am jurat că-l voi răzbuna? adaugă ea.

— Şi noi, repetară supuşii regelui Bohemiei.

— Ei bine! ora a sosit, reluă încet Farinetta.

Un lung murmur de satisfacţie se auzi printre truanzi.

— Trebuie să dăm foc Luvrului?

— Sau să asediem Châteletul?

— Nici una, nici alta.

— Vorbeşte fata mea, repetă regele Bohemiei ce ridică vocea cu un accent de autoritate. Ceea ce vei spune va fi bine spus, ceea ce vei face va fi bine făcut, ceea ce vei ordona va fi executat.

— Să trăiască Farinetta! strigă mulțimea.

— Am trebuință de trei oameni hotărâți, reluă văduva lui Gascarille.

— Vei avea o sută.

— Nu, n-am trebuință decât de trei.

— Eu! eu! eu!... strigară douăzeci de truanzi deodată.

— Lăsați-mă să aleg, zise Farinetta.

Ea îşi preumblă privirea asupra mulțimii şi îndreptă mâna spre un băiat robust şi bine făcut ce se numea Inimă-de-Lup.

Inimă-de-Lup era unul dintre cei mai îndrăzneți din Curtea Miracolelor, fugise de douăzeci de ori din Châtelet, iar într-o zi când călăul îl spânzurase, el găsise mijlocul de a se dezlega şi de a cădea sănătos pe picioare.

De atunci Inimă-de-Lup fusese amic al lui Gascarille. El scoase un țipăt de bucurie văzându-se cel dintâi ales.

— Să trăiască Farinetta! zise el.

Apoi străbătând mulțimea el se puse lângă butia, ce servea de tron regelui Bohemiei şi de piedestal Farinettei.

Tânăra fată după ce alese pe Inimă-de-Lup, arătă pe un al doilea.

Acesta era un om scurt de talie, cu părul cărunt, ce ziua era orb pe podul Saint-Michel.

El se numea Răsuflare-Scurtă.

Răsuflare-Scurtă imită pe Inimă-de-Lup, şi se aşeză lângă dânsul.

Farinetta căută cu privirea pe al treilea complice.

Totdeodată ea începu să strige pe un fel de colos cu buzele groase, cu privirea bestială, a cărui voce sonoră făcea să tremure geamurile unei cârciumi, tocmai în momentul când acesta din urmă era gata să bea.

— Hola! Mare-Clopot, strigă Farinetta.

Mare-Clopot auzind vocea ei, scoase o exclamație sălbatică şi merse spre cei doi companioni ai săi. Farinetta sări jos după butie.

— Veniți! zise ea.

— Dar unde mergi tu, mititico? întrebă regele Bohemiei.

— Ăsta e secretul meu.

— Tu ai secrete pentru mine? făcu monarhul golanilor cu un

ton de reproş.

— Eu destăinui numai secretele ce-mi aparţin.

— Ah! Ah!

— Şi păstrez pe acele care nu sunt ale mele.

Vorbind astfel, Farinetta făcu un semn celor trei complici ai săi.

— Loc! strigă ea.

Cercul truanzilor şi al bohemienilor se sparse şi Farinetta se depărtă urmată de Inimă-de-Lup, Răsuflare-Scurtă şi de Mare-Clopot.

Când fuse afară din Curtea Miracolelor, ea se întoarse şi le zise:

— Acum ascultaţi.

— Vorbeşte, zise colosul.

— V-am ales pentru a mă urma şi pentru a executa ordinele mele.

— Suntem gata.

— Veţi face tot ce vă voi ordona, fără a discuta, nu e aşa?

— Vom face, răspunse Răsuflare-Scurtă.

— Fără nici o singură observaţie.

— Fără nici una.

— Juraţi-mi! căci, zise Farinetta, dacă afacerea pe care o voi comanda, vi se va părea ciudată, să pot cel puţin, să mă asigur de alţii.

— Tu eşti nebună, murmură Inimă-de-Lup, tu ştii bine că noi facem tot ceea ce voieşti. Să dau foc Parisului?

— Nu, eu am să vă cer ceva mai uşor.

— Oh! cu atât mai bine făcu Inimă-de-Lup.

Colosul numit Mare-Clopot privi pe Farinetta cu un aer zăpăcit, şi se mulţumi de a clătina capul de sus în jos.

Inimă-de-Lup căută să ghicească.

— Să vedem! reluă Farinetta, îmi juraţi voi pe funia lui Gascarille că vă veţi supune orbeşte?

— Jurăm, răspunseră câteştrei, într-o voce.

Atunci Farinetta le zise:

— Să, mergem să ridicăm o fată.

— E ea frumoasă? întrebă Inimă-de-Lup.

— E frumoasă şi tânără.

Privirea colosului strălucea cu o expresie feroce, şi acela care se numea Răsuflare-Scurtă făcu să se audă un zgomot de satisfacţie.

— Avem să o ridicăm, urmă Farinetta, dar după ce o vom ridica…

Cei trei truanzi avură un surâs, apoi se priviră unul pe altul pe muteşte.

— Ea nu îmi pare a fi pentru tine, zise Inimă-de-Lup lui Răsuflare-Scurtă, căci eşti prea bătrân.

— Aceasta vom vedea; sunt bătrân într-adevăr, dar sunt o mulțime de cârciumi în care aş fi văzut cu totul altfel.

— Şi eu, zise colosul, cum sunt cel mai mare şi cel mai forte, îmi pare că o să vă lingeți pe bot.

— Haida-de! făcu Inimă-de Lup.

— Am se te sugrum, cocoşule.

Răsuflare-Scurtă, îşi strânse pumnii.

— Eu, zise el, îți voi sări la grumaz.

Colosul şi ridică pumnii.

— Ei bine! strigă Farinetta care dori să pună cap acestei certe, nu va fi nimeni dintre voi care va dispune de prizonieră.

— Ah! ba! făcură câteşitrei.

— Dacă vom ridica pe tânăra fată, urmă Farinetta, o vom respecta şi nu îi vom face niciun rău.

— Pentru ce s-o ridicăm atunci?

— Îmi pare că mi-ați jurat de a mă asculta? întrebă cu gravitate Farinetta.

— Da, zise Inimă-de-Lup.

— Ei bine, veniți…

Farinetta îi târî spre podul Change şi în momentul când îl trecură, ea le zise:

— E fiica lui René, pe care o vom ridica.

— A lui René Florentinul? întrebă falsul orb.

— Da.

— Ea e frumoasă… O văd în toate zilele… şi va trebui…

— Prin urmare, zise Farinetta cu autoritate, trebuie să o respectați, cum mă respectați şi pe mine.

. . . . . .

Pe când soția nenorocitului Gascarille, cugeta să execute ordinele prințului de Navarra, Paola şi Godolphin vorbeau în fundul prăvăliei de pe podul Saint-Michel.

Godolphin când văzuse ora înaintată, închise uşa.

Cu toate acestea René anunțase când ieşise dimineața, că va veni spre seară.

— Aşteptați-mă, le zisese el.

În timp ce Paola şi Godolphin vorbeau, se auzi o bătaie în uşă.

— Iată tatăl meu, zise Paola.

Godolphin fără teamă, merse să deschidă. Dar deodată, cum uşa era căscată, el fu împins cu violență înapoi şi Farinetta intră grăbită în prăvălie urmată de cei trei bandiți.

— Ajutor! ajutor! strigă Paola înspăimântată, ajutor tată!...

Dar René nu era acolo, René era la Luvru fără îndoială.

Farinetta se repezi asupra italiencei, îi legă mâinile la spate şi îi zise:

— Taci, sau te sugrum!

În acest timp, Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup trântiseră la pământ pe Godolphin şi îl legară la gât.

— Trebuie să îl ridicăm şi pe acesta? zise el.

— Nu, lăsați-l aici, răspunse ea.

Şi bohemiana adaugă:

— Am trebuință numai de fată.

Paola era leşinată. Colosul o luă pe umeri şi ieşi.

Capitolul LXXVII

Am lăsat pe René Florentinul în laboratorul său împreună cu Godolphin şi Paola, care amândoi se amestecaseră în pregătirea misterioasă a perechii de mănuşi.

Când operația fuse terminată, Florentinul repuse mânuşile otrăvite deasupra şi închise cufăraşul.

— Acum, zise el fiicei sale, ai să mă pansezi din nou, şi mă vei încinge strâns peste mijloc cu o bandă de pânză.

— Ce, ai să ieşi? întrebă Paola.

— Da, mă duc la Luvru.

— Ia seama, tată... căci după cum eşti rănit, poate să comiți vreo imprudență.

— Trebuie să o văd pe regină.

— Godolphin nu poate merge?

— Cu neputință.

Paola ştia că René avea o voință decisivă. Ea îşi aplecă capul şi tăcu.

Zece minute după aceasta, René încă palid şi clătinându-se, dar hotărât, părăsi prăvălia sa de pe podul Saint-Michel.

Dar el nu se îndreptă deocamdată spre Luvru. Când ajunse în piața Châtelet, o trecu şi intră în strada Saint-Denis.

Pe la mijlocul acestei străzi, aproape în fața bisericii Saint-Leu şi Saint-Gilles, se vedea o prea frumoasă prăvălie deasupra căreia se citea în litere mari de bronz poleite:

La Leul Veneției.
Pietro Doveri, mânuşarul regelui.

Italianul Pietro Doveri era un venețian pe care consiliul de zece îl condamnase la moarte, şi care reuşise a scăpa întocmai în momentul când gondola justiției îl conducea la supliciu.

Pietro Doveri se stabilise la Paris puțin în urmă după René Florentinul, şi începură a-şi face o concurență mare.

Regele Carol al IX-lea, pentru că îl ura pe René, dăduse brevetul său lui Pietro Doveri şi îi permisese de a se întitula *mânuşarul şi parfumierul regelui*. René începuse a avea împotriva venețianului, o ură teribilă.

Cu toate acestea, în acea zi Florentinul se duse drept la rivalul său şi intră în prăvălie cu liniştea unui client care are intenție de a cumpăra ceva.

Un om tânăr care şedea la comptoar, se sculă şi veni să îl întâmpine. Acest tânăr era un flamand cu numele de Thibaud pe care Pietro Doveri îl avea ca reprezentant al lui.

În modul cu care acesta salută pe René, s-ar fi putut ghici îndată că ei aveau secretele lor de înțelegere.

— Unde e stăpânul tău? întrebă Florentinul.

Thibaud surâse.

— Senioria Voastră, zise el, ştie bine că stăpânul meu lipseşte din Paris de opt zile.

— Tu mi-ai spus-o într-adevăr alaltăieri, când te-am întâlnit.

— Aşa, şi el nu se va întoarce decât mâine.

— Dar nu mi-ai spus unde era.

— Este în Orléans, unde are un grădinar foarte îndemânatic care îi vinde flori pentru a-şi prepara pomezile sale.

— Prea bine!

— Ce trebuie să fac pentru a vă servi? întrebă Thibaud.

Pentru a explica relația dintre René şi flamand, este necesar să spunem, că Thibaud era vândut cu trup şi suflet lui René, pe care-l ținea la curent cu toate descoperirile chimice şi invențiile lui Pietro Doveri.

René îşi desfăcu mantaua şi scoase cufăraşul de mănuşi.

— Cum găseşti tu aceasta? zise el.

— Oh! încântătoare descoperire, zise Flamandul.

— Ei bine! zise René, acesta e un cadou ce voiesc să-l fac lui Pietro Doveri.

— Cum! făcu Thibaud cu un aer mirat, dumneavoastră glumiți.

— Nicidecum.

— Cu toate acestea Senioria Voastră, nu iubeşte atât de mult pe stăpânul meu.

— Din contră, îl urăsc din tot sufletul.

— Atunci, zise Thibaud, văd pentru prima oară făcându-se un cadou, unui inamic.

René surâse.

— Ieri, zise el, la cina regelui, doamna regina de Navarra, şi-a manifestat dorința de a cumpăra mânuşi şi parfumuri de la mine. Înțelegi, ea prin aceasta a voit să fie agreabilă reginei-mamă, protectoarea mea.

— Aşa e, murmură Thibaud.

— Dar regele, care mă urăşte întocmai cum îl urăsc eu pe Pietro Doveri, regele s-a grăbit să-i zică: Nu faceți aceasta, Doamnă, René ține lucruri ordinare şi de mult ieşite din circulație. E mai bine să mergeți la mânuşarul meu, Pietro Doveri, unde veți fi servită într-un mod regal.

— Ah! ah! zise Thibaud, regele a zis aceasta?

— Da, şi regina-mamă şi-a muşcat buzele până la sânge.

— Avea de ce. Dar pentru ce-mi aduceți acest cufăraş?

— Tu nu înțelegi?

— Nu, messire.

René luă cutia de mănuşi şi o aşează pe comptoar în partea cea mai la vedere, dar astfel încât să nu se observe de la prima privire.

Şi cum acest cufăraş era minunat de bine lucrat, împodobit cu incrustații de fildeş şi sidefuri, trebuia să atragă toată atenția unei femei.

— Acest cufăraş, zise René, este opera mea. Regina de Navarra nu se va putea lipsi de el şi îl va cumpăra.

— Care e prețul lui?

— Cincisprezece scuzi.

— Bun! eu voi cere douăzeci.

— Cum vei voi. Dar eu îndată ce cufăraşul va fi cumpărat de regina de Navarra, mă voi grăbi să-i zic: „Vedeți Doamnă, deşi regele m-a recomandat foarte rău în fața Majestății Voastre, pretinzând că mărfurile mânuşarului său, Pietro Doveri, sunt mai

bune decât ale mele, iată că ați cumpărat acest cufăraş de la dânsul, care era de la mine…

— Dar, dacă regina nu-l va cumpăra, observă Thibaud.

— Atunci mă voi întoarce să-l iau seara.

René puse după aceasta, o monedă de aur în mâna lui Thibaud şi se duse la Luvru.

Doamna Catherine tocmai se îmbrăca în acel moment.

René intră şi aruncă o privire în mica oglindă de Veneția în care regina se privea.

— Ah! iată-te, zise ea.

— Da, Doamnă.

— Dar de ce eşti aşa palid?

— Pentru că sunt rănit, Doamnă.

— Rănit! exclamă regina.

— Da, astă-seară când trecem podul Change, o cerşetoare pe care nu am văzut-o niciodată, o nebună fără îndoială s-a aruncat asupra mea şi mi-a dat o lovitură de pumnal.

— E curios!

— Din fericire, rana e uşoară, şi aceasta nu mă va împiedica de loc de a nu fi la serviciul Majestății Voastre.

— Ah! făcu regina, care păru a înțelege.

Apoi după un moment de tăcere, ea reluă:

— Şi tu nu ştii cine e acea femeie?

— Nu am văzut-o niciodată.

— E tânără?

— E o cerşetoare de frumusețea unei regine.

— Drace! făcu regina şi tu nu bănuieşti care i-a fost motivul care a împins-o la a te ataca?

— Am văzut privirea ei, şi am înțeles că mă ura de moarte.

Camerista terminând de a o coafa, Catherine îi aruncă o privire şi ea rămase singură cu René.

— Nu bănuieşti pe nimeni? întrebă ea.

— Pe nimeni, răspunse René.

— Şi tu nu te gândeşti că prințul de Navarra…

— Oh! doamnă, zise Florentinul, ştiți cât îl urăsc, dar nu pot să-l acuz de astă dată, căci e un lucru foarte sigur pentru mine.

— Care?

— Este că femeia care m-a lovit a făcut-o pe propriul ei cont; trebuie să fi omorât pe cineva pe care ea iubea… desigur.

— He! dar, zise regina, care avu o inspirație de moment, trebuie

să fie atunci acea femeie atât de iubită de acel vagabond de Gascarille care a fost spânzurat în locul tău, şi care se numeşte Farinetta.

— Drace! strigă René, aveţi dreptate Doamnă. Ea trebuie să fie. Dar, adaugă Florentinul, eu nu am venit aici pentru a mă plânge şi a vă cere dreptate.

— Vorbeşte, zise regina.

— Este un obicei la Curtea Franţei, Doamnă.

— Să vedem.

— Acesta este: când regele primeşte vizita unui personaj ilustru, prinţ sau cap încoronat, îi arată capitala sa în parte, şi conduce oaspetele său la proprii săi furnizori, unde îi invită să primească diferite cadouri.

— Cunosc acest obicei, zise regina.

— Şi Majestatea Voastră ar face bine de a-l reaminti regelui.

— Regele nu a uitat aceasta. Chiar acum el a trimis pe domnul de Pibrac la hotelul Beauséjour pentru a întreba pe regina de Navarra la ce oră îi place să iasă în litieră.

— Bine, zise René. Majestatea Voastră, n-are să se mai teamă de nimic.

. . . . . .

Într-adevăr, cum zisese doamna Catherine, sir de Pibrac tocmai părăsise Luvrul şi mergea din ordinul regelui, să viziteze pe doamna Jeanne d'Albret, regina de Navarra.

Căpitanul gascon căzu pentru ca să zicem astfel, tocmai în mijlocul unei scene de familie.

În momentul când el intră, la regina de Navarra se mai găseau încă patru persoane, şi aceste persoane erau prinţul Henric, Malican cârciumarul, Noë şi frumoasa Myette, care ştia numai de o oră, că ea era nobilă şi bogată, şi că putea să aspire la titlul de contesă de Noë.

— Ah! Pibrac, amicul meu, zise regina văzându-l intrând, soseşti chiar la timp.

— Adevărat! doamnă.

Şi căpitanul de gărzi privea când pe Malican care surâdea, răsucindu-şi în mâini bonetul său de lână roşie, când pe Noë şi Myette care se ţineau de mână.

— Ai venit să asişti la o logodnă.

— Drace! făcu Pibrac.

— Domnul de Noë se însoară.

Fără voia lui, domnul de Pibrac care nu vedea în Myette decât nepoata lui Malican cârciumarul, îşi lăsă buza de jos de un fason puțin aprobator şi tăcu.

Dar regina de Navarra, se grăbi de a adăuga.

— Domnul de Noë ia în căsătorie pe domnişoara Myette de Lussan, fiica marchizului de Lussan, care după cum ştii, a fost omorât în război, alături cu răposatul rege Antoine de Bourbon, soțul meu.

— Cum?! făcu Pibrac încremenit.

— Şi, urmă Jeanne d'Albret, Henric şi cu mine am hotărât ca să aibă loc căsătoria în ziua când fiul meu se va însura cu Doamna Margareta, dar... Spune-mi, ce vânt a bătut şi te-a adus?

— Este regele Franței, cel ce mă trimite, Doamnă.

— Şi ce vrea, vărul nostru?

— Regele doreşte să arate Parisul Majestății Voastre şi el va veni să vă ia în litiera sa.

— Când?

— La ora pe care o va alege Majestatea Voastră.

— Îndată, Pibrac, dacă regele voieşte, răspunse Jeanne d'Albret.

Domnul de Pibrac se înclină şi ieşi.

— Ştiu, zise atunci regina către fiul său, că acesta este un obicei, şi că a doua zi după sosire, prințul străin aparține cu totul regelui Franței.

— Să vă însoțesc şi eu? întrebă prințul.

— Dacă regele voieşte, da, fiul meu.

Şi regina care nu avea încă, o cameristă, rugă pe Myette de a o servi şi de a o ajuta să se gătească, zicându-i:

— Frumoasa mea copilă, ştii că voi face din contesa de Noë, dama mea de onoare.

Myette se roşi şi se înclină.

— Doamnă, zise la rândul său Malican, dacă Majestatea Voastră nu mai are trebuință de mine, mă retrag căci am lăsat casa mea goală.

— Tu poți să te duci, Malican, răspunse regina, dar sunt sigură că în curând îți vei vinde cârciuma!

— Deocamdată, nu! zise Malican.

— Şi... pentru ce?

— Pentru că trebuie să mai muncesc pentru a-mi câştiga existența.

— Haida-de! făcu regina, nepoata ta este destul de bogată pentru a putea să se îngrijească şi de tine.

— Se poate, răspunse béarnezul cu mândrie, dar sunt încă tânăr pentru a putea munci.

— Ei bine! zise regina, îți voi da un titlu de noblețe, şi tu vei ocupa o funcție la curtea de Nérac.

— Nu! nu! zise Malican, sunt cârciumar şi asta voiesc să şi rămân. Nu am avut niciodată ambiții. Sunt dar umilul vostru servitor, Doamnă.

Şi Malican ieşi cu fruntea plină de mândrie muntenească.

Câteva minute după aceasta, se auzi un zgomot în curtea hotelului Beauséjour. Henric se duse la fereastră.

— Iată regele, zise el.

Într-adevăr, regele Carol al IX-lea sosea în litieră, precedat şi urmat de gărzi.

O amazoană mânuia pe lângă litieră un superb cal de Spania, pe când la portița opusă se puse drept şi nemişcat pe şa, un cavaler serios ce nu era altul decât Crillon.

Prințul, la vederea amazoanei, începu a-i bate inima: era Doamna Margareta.

Margareta era încântătoare în costumul ei de catifea verde, şi pălăria cu pană albă, puțin înclinată.

Niciodată prințul nu o găsise mai frumoasă.

Prințesa coborî şi urcă în apartamentul reginei de Navarra, ce îşi sfârşise atunci toaleta.

Jeanne d'Albret îmbrățişă pe Margareta cu ardoare; apoi ea coborî rezemată pe dânsa şi merse de salută pe regele ce rămăsese în litieră.

— Doamnă şi vară, zise regele, sărutând cu galanterie mâna, urcați-vă aici lângă mine; voiesc să fac onorurile capitalei noastre.

Prințul era deja pe un frumos cal, lângă Doamna Margareta.

La un semn al regelui, cortegiul se puse în mişcare şi Carol al IX-lea zise reginei:

— Ştii, Doamnă, că cea mai frumoasă stradă a Parisului e strada Saint-Denis?

— Da, Sire.

— Aceasta e cea mai întinsă şi cea mai bogată în prăvălii frumoase.

— Ah! făcu Jeanne d'Albret.

— Aici se află şi parfumierul meu despre care vă vorbeam ieri.

— Pietro Doveri? făcu regina ce își aduse aminte.

— Întocmai. Și dacă doriți, vom trece pe la dânsul și veți putea lua parfumării, mănuși și obiecte de toaletă de tot felul.

— Sunt la ordinele Dumitale, Sire.

— Haidem! adaugă regele ce se aplecă spre portița pe lângă care mergea Margareta. Margot, zise el prințesei, spune purtătorilor noștri că mergem la Pietro Doveri.

Margareta transmise ordinele regelui domnului de Crillon ce se afla în capul cortegiului, și după câteva minute litiera regală se opri la ușa venețianului Pietro Doveri.

Pietro, o știm lipsea, dar Thibaud, ajutorul său, alergă cu grabă și se înclină cu umilință.

— Maestre, zise regele, care intră cel dintâi, dând mâna reginei de Navarra, trebuie să ne arăți cele mai frumoase mărfuri astăzi.

— Oh! ce frumos cufăraș, murmură regina de Navarra ce zări cutia cu mănuși.

— Este într-adevăr admirabil lucrat, zise regele.

Și luându-l, îl dădu Doamnei Jeanne d'Albret.

— Binevoiește a-l primi drept suvenir de la mine, Doamnă, zise Carol al IX-lea.

Regina se înclină.

— Îl voi păstra cu sfințenie, Sire, zise ea.

Henric și Margareta convorbeau ca niște adevărați îndrăgostiți ce erau, și nici unul, nici altul nu luă seama la cufăraşul ce conținea mănușile otrăvite.

Capitolul LXXVIII

O oră mai înainte de plecarea regelui Carol al IX-lea, ce mergea să facă reginei de Navarra onorurile capitalei, Nancy făcea toaleta doamnei Margareta și vorbea cu dânsa.

— Micuța mea, zicea prințesa, cum găseşti pe regina de Navarra?

— Foarte frumoasă încă… dar vai!…

— Pentru ce acest *vai*?…

— Din cauza Doamnei Catherine.

— Aș! făcu prințesa, ce voieşti să facă Doamna Catherine?

— Doamna Catherine e geloasă.

— Apoi?

— Doamnă, zise cu gravitate Nancy, de două zile îndeplinesc

rolul prințesei Corisandra: prezic... şi...

— Şi nu crede nimeni prezicerilor tale, nu e aşa?

Nancy suspină.

— Cum vrei tu ca să poată bănui cineva că regina-mamă, ce e cu totul ocupată de politică, să aibă timpul de a fi geloasă pe frumusețea reginei de Navarra?

— Nu voiesc eu acesta.

— Ei bine! atunci?

— Dar constat, sfârşi Nancy.

— Eşti nebună!

— Doamnă, zise Nancy după un moment de tăcere, am surprins o privire de ură.

— Acesta e din ura politică.

— Fie!

— Şi apoi dacă regina, mama mea, ar voi să facă cuiva rău, ar putea face mai mult fiului său, decât reginei.

— Dar cum ea a jurat că nu se atinge de fiul... şi Doamna Catherine, ce e italiancă, e prea superstițioasă pentru a nu se ține de jurământ, dacă prințul poate dormi liniştit...

— Nu e tot astfel şi cu mama sa?

— Nu tocmai.

— Dar ce voieşte să facă Doamna Catherine?

— Nimic, va ordona numai.

— Nu prea înțeleg bine, zise prințesa.

— René voieşte să se răzbune pe Henric, asta e ştiut, reluă Nancy; dar cum nu mai poate să încerce asupra lui, ei bine, el va încerca asupra reginei de Navarra.

— Tu uiți că regina de Navarra are împrejurul ei treizeci de gasconi fideli.

— Otrava străbate pe oriunde, zise încet camerista.

Prințesa tresări şi se ridică de pe scaunul unde şedea.

— Taci, zise ea. Este cu neputință.

— René va încerca, cel puțin.

— Nu, zise Margareta, căci Doamna Catherine nu ar permite.

Nancy avu un surâs de îndoială pe buzele ei.

— Ea s-ar opune, reluă Margareta, şi aceasta dintr-un motiv foarte simplu.

Nancy privi pe prințesă şi văzu că aşteaptă ca aceasta să spună motivul de care ea vorbea.

— Doamna Catherine, urmă Margareta, voieşte să mă

căsătoresc cu prințul de Navarra cât de iute. Înțelegi?

— Ea voia, cel puțin.

Margareta înăbuşi o exclamație de mirare.

— Cum! zise ea, tu crezi că nu mai voieşte?

— Drace! replică Nancy, mă prind că acum Doamna Catherine e disperată, că a cugetat la această căsătorie.

Şi Nancy, destăinui Doamnei Margareta acea teorie de care pajul Raoul îi vorbise în ajun.

Margareta ascultă cu atenție; apoi rămase mult timp gânditoare. În fine murmură cu jumătate de voce:

— Ai poate dreptate… dar atunci…

— Pregătirea căsătoriei Alteței Voastre e prea înaintată pentru ca regina să cugete să o împiedice altfel decât printr-o catastrofă.

— Ei bine, zise Margareta cu hotărâre, dacă această catastrofă ar avea loc, n-ar împiedica nimic. Voiesc să fiu regină de Navarra.

Nancy izbutise să facă să pătrundă bănuiala în inima prințesei.

— Mă duc să-l văd pe rege, zise prințesa, îi voi vorbi.

— Ar fi ceva mai bun de făcut.

— Ce?

— Ar trebui făcut cumva… să dispară afurisitul de Florentin.

— Ceea ce-mi spui tu e prea grav.

— Bun! Şi Alteța Voastră se teme de dânsul?

— Nu, dar mă tem de mama mea.

Cum prințesa sfârşea, o bătaie uşoară se auzi la uşă.

— Intră! zise Margareta.

Domnul duce de Crillon intră.

— Alteța Voastră mă va ierta, zise el, când va şti că regele mă grăbeşte a veni.

— Bună ziua, domnule de Crillon, zise Margareta cu un aer amabil, şezi şi spune-mi ceea ce regele voieşte cu mine.

— Majestatea Sa, răspunse Crillon, mă trimite să întreb pe Alteța Voastră dacă voieşte să însoțească pe regina de Navarra în preumblarea ei prin Paris.

— Desigur.

— În litieră, sau pe cal?

— Aceasta depinde, domnule de Crillon, de regina de Navarra.

— Mă iartă! Doamnă, regele va oferi un loc în litiera sa reginei.

— Atunci, totul este hotărât, voi însoți pe regină pe cal, mai cu seamă, adăugă Margareta roşind puțin, dacă prințul, viitorul meu soț, ne va însoți.

— Aşa îmi pare.
— Când va pleca regele?
— Într-o oră, Doamnă.
— Bine, îmi voi face toaleta mea de amazoană.
Crillon se ridică şi înclinându-se făcu un pas spre uşă. Dar Margareta îl opri.
— Aşteaptă, duce, zise ea.
— Alteța Voastră are trebuință de mine?
— Da.
— Sunt la ordinele dumneavoastră.
Şi Crillon se puse înaintea prințesei ca un soldat ce primeşte ordine de la şeful său.
— Spune, domnule de Crillon, reluă Margareta, se pretinde că eşti omul într-adevăr fără frică de la curtea Franței.
— Este cu putință, răspunse Crillon cu naivitatea sa meridională.
— Şi dacă te-aş încrede cu o misiune cu care nimeni nu voieşte să se însărcineze?
— Oh! eu, zise Crillon, mă însărcinez mai dinainte, Doamnă.
— E vorba de René.
— De acel afurisit Florentin care a făcut niscaiva legături cu diavolul?
— Întocmai.
— Trebuie să îl omor? acesta e o afacere scârboasă şi respingătoare, Doamnă, dacă vă place…
— Aşteaptă, duce.
— Ascult, Doamnă.
— Prințul de Navarra, viitorul meu soț, a iertat pe Florentin în prezența dumitale, acum opt zile, şi regina-mamă a făcut un jurământ.
— Hm! făcu ducele.
— Dar acest jurământ nu mă asigură deloc, reluă Margareta.
— Nici pe mine, zise cu gravitate domnul de Crillon.
— Şi mă tem de toate pentru scumpul meu Henric. Mă tem de René, mă tem de doamna Catherine.
— Ah! Doamnă, zise ducele, mărturisesc că cel puțin dacă regele nu mi-ar comanda, n-aş îndrăzni să mă ating de Doamna Catherine. Dar cât despre René…
— Ei bine?
— Voi face cu dânsul ceea ce veți voi.

— Aş voi să-l poți reține pentru câtva timp.

— De ce nu pentru totdeauna? Îl voi trimite la Avignon unde am un castel foarte solid, ale cărui turnuri sunt întărite prin legături de fier...

— Nu, zise Margareta. Dar dacă l-ai putea închide până după încheierea căsătoriei mele cu prințul Henric de Navarra, ți-aş fi foarte recunoscătoare.

— De minune, zise Crillon, afacerea se va face după cum o doriți, Doamnă.

— Când?

— Chiar în astă-seară.

— Regina nu va şti nimic?

— O jur.

— Şi regele?

— De asemenea, nu.

— Ah! zise Margareta, aş mai dori ca prințul Henric să nu ştie, de asemenea nimic.

— Îmi e destul. Adio, Doamnă.

Şi Crillon ieşi.

Atunci Margot privi pe Nancy.

— Ei bine! zise ea, ce zici tu de toate acestea?

— Eu zic că mijlocul e bun. Numai... ce va zice regina-mamă?

— Dacă nu va şti...

— Aş! făcu Nancy, ea tot va simți că René a dispărut.

— Ce-mi pasă! numai să nu îl găsească.

— Hm! hm! murmură Nancy, nu sunt de această părere... şi eu cred că mai bine ar fi de a lăsa pe René liber.

— Dar ce să fac atunci?

— Nu ştiu, zise Nancy, dar am o presimțire. Este logic în situația în care ne aflăm, că ar trebui să ne scăpăm de René. Dar nu ştiu ce voce internă îmi zice că aceasta ne va aduce nenorocire.

Margareta ridică din umeri.

— Cassandra a voit să prezică prea multe, de aceea la Troia, nimeni n-a crezut-o.

Nancy îşi muşcă buzele şi nu răspunse.

Doamna Margareta îmbrăcă un costum de amazoană de culoare verde, îşi puse mânuşile, luă o biciuşca cu mânerul de ivoriu şi chemă un paj, căruia îi zise:

— Ordonă se pună şaua pe Roland, calul meu cel alb...

. . . . . .

Doamna Catherine lăsase pe René să plece fără a-i cere nicio explicație. Rezemată de fereastra oratoriului ei, ea văzu pe rege ieşind din Luvru.

Apoi, gânditoare, se aşeză din nou în fața mesei de lucru şi se ocupă de afacerile regatului.

Ea avea mai multe epistole de scris: una domnului guvernator al Normandiei, alta domnului de Pardailart, ce comanda la Orléans; o a treia domnului duce d'Alençon.

Dar regina-mamă nu făcu acest lucru decât pentru a-şi înşela nerăbdarea, şi de mai multe ori aruncă privirea asupra orologiului pentru a măsura timpul trecut de la plecarea regelui.

Patru ore trecură astfel. Apoi paşii mai multor cai se auziră în curtea Luvrului, şi Doamna Catherine alergând la fereastră, văzu litiera regală ce intră.

Doamna Jeanne rămăsese la hotelul Beauséjour, pentru a se odihni puțin înainte de a veni la Luvru pentru a prânzi la invitația regelui.

Doamna Margareta rămăsese cu dânsa.

Regina-mamă, văzând pe Carol al IX-lea coborându-se singur din litiera lui, se duse spre a-l întâmpina.

— Ei bine! Sire, îi zise ea, cum a găsit regina de Navarra Parisul dumitale?

— Ea e încântată, zise regele.

— I-ai arătat bisericile?

— Pe toate.

— Şi palatul des Tournelles?

— Asemenea.

— Ai condus-o în prăvălia *aerului frumos*?

Această expresie de „*aer frumos*" de care se servea Doamna Catherine era la acea epocă aceea ce se întrebuința pentru a vorbi de oamenii şi lucrurile la modă.

— Dar, răspunse regele m-am ruinat pentru dânsa.

— Adevărat? făcu regina cu un surâs.

— Această preumblare prin Paris, mă costă trei sute de pistoli.

— Aş! făcu regina mirată.

— Pe cuvântul meu de rege, Doamnă.

— Ce ai cumpărat?

— Am intrat la maestrul Rousel, ce e pânzarul meu şi am cumpărat stofe.

— Şi apoi?

— Apoi, maestrul Damican giuvaergiul, ne-a vândut pietrării.

— Oh! oh! făcu regina.

— Trebuie să vă spun, observă Carol al IX-lea, că la fiecare cumpărătură, regina de Navarra scotea punga pentru a plăti, dar eu m-am împotrivit.

— Aceasta e foarte galant, dar mă prind, făcu regina, că n-aţi cumpărat nimic de la sărmanul René…

— Oh! desigur! nu, zise regele, nici n-am intrat în magazinul lui; şi explicaţia este foarte simplă, Doamnă: din cauza antipatiei ce-o am faţă de dânsul… n-am eu mânuşarul meu?

— Ai dreptate, Sire, uitasem.

— Şi desigur, reluă regele, n-am fi găsit la René, acel încântător cufăraş ce am cumpărat de la Pietro Doveri.

Regina tresări, dar regele nu luă seama.

— Ce conţine acel cufăraş? întrebă ea.

— Mănuşi parfumate.

— Ah!

— Şi vă jur, doamnă, că e de o lucrătură minunată.

— Şi eu, zise regina, cred că s-ar găsi, dacă nu asemenea, cel puţin unul aproape tot atât de frumos la René.

— Mă îndoiesc, făcu regele.

Apoi sărută mâna reginei şi o părăsi.

Când Doamna Catherine reintră în apartamentele ei, ea se găsi în faţa lui René.

— Ah! sărmanul meu amic, îi zise ea, schimbând cu dânsul o privire înţelegătoare, îmi pare că niciodată n-ai avut în magazinul tău un obiect atât de admirabil cum a găsit regele la Pietro Doveri, rivalul tău.

— Hei! zise René, cine ştie?

— Un cufăraş încântător… conţinând mănuşi.

— Îl ştiu.

— Ah!

Florentinul se aplecă la urechea reginei şi murmură:

— Cum şi Majestatea Voastră.

— Tăcere! zise ea încet.

Dar René adăugă:

— Majestatea Voastră va face foarte bine să observe culoarea mănuşilor pe care Doamna Jeanne regina de Navarra le va purta astă-seară la Luvru.

— Fii liniştit, zise Catherine. Vino astă-seară la zece ore, şi vei şti.

. . . . . .

Seara într-adevăr regina găsi pe René în oratoriul ei.

Parfumierul o privi cu nelinişte.

— Mănuşile erau cenuşii, zise regina.

— Atunci nu sunt acelea. Ea nu a deschis cufăraşul.

— Crezi?

— Oh! Dumnezeul meu! nu, zise René, cele dintâi din cufăraş sunt galbene.

— Să aşteptăm! murmură regina.

René plecă, ieşi din Luvru prin poarta cea mare şi se îndreptă spre podul Saint-Michel, fără a lua seama unui gentilom bine acoperit în mantaua sa, care ca şi dânsul ieşind din Luvru, se puse a-l urmări murmurând:

„N-am trebuință de nimeni, decât de vechiul meu scutier Fangas, Doamnă Margareta.”

Acel gentilom, se înțelege, era ducele de Crillon, care era singurul la curtea Franței, ce nu se temea de René Florentinul.

Capitolul LXXIX

René se depărta vorbindu-şi astfel:

— Sunt tot atât de nerăbdător ca şi Doamna Catherine de a vedea pe regina de Navarra folosindu-se de mânuşile pe care în mod special i le-am preparat. Ea nu le-a pus astă-seară, dar e probabil ca mâine, pentru balul curții, ea să voiască a-i face regelui, dansând cu dânsul, onorurile regalului său cadou. Prin urmare, cred că mă pot duce foarte liniştit să mă culc, şi să mă îngrijesc de rana de care am început a uita.

Dar René, reamintindu-şi de rană, îşi reaminti şi de persoana ce i-o făcuse, şi pentru precauție, când ajunse aproape de podul Change, el scoase pumnalul.

— Dacă văduva lui Gascarille se va apropia, murmură el, vom vedea?...

René se înşelase. Farinetta nu îl aştepta ca în ajun la intrarea podului Change; podul era pustiu.

El trecu Cité fără a întâlni pe nimeni şi ajunse la podul Saint-

Michel, care era tot atât de gol ca şi podul Change.

Un lucru, cu toate acestea, miră pe Florentin, când fu la zece paşi de prăvălia lui: nicio lumină nu se zărea printre obloane.

„Am spus cu toate acestea Paolei că mă voi întoarce repede, zise el, şi ea mă ştie că sunt bolnav. E cu neputință să se fi culcat."

El se apropie şi bătu la uşă. Niciun răspuns. Atunci René simți sudoarea curgându-i pe frunte.

„Paola, îşi zise el, a plecat poate cu Godolphin… pentru a întâlni pe Noë, pe care ea crede că-l urăşte, a cărui moarte ea o cere şi pe care cu toate astea îl iubeşte încă.

El bătu din nou.

Deodată văzu că uşa se deschise de la sine.

— Paola! Godolphin! strigă René, ce intră în prăvălia în care domnea o întunecime profundă.

Paola nu răspunse, dar i se păru Florentinului că aude un suspin înăbuşit în odaia cealaltă. Emoția lui René crescu.

— Paola! reluă el.

Acel geamăt îi răspunse.

Atunci Florentinul, al cărui păr se zbârli, înaintă cu hotărâre spre partea în care se auzea acea voce, dar umblând, el se lovi de un ceva dur şi metalic ce făcu un zgomot sub picioarele lui.

René se aplecă şi ridică un obiect ce recunoscu după pipăit a fi o lumânare a cărei feştilă era încă caldă.

René înțelese că o nenorocire oarecare se petrecuse în casa lui, şi că acea lumânare fusese trântită la pământ, din care cauză se şi stinsese.

Florentinul aprinse lumânarea.

Atunci nu putu să înțeleagă câtuşi de puțin cele ce se petrecuseră la dânsul.

Scaunele, mesele, erau răsturnate şi dovedeau o luptă recentă.

Pe pragul camerei Paolei, zăcea un om bine legat de mâini şi de picioare şi cu gura astupată cu o legătură.

René alergă, spre el.

— Godolphin! strigă el.

Somnambulul încă amețit de groază, arunca împrejurul lui priviri rătăcite şi îşi muşca legătura, ce nu îl lăsa să i se audă din când în când decât nişte sunete nearticulate.

Dar René mai întâi nu cugetă de a-l dezlega. Florentinul sări peste Godolphin în camera fiicei sale, repetând cu groază:

— Paola, unde eşti?

Camera era goală.

Atunci René se întoarse la Godolphin, îi tăie legăturile şi zise cu vioiciune:

— Unde e Paola?

— Răpită, răspunse Godolphin.

— Răpită!

Se retrase înapoi şi rămase un moment mut şi consternat, apoi pronunță un singur nume:

— Noë!

Dar Godolphin mişcă din cap.

— Nu, zise el.

— Cum!… Ce zici? murmură Florentinul.

— Nu… Noë.

— Atunci prințul Henric?

— Nu, repetă Godolphin.

— Dar cine atunci? cine? strigă René cu furie.

— O femeie şi trei oameni zdrențăroşi.

— O femeie!

— Da, o femeie care, pe când unul din oameni mă trântea şi celălalt, ce e un gigant, luă pe Paola pe umeri, o femeia care a zis: „Brațul meu a tremurat lovind pe tată, noaptea trecută, dar fata nu-mi va scăpa”.

René scoase un țipăt îngrozitor şi căzu pe un scaun.

— Fiica mea! oh!… fiica mea! murmură el.

Pentru René, răpirea Paolei de către răzbunătoarea văduvă a lui Gascarille, şi truanzii complicii ei, era înspăimântătoare.

Fiica sa era frumoasă, ea ar deveni prada unei mulțimi lacome, şi poate chiar la urmă ar omorî-o.

După un moment în care Florentinul fuse sfârşit şi zdrobit de emoție, el se ridică deodată.

— Oh! zise el, voi alerga la Luvru, voi vedea pe regină… Ea îmi va da soldați, servitori şi voi pune, dacă va fi trebuință, foc Curții Miracolelor… Da… căci voiesc să o găsesc pe fiica mea.

— Regina s-a culcat! zise o voce la spatele lui René.

Florentinul palid şi tremurând se întoarse.

Un personaj, la a cărui prezență Florentinul era departe de a se aştepta, se arătă pe pragul magazinului.

— Da, scumpul meu, domnule René, repetă gentilomul, Doamna Catherine s-a culcat la această oră, şi mă îndoiesc mult ca ea să se trezească pentru a pune la dispoziția dumitale soldații

pe care eu îi comand.

— Domnul de Crillon! murmură René pietrificat.

În acest moment, Florentinul avu o atât de mare groază, pentru că se găsea față în față cu ducele, încât uită cu desăvârşire pe fiica sa, şi se gândea numai la pasiunea lui.

Crillon avea acea atitudine liniştită a tigrului care îşi măsoară prada sa cu privirea, mai înainte de a o lovi de moarte cu o singură atingere a puternicelor lui gheare.

Ducele făcu un pas înainte, şi René făcu trei paşi înapoi.

— Hei! drace! exclamă ducele, dar ce ai domnule René?

Când ducele vorbea astfel şi înainta cu câte un pas, René se lipise cu totul spre zid.

— Îți produc frică? zise Crillon?

René nu răspunse nimic.

— Fii liniştit, domnule René, astă-seară nu am ordinul regelui de a te conduce la Châtelet.

Crillon vorbea cu atâta linişte şi cu atâta sinceritate, şi naivitate, încât frica lui René se linişti.

— Ce s-a petrecut aici la tine? întrebă Crillon.

Şi arătându-i dezordinea care se vedea în prăvălia lui, adăugă:

— Pentru ce aceste mese sunt răsturnate şi aceste scaune sfărâmate?

René se gândi din nou la fiica sa.

— Au răpit pe Paola, murmură el.

— Cum! făcu Crillon înspăimântat, căci ducele nu ştia absolut nimic despre proiectele lui Henric de Navarra. Şi cine a răpit pe fiica ta?

— Truanzii.

— Adevărat? făcu ducele cu un aer incredul.

— Printre dânşii, adaugă Florentinul, era şi o fată care m-a lovit ieri cu pumnalul… este văduva hoțului de Gascarille!

— Ah! da, zise Crillon, acel păcătos ce a fost spânzurat.

— Întocmai.

— Ei bine, ce pretinzi să-ți facă regina în această privință?

— Să-mi dea soldați pentru a-mi căuta fiica. Voiesc să răstorn toată Curtea Miracolelor şi toate cartierele locuite de truanzi.

Crillon înălță din umeri.

— Nu ai trebuință de regină pentru asta, zise el.

René încremenit privea pe duce.

— Nu sunt eu colonelul general al soldaților şi al pedeştrilor?

— Este adevărat, monseniore.

— Am să-mi dau eu însumi osteneala de a-ți regăsi pe fiică-ta.

— Dumneavoastră! monseniore…

— Pentru ce nu? zise Crillon.

— Ah! zise Florentinul căzând în genunchi, dacă veți face acesta… viața mea este a voastră, monseniore.

— Îmi e nefolositoare René, răspunse Crillon, şi pot să-ți şi spun că dacă nu era chestiunea de fiica ta, nici nu mă deranjam altfel, căci eşti un fel de specie de om prea viclean, şi când Curtea Miracolelor îți va juca vreun rol urât, va fi pentru tine o zi pentru ispăşirea păcatelor.

— Oh! monseniore, murmură René, încărcați-mă cu tot felul de disprețuiri, dar redați-mi pe fiica mea!

— Voi face tot ceea ce va depinde de mine pentru a regăsi pe fiica ta, scumpe domnule René. Crillon nu îşi dă decât cuvântul.

— Oh! o ştiu…

— Şi acest cuvânt îl susțin.

— Dar, strigă René, trebuie se vă grăbiți monseniore… Cine ştie… dacă la această oră… mizerabilii…

René, laşul şi crudul, simțea că groaza şi grija îi zbârlea părul.

— Ei bine, zise Crillon, ia-ți mantaua şi vino cu mine.

René scoase un țipăt de bucurie, şi voi să sărute mâna lui Crillon.

Dar Crillon îşi trase mâna.

— Nu mă atinge! zise el, căci sărutarea ta, îmi aduce nenorocire.

Ducele urmărise pe Florentin la ieşirea lui din Luvru cu scopul de a-l apuca de guler şi de a-l face prizonier.

Evenimentele însă modificară cu totul această primă hotărâre.

René fără nicio teamă, recomandă lui Godolphin să închidă, şi să nu deschidă la nimeni în absența sa, apoi zise ducelui:

— Sunt la ordinele voastre, monseniore.

— Vino, zise Crillon.

Florentinul crezuse că ducele îl conducea la Luvru.

Dar acesta, în loc de a lua drumul cetății şi al podului Change, el o luă pe malul stâng al Senei.

— Unde mergi monseniore? întrebă René tot fără teamă.

— Mergi înainte!

Ducele pronunță aceste două cuvinte cu un ton sec, ceea ce nu admitea replica.

René îşi aplecă capul şi îl urmă.

Crillon se îndreptă spre răspântia străzii Saint-André-des-Arcs, tot întorcându-şi din timp în timp capul spre a se asigura dacă René îl urmărea.

Când ajunse la răspântie, se opri dinaintea uşii unei vechi case, ale cărei ferestre erau garnisite cu bare groase de fier.

Aici dădu trei lovituri viguroase cu mânerul pumnalului său.

La acest zgomot, una din ferestre se deschise.

— Cine e acolo? întrebă o voce cu un accent meridional.

— Eu! zise Crillon.

Fereastra se reînchise. Crillon şi René aşteptară aproape trei minute, apoi uşa se deschise.

Atunci Florentinul şi ducele se găsiră în prezența unui om gros şi scurt, cu nişte umeri largi, cu fizionomia plină de inteligență şi de aparența unui om ce arată a fi de cincizeci ani.

Acest personaj care avea o lampă în mână, şi care purta o tunică de soldat, nu era altul decât scutierul ducelui de Crillon, maestrul Honoré-Timolèon-Onésime Fangas. Fangas dându-se într-o parte, lăsă ca René să vadă o vastă şi întunecoasă sală.

— Intră, domnule René, zise ducele.

Şi el îl împinse de umeri pe parfumier.

Apoi uitându-se la Fangas, zise:

— Îți aduc un prizonier, pentru care îmi vei răspunde cu capul.

La acest cuvânt de prizonier, René scoase un țipăt de groază, făcu un pas înapoi şi voi să dispară.

Dar deja ducele închisese uşa cea groasă de stejar căptuşită cu fier, şi el zice Florentinului:

— Îți voi regăsi pe fiica ta îndată, fii liniştit. Cât despre dumneata trebuie să renunți să mai vezi de astăzi înainte Luvrul şi pe doamna Catherine.

Privirea lui Crillon şi accentul său liniştit şi ferm, asigura pe deplin pe René că el nu glumea.

René înțelese că era în puterea lui Crillon şi frica îl cuprinse!

Capitolul LXXX

— Luminează-ne, zise Crillon maestrului Honoré-Timolèon-Onésime, scutierul său.

René rămase nemişcat şi îşi plimba împrejurul lui o privire rătăcită.

— Scumpul meu René, zise ducele, ştii că pe dată ce mă fac

temnicer nu-mi mai scapă nimeni. Aşadar urmează de bună voie.

— Dar, domnule duce, îngână Florentinul, aceasta este o trădare…

— Ce zici? făcu ducele cu mărinimie.

Fangas se întoarse şi îşi aruncă privirea sa arzătoare asupra lui René.

— Eşti un nebun, zise el, maestre René. Află că dacă domnul de Crillon ar fi trădat pe cineva s-ar fi străpuns el însuşi cu spada.

— Cu toate acestea… murmură René.

— Cu toate acestea, ticălosule, zise ducele, ascultă să mă explic.

— Ah! suspină René.

— Când am intrat în prăvălia ta, urmă Crillon, aveam intenția de a te lua de guler şi de a te aresta pe dată…

— Să mă arestați!… făcu René.

— Da, şi de a te aduce aici.

— Dar, zise Florentinul mai palid decât moartea, de ce m-ai sunt acuzat încă.

— De nimic.

— Atunci… pentru ce… mă țineți prizonier?

— Îți voi spune îndată motivul.

René îşi închipuia că ducele mai căuta ceva pentru a-l mai amăgi.

Acesta însă urmă:

— Te-am văzut dezolat de dispariția fiicei tale, şi atunci pentru că sunt un bun om, ți-am promis că prin orice chip am să ți-o regăsesc; cuvântul meu e mai serios decât ai crezut tu, şi prin urmare, voi face tot ce îmi va sta în putință ca să o găsesc pe fiica ta. Şi pentru că nu am nicio trebuință de tine în această afacere, vei face bine de a sta aici.

Tot vorbind ducele făcu un semn lui Fangas.

Scutierul luă brațul lui René şi îl făcu să urce treptele de piatră ale scării.

Ajungând la primul etaj, el deschise o uşă şi împinse pe René într-o cameră vastă, rece şi goală, ale cărei ferestre erau garnisite asemenea cu bare de fier şi pe dinăuntru cu obloane de stejar foarte solid făcute.

Un pat pe chingi şi două scaune compunea tot mobilierul acestei camere care semăna unei închisori. Aceasta era camera lui Fangas.

— Iată locuința dumitale provizorie, maestre René, zise ducele.

— Dar, monseniore, îngână Florentinul, sunt condamnat a sta mult timp aici?

— Nu se ştie.

— Dar în fine, pentru ce mă ţineţi prizonier?

— Pentru cuvintele mele.

— Dacă v-am supărat, iertaţi-mă…

Şi René care era laş şi viclean, se puse în genunchi din nou.

— Ticălosule, răspunse ducele cu dispreţ, nu îmi dau osteneala de a-mi răzbuna propriile mele ofense. Reasigură-te, că nu ţi-am făcut niciodată onoarea de a te considera ca inamicul meu.

— Atunci… monseniore… se rugă încă o dată René, care vă este intenţia?

— Nu am să-ţi dau nicio socoteală de faptele mele.

Apoi Crillon privi pe Fangas şi îi zise:

— Tu îmi vei răspunde de acest om cu capul tău.

— Domnul duce poate să fie liniştit, răspunse Fangas.

— În noaptea asta, zise Crillon, am afaceri la Curtea Miracolelor.

René care era tot nemişcat în mijlocul noii sale închisori, cu ochii aplecaţi şi în atitudine consternată, René zic, tresări şi îşi ridică cu repeziciune capul.

— Tu vezi, făcu ducele, eu sunt un om care îmi ţin cuvântul. Acum mă duc să o caut pe fiica ta. Bună seara!

Şi ducele plecă, lăsând pe René în mâinile scutierului Fangas.

— Haide! domnule René, zise acesta, acum te rog să te culci. Aceasta e camera dumitale.

René, omul trădării, se gândi că va găsi inimi tot aşa de corupte ca şi a sa. Aşadar, el găsindu-se singur faţă în faţă cu scutierul, cugetă numaidecât de a-l seduce.

— Scumpe domnule Fangas, zise el, sunt foarte neliniştit asupra sorţii fiicei mele, pentru ca să pot să-mi închid ochii.

— Voieşti o carte de citit? îl întrebă scutierul care era un om curtenitor.

— Aş voi mai bine să vorbesc.

— Fie, zise Fangas, să vorbim.

— Oare domnul duce te-a oprit de a-mi da să beau şi să mănânc?

— Nicidecum, ţi-e foame?

— Mi-e sete.

— Ei bine! zise scutierul, am să vă procur o butelie cu vin vechi,

chiar din viile domnului de Crillon.

— Adu atunci două pahare, zise René.

— Drace! îngână scutierul.

Fangas era un om foarte înțelegător, şi el nu refuza niciodată ocaziile de a bea şi de a goli o butelie de vin, dar nu era mai puțin un păzitor serios, căci el închise uşa întorcând cheia în broască de două ori.

Uşa era solidă şi ferecată. René nici că se gândea de a căuta să o sfărâme.

Afară de acesta, Fangas se întoarse numaidecât.

În loc de o simplă butelie, el aduse un mare urcior de pământ cu un dop prea bine înmuiat cu smoală.

— Domnul de Crillon, zise el, are vinuri mai bune decât ale regelui.

— Se poate, zise Florentinul care voia să vorbească pe placul lui Fangas.

Fangas puse urciorul şi cele două pahare pe masă şi zise lui René:

— Nu ai somn, ei bine, nici eu nu mai am. Când a venit domnul de Crillon dormeam. Acum iată-mă treaz şi pot să stau până mâine de dimineață.

Scutierul destupă urciorul şi turnă lui René să bea.

— Drace! exclamă acesta, ducând paharul la gură, iată un adevărat vin bun.

— Nu e aşa?

— Şi mă îndoiesc ca regele să aibă unul tot aşa de bun.

— Ce vrei, regele Franței are vii proaste, răspunse Fangas cu mândria lui cea provincială.

— Ducele după cum văd e bogat? zise René cu un aer naiv.

— Ştii, potrivit.

— Cu toate acestea, când cineva are astfel de vin..

— Este vin din Villeneure, domnule René.

Fangas crezu că acest răspuns era de ajuns pentru René. Dar el se înşelă, căci René stărui a avea motivele lui pentru a reveni asupra averii ducelui.

— Dar în fine, zise el, domnul de Crillon, are cu ce trăi?

— Oh! negreşit.

— Şi mă prind că eşti foarte bine plătit pe cât timp te afli în serviciul lui.

— Da şi nu, răspunse Fangas.

— Ce ziseşi?

— Am zis că am tot ce îmi trebuie, dar buzunarul meu nu se umple niciodată cu bani.

— Cam aşa cred şi eu! zise René,

— Nu se îmbogăţeşte nimeni în armată, urmă scutierul, în curând voi avea şaizeci de ani, şi…

— Şi ai fi vrut să ai cel puţin o mică casă care să-ţi aparţină, nu e aşa, în vreun colţ al provinciei şi pe malul Rhonului spre exemplu?…

— He! he! zise Fangas, n-ar fi nicidecum rău.

— Şi cu vreo două pogoane de vie şi o frumoasă livadă… urmă Florentinul.

— Dar ştii dumneata, observă scutierul că o asemenea proprietate ar costa cel puţin o mie de pistoli?

— Fie chiar şi o mie de pistoli.

— Şi că nu i-aş putea avea niciodată la dispoziţie?

— Cine ştie?

— Oh! Doamne, dar cine îmi dă mie o asemenea sumă?

— Eu, zis Florentinul.

— Dumneata, domnule René?

— Şi pentru ce nu?

— Într-adevăr, uitasem că eşti destul de bogat.

— Şi… reluă René, i-ai putea căpăta numai dacă ai avea puţină complezenţă pentru mine.

— Sunt cu totul la serviciul dumitale, domnule René.

— Adevărat?

— Ce trebuie să fac pentru dumneata?

Scutierul făcând această întrebare, vărsă Florentinului, un al doilea pahar de vin.

— Dar, zise René, cu un aer foarte naiv, observ că patul acesta e cam tare.

René arătă aşternutul.

— Ah! nu te îngriji de aceasta, răspunse scutierul, mă voi duce să-ţi aduc o saltea de lână.

— Cu toate acestea, mi-ar plăcea să mă culc la mine acasă.

Fangas se uita la René cu un aer zăpăcit, apoi scoase un hohot de râs:

— Haida-de! zise el, oare ai crezut că o să-ţi dau pumnalul?

— Dar, răspunse René cam descurajat, ai uitat că pot să-ţi dau în schimb o mică casă pe malul Rhonului cu două pogoane de vie

şi o încântătoare livadă.

— Din nenorocire, replică Fangas, lucrul devine imposibil. Domnul de Crillon m-a obişnuit să-i execut punctualmente toate ordinele sale.

— Cu toate acestea…

— Şi, urmă scutierul, tot ce aş putea face pentru dumneata, domnule René, este de a vă ține companie tot restul nopții. Voiți ca să vă narez istorii?

— Îți mulțumesc!

— Atunci să jucăm o partidă de cărți?

— Ah! zise René care avu o inspirație subită, eşti jucător, domnule Fangas.

— Sunt provensal, domnule René.

Zicând acestea, scutierul scoase din buzunar un cornet de cărți şi punga sa care conținea vreo doisprezece pistoli.

— Iată toată averea mea, zise el. După cum vedeți domnule René, că este neîndestulătoare pentru a-mi putea dobândi casa despre care vorbeați.

În loc de a răspunde, René scoase şi el punga sa.

Ea era bine garnisită, şi se vedea printre țesătură, strălucind nişte frumoşi scuzi de aur noi şi având pe dânşii efigia regelui.

— He! he! zise Fangas, am să mă silesc să-ți câştig toate piesele acelea galbene care se văd prin pungă.

— Sileşte-te, domnule Fangas.

— Ar fi foarte buni pentru casa aceea ce ziceați.

— Ar fi foarte bine pentru dumneata, răspunse René, care murmură apoi în sinea sa: „Dacă aş putea să-i apuc acei doisprezece pistoli, l-aş avea la mână.”

Fangas scoase un pistol şi îl puse pe masă. René îl imită.

— Între noi doi, dar! strigă scutierul a cărui privire scânteietoare se fixă asupra pungii Florentinului.

. . . . . .

Pe când René cugeta la mijlocul de a corupe pe scutierul Fangas, domnul de Crillon se îndrepta foarte liniştit spre Curtea Miracolelor.

Demnul gentilom, îşi pusese spada sa sub braț, şi înfundase pălăria pe ochi şi mergea cu un pas repede.

O mulțime de străduțe mici, strâmte şi murdare unde furnica o populație fără nume, înconjura prin toate părțile Curtea

Miracolelor. Niciodată un gentilom nu riscase a intra pe acolo, şi cu atât mai puțin vreun burghez.

Pentru a putea intra în Curtea Miracolelor, trebuia să fie cineva zdrențăros, sau să facă parte din vreo partidă de pungaşi oarecare, sau să fie însoțit de ofițerul poliției cu o sută de soldați.

Dar Crillon nu se preocupă de nimic din toate astea.

Bravul duce trecu pe dinaintea mânăstirii Filles-Dieu şi înaintă pe o stradă obscură la capătul căreia găsi un truand ca santinelă.

— Cine e acolo? îi strigă truandul.

Noaptea era întunecoasă, dar pintenii lui Crillon şi costumul îi trădau calitatea de gentilom.

— Loc! zise Crillon ce scoase spada.

Truandul făcu loc, dar şuieră de două ori într-un mod misterios.

La acel semnal, umbrele până atunci imobile începură a se mişca, tăcute ca nişte fantome.

— Loc! repetă Crillon.

Vocea ducelui era fermă şi hotărâtă, iar truanzii erau atât de puțin obişnuiți să vadă pe un om singur străbătând la ei, încât se retraseră până la extremitatea străzii, ce se învecina cu Curtea Miracolelor.

Ducele se opri un moment pentru a contempla acea mulțime ce striga, râdea, şi dănțuia împrejurul butiei goale ce servea de tron regelui Bohemiei.

— Ce oameni! îşi zise el.

Apoi, fără a se mai preocupa de acea mulțime ce începu a-l înconjura şi care se consultau încet pentru a-l ataca, el merse drept spre cercul de lumină descris de către foc, repetând din când în când:

— Loc! loc!

Un truand ce se apropiase cam mult de dânsul, primi o viguroasă lovitură cu latul spadei.

O fată prea frumoasă se puse înaintea lui şi îl privi cu curiozitate. Crillon îi mângâie bărbia zicându-i:

— Tu eşti o fată frumoasă, micuța mea!

— Oh! oh! striga vocea răguşită a regelui Bohemiei, cine e obraznicul ce îşi permite să vină aici?

În acel timp cercul se desfăcuse din jurul butiei, şi Crillon trecu.

Ducele măsura pe truand cu privirea.

— Tu eşti acela ce se numeşte regele Bohemiei?

— Eu. Şi te găsesc prea îndrăzneț, gentilomul meu, de a cuteza

să străbați până aici.

— Mă numesc Crillon, răspunse ducele.

La acea epocă se vorbea în Franța de bravul Crillon aşa cum cu şaizeci de ani mai înainte se vorbea de Bayard.

Sub acoperământul caselor de sat, între zidurile înnegrite a vechilor castele, şi în palatul regilor se zicea: «Brav ca de Crillon!»

Când ducele îşi pronunță numele, regele Bohemiei îşi scoase pălăria şi toți truanzii îl imitară.

Văzând aceasta, Crillon îşi repuse spada la loc şi zise:

— Bună seara, copii mei.

— Domnule duce, zise atunci regele Bohemiei, sunteți în siguranță aici; şi dacă aveți trebuință de noi…

— Pentru aceasta vin şi eu.

— Suntem devotați cu trupul şi cu sufletul, urmă regele Bohemiei.

— Vin să vă cer o deslușire, zise Crillon.

Toți se strânseră cu curiozitate împrejurul lui.

— Ați cunoscut pe un nenorocit ce se numea Gascarille, nu e aşa?

— L-am plâns, monseniore.

— Un brav băiat, urmă Crillon, ce a fost spânzurat în locul lui René Florentinul, mizerabilul.

Vocea ducelui fuse, la aceste cuvinte, însoțită de aplauze. De la moartea lui Gascarille toți urau la Curtea Miracolelor pe René.

— Să trăiască Crillon, strigară truanzii.

Ducele reluă:

— Gascarille avea o soție?

— Da, zise regele Bohemiei.

— O frumoasă fată, urmă ducele. Cum se numeşte ea?

— Farinetta.

— Ah! ea se numeşte Farinetta?

— Da, monseniore.

— Şi… ştiți unde o pot găsi?

— Desigur.

— Am trebuință de a o vedea pe dată.

— O veți găsi în strada Grand-Hurleur, răspunse regele Bohemiei.

Şi truandul zise ducelui Egiptului:

— Du-te locotenentul meu, de condu pe domnul duce de Crillon la Farinetta.

— Drace, zise Crillon râzând, strada Grand-Hurleur n-a avut niciodată această onoare de a vedea trecând doi duci deodată.

Şi ducele de Crillon urmă pe ducele Egiptului, care îl conduse în strada Grand-Hurleur, în care în acel moment se petreceau alte evenimente.

Capitolul LXXXI

Să revenim la Paola.

Când ea se simți în mâinile viguroase ale Marelui-Clopot tânăra fată, pe jumătate moartă de spaimă, leşină cu totul. Mare-Clopot o puse pe umerii săi şi ieşi din prăvălie.

— Unde mergem? întrebă el pe Farinetta.

— În strada Grand-Hurleur.

— La tine? zise Răsuflare-Scurtă.

— La mine. Podul e destul de mare pentru doi.

— Hm! murmură Mare-Clopot, suntem mai mult de doi.

— Aş! făcu bohemiana cu un surâs sinistru, vom vedea... Mergi înainte.

Răsuflare-Scurtă şi Mare-Clopot deschiseră drumul, unul ținând un pumnal şi gata de a lovi pe oricine ar încerca de a le împiedica drumul, celălalt purtând pe spate pe Paola leşinată.

Farinetta se rezemase pe brațul celui de-al treilea complice şi îi urma.

La acea epocă atunci când semnalul de seară era dat, nu se aflau pe stradă decât trecători foarte rari, gentilomi sau oameni de poliție.

Adesea, în oarecare cartiere, după ce sunau unsprezece ore, puteai parcurge străzi întregi fără a întâlni un om.

Era miezul nopții şi răpitorii ajunseră pe piața Châtelet fără a întâlni pe cineva.

Când intrau în strada Saint-Denis, ei auziră răsunând în depărtare un zgomot de armă lovind pavajul.

— Luați seama! zise Răsuflare-Scurtă, este omul poliției.

Mare-Clopot dispăru în umbra unei porți cu sarcina lui. Răsuflare-Scurtă îl imită şi se ascunse la câțiva paşi distanță.

Farinetta şi însoțitorul ei dispărură asemenea.

Omul poliției trecu.

După aceasta cortegiul truanzilor se puse din nou în mişcare.

Paznicul din strada Grand-Hurleur, deschise la cea dintâi bătaie

şi se trase înapoi puțin mirat, la vederea a trei companioni pe care Farinetta îi aducea.

— Hei! papa, zise ea, nu lua seama, aceştia sunt amici.

Paola era tot leşinată.

Farinetta o luă din brațele lui Mare-Clopot şi urcă cea dintâi, purtând pe tânăra fată în brațe.

Răsuflare-Scurtă aprinsese o lumânare.

Mare-Clopot şi Inimă-de-Lup se priveau cu oarecare grijă.

— Frumosul meu amic, îi zise colosul pe când suia scara, dacă voieşti, noi vom lua fata.

— Cum?

— Vom sări amândoi pe Răsuflare-Scurtă.

— Bun!

— Şi îl vom omorî.

— Apoi?

— Apoi, vom lega pe Farinetta şi îi vom astupa gura, înțelegi?

— Da.

— Şi… astfel?…

— Şi astfel vom izbuti.

Inimă-de-Lup mişcă capul.

— Nu voiesc, zise el.

— Pentru ce?

— Pentru că, cu tot aerul tău prost, tu eşti o vulpe şiretă.

Mare-Clopot surâse cu stupiditate.

Inimă-de-Lup urmă:

— Cum tu eşti mai mare şi mai forțos decât mine, tu mă vei omorî după ce eu îl voi pune bine pe Răsuflare-Scurtă.

Colosul se văzu ghicit, înjură şi continuă a sui scara. Farinetta sosise în pod şi Răsuflare-Scurtă puse lumânarea pe masă.

Farinetta puse pe Paola pe paiele ce-i serveau de pat. Apoi se întoarse spre cei trei truanzi.

— Mi-ați jurat că vă veți supune? zise ea.

— Da, zise Inimă-de-Lup.

— Da, repetă Răsuflare-Scurtă.

Mare-Clopot care era aproape de a-şi rupe jurământul, îşi muşcă limba şi nu lăsă să se audă decât o mormăitură.

— Închide uşa, Răsuflare Scurtă, reluă Farinetta.

Răsuflare-Scurtă se supuse.

— Acum, urmă bohemiana, ascultați-mă.

Cei trei truanzi se priviră.

— Îmi păreți a fi în fața acestei tinere fete ca trei câini flămânzi în prezența unui os. Din nenorocire pentru câini, ei au o zgardă de fier la gât şi un lanț ce îi ține de zid. Pentru ca să poată atinge osul, ar trebui ca lanțul să fie sfărâmat.

Mare-Clopot râse cu sălbăticie.

— Lanțul ce vă ține, urmă Farinetta, e jurământul ce mi-ați făcut pe funia lui Gascarille.

— Aşa e! este adevărat, murmură colosul ce se cutremură de groază.

— Ştiți reluă bohemiana, că un pungaş, ce nu s-ar ține de jurământul făcut pe funia unui spânzurat, ar fi pentru totdeauna izgonit din Curtea Miracolelor, şi apoi diavolul, patronul nostru, l-ar omorî în timpul nopții, cu o lovitură în pântece a furcii cu trei colți.

Cum cei trei complici ai Farinettei erau complet convinşi de ceea ce ea spunea, ei se înclinară...

— Aşadar, urmă ea, grație jurământului, veți păzi pe fiica lui René şi o veți respecta.

— Pentru ce am răpit-o atunci? întrebă Inimă-de-Lup.

— Pentru că aceasta mi s-a ordonat.

— De cine?

— De un gentilom de familie.

— Puah! făcu Răsuflare-Scurtă cu dispreț, tu te supui acum gentilomilor?

— Da.

— Asta e straniu!

— Acel gentilom e ca şi mine, inamicul lui René.

— Ah!

— Şi el mi-a promis că voi fi răzbunată, dacă îi jur că mă voi supune orbeşte la ordinele lui. Mă supun.

Vorbind astfel, Farinetta freca tâmplele Paolei cu o cârpă înmuiată în oțet.

Paola suspină şi sfârşi prin a deschide ochii.

Atunci italianca aruncă împrejurul ei o privire speriată şi crezu pentru un moment că este prada unor vise îngrozitoare...

Culcată pe o grămadă de paie pe jumătate putrede, într-o cameră scârboasă, ea avea în fața ei o femeie ce o privea cu ardoare, şi la spatele acelei femei ea zări fețele hidoase a celor trei bandiți.

— O! Dumnezeul meu! strigă ea, unde mă aflu?

— La Farinetta, răspunse bohemiana rânjind.

— Farinetta! exclamă italianca... Farinetta.

Şi ea părea a se întreba căreia din cele patru persoane ce o înconjurau i se putea potrivi acel nume.

— Eu, zise bohemiana.

— Nu te cunosc! şopti tânăra fată.

— Dar eu te cunosc. Tu eşti fiica lui René Florentinul...

— Dar... pentru ce sunt aici?

— Pentru că te-am răpit, zise Farinetta.

— Răpit! Dumnezeul meu! murmură Paola ce începu a-şi reaminti. Ce-am făcut dar?

— Tatăl tău a cauzat moartea unui om pe care eu îl iubeam.

Italianca scoase un nou țipăt:

— Ah! iertare! iertare! ai milă!... murmură ea, eu nu sunt vinovată.

Farinetta ridică din umeri.

— Fiecare se răzbună cum poate, îi zise ea.

Şi cum Paola palidă şi tremurândă, o privea cu un ochi rugător, bohemiana adaugă:

— Fii liniştită, pentru că astăzi nu ți se va face niciun rău... ora ta nu a sunat încă.

Apoi ea zise truanzilor:

— Vă puteți înțelege astfel ca să o păziți pe rând. Îmi răspundeți de dânsa...

— O vom păzi câteşitrei împreună, zise Inimă-de-Lup.

— Aşa, zise Răsuflare-Scurtă.

Mare-Clopot era fără îndoială să-i imite, când un zgomot se auzi la uşa din drum.

— Cine e? întrebă vocea pânzarului.

— Eu, ducele Egiptului, răspunse vocea de afară.

Farinetta întredeschisese fereastra şi se aplecă spre stradă.

Două umbre erau nemişcate înaintea porții.

— Ducele Egiptului nu e singur, îşi zise ea cu nelinişte.

Ducele Egiptului era după regele Bohemiei, cel dintâi demnitar la Curtea Miracolelor. Nu lungeşte cineva vorba mult cu dânsul şi când cere a i se deschide uşa, i se deschide cu grabă.

Deci pânzarul deschise.

— Unde e Farinetta? întrebă ducele Egiptului.

— Aici sus, zise pânzarul.

Răsuflare-Scurtă coborî, purtând în mână lumânarea.

Atunci, grație acelei lumini, pândarul putu vedea la spatele ducelui Egiptului, un adevărat gentilom, un adevărat duce, messire de Crillon.

Răsuflare Scurtă se trase înapoi.

— Luminează-ne, prietene, zise adevăratul duce cu mândrie.

Crillon puse piciorul pe scara ce conducea la podul Farinettei şi intră cel dintâi în cameră.

— Ah! domnule! zise ea, monseniore! la mine! ajutor!

Crillon privi pe cel trei truanzi, apoi pe Farinetta.

— Ce voiți să faceți cu acesta fată? întrebă el cu linişte.

— Ea este a mea! zise Farinetta.

— Ea este a noastră! repetă Răsuflare-Scurtă.

— Vă înşelați, replică Crillon. Şi el scoase spada.

Ducele Egiptului ce intrase după dânsul încruntă sprâncenele.

— Ştii, monseniore, că nu e bine ceea ce voieşti să faci…

— Aud? făcu Crillon.

— Dacă aş fi ştiut că veniți pentru a răpi pe Farinetta nu v-aş fi condus aici.

Ducele preumblă o privire superbă împrejurul lui.

— Mă numesc Crillon! zise el.

— Şi tocmai pentru aceasta, monseniore, zise o voce la spatele ducelui, nu vei face nimic din cele ce spui…

Ducele uimit se întoarse.

Era Malican.

— Oh! oh! zise ducele, ce recunoscu pe cârciumar ce faci aici?

— Vin să mă asigur că Paola e aici.

— Aud? făcu Crillon mirat.

— Şi vin din partea cuiva care e tot atât de mare senior ca şi dumneavoastră, monseniore.

Malican se exprima cu respect dar cu un ton hotărât.

— Ah! făcu ducele.

Malican îi arătă inelul prințului de Navarra.

Crillon se trase înapoi uimit.

Atunci cârciumarul se aplecă la urechea ducelui.

— Monseniore, zise el, Farinetta e complicea prințului. Paola e un amanet.

— Acum înțeleg.

— Dacă se va întâmpla vreo nenorocire prințului sau vreunuia din ai săi, se va întâmpla nenorocire Paolei.

Ducele aruncă o privire tristă asupra italiencei, apoi, cum s-ar fi

temut de a-i da o explicație asupra schimbării sale de conduită, el se îndreptă spre uşă şi bravul Crillon, coborî scara părând a fugi înaintea unei legiuni de inamici.

Pe când ducele se depărta, Malican zicea Paolei:

— Scumpă domnişoară, voi veni în fiece seară la miezul nopții să te vizitez, cât timp nu se va întâmpla nimic acelora pe care René îi urăşte, şi cât voi veni, toți aceştia te vor respecta şi nu-ți vor face niciun rău.

Paola asculta pe Malican şi nu înțelegea. Plecarea ducelui o aruncase într-o nouă spaimă.

Apoi cârciumarul murmură câteva cuvinte la urechea Farinettei, a cărei privire strălucea de mânie.

După aceasta el plecă.

Atunci Farinetta privi din nou pe cei trei bandiți şi le zise:

— În seara când acest om ce iese de aici nu va mai veni, voi sfărâma lanțul ce vă ține, şi fiica lui René va înceta de a mai fi sub paza mea.

Paola înțelese că era pierdută, căci îşi reaminti de mănuşile în care dimineață, tatăl el introdusese otravă.

Capitolul LXXXII

Noi am văzut pe Crillon uimit ieşind din casa Farinettei.

Ducele întâmpinase una din acele greutăți ale vieții pe care nu avea obiceiul a le întâmpina.

El se găsea între cuvântul său, la care ținea foarte mult şi datoria lui de gentilom fidel, obligat fiind să respecte voințele unui prinț.

Dacă ducele scăpa pe Paola din mâinile truanzilor, el nu ar fi fost pe placul Alteței Sale, prințului Henric de Bourbon.

El promisese Margaretei de a veghea asupra prințului şi pentru aceasta îl sechestrase pe René.

Deci a elibera pe Paola nu era o faptă nimerită, pentru că Paola în mâinile lui Henric era un amanet.

Pe de altă parte neştiind că Farinetta şi truanzii au un aşa complice nobil, Crillon promisese lui René de a-i regăsi pe fiica sa.

Toate aceste reflecții se izbeau, se încrucişau, se contrariau pe rând în spiritul bunului gentilom.

El ajunsese pe strada Saint-Denis şi parcurgând-o, murmura:

— Drace! drace! domnule de Crillon, eşti jucat şi nu te mai

sfătuiesc de a te mai lăuda de dibăcia ta. René e un mizerabil! un ticălos! un asasin! nu zic ba! Dar, în fine i-am dat cuvântul... Şi sfârşi loialul Crillon: când un gentilom face un jurământ, fie unui pungaş, fie unui bandit, el trebuie să-şi țină jurământul, nici mai mult nici mai puțin decât regelui Franței. Drace! drace!!!

Vorbindu-şi astfel, Crillon trecu piața Châtelet, podul Change, strada Barillerie, podul Saint-Michel, şi ajunse la casa sa în strada Saint-André-des-Arcs.

Onestul Crillon, sosit la poarta sa, avu un moment de îndoială.

În acea casă se afla René Florentinul, René, pe care ducele îl disprețuia cum disprețuieşte lumina întunericul, René otrăvitorul, asasinul, omul pe care roata sau spânzurătoarea îl va cere mai curând sau mai târziu, dar René căruia ducele îşi dăduse cuvântul şi căruia trebuia să îi spună că nu se putea ține de cuvântul dat.

Şi cinstitul soldat murmură:

— Drace! aş dori mai bine să mă găsesc în acest moment, eu singur, cu spada în mână, în fața a o sută de spanioli, decât în fața acelui câine de parfumier ce va crede că sunt un mizerabil ca şi dânsul...

Şi Crillon, ce nu tremura niciodată şi căruia îi făcea plăcere zgomotul armelor şi al artileriei, Crillon ce mergea la luptă ca la o petrecere, Crillon simți o violentă bătaie de inimă, ridicând ciocanul de bronz, şi dori ca René în lipsă să fi murit de vreun atac de apoplexie.

Fangas veni să deschidă.

— Ah! Dumnezeul meu, zise el.

— Aud! făcu Crillon.

— Cât eşti de palid, monseniore.

— Eu? murmură ducele.

— Palid, repeta Fangas şi... pari... şi tulburat...

— Nu e nimic, răspunse cu grabă ducele, am umblat cam prea iute, am alergat... chiar...

Fangas se înclină.

— Unde e René? întrebă ducele.

— Sus, zise Fangas.

— Mergi înainte!

Fangas sui vechea scară cu lampa în mână. Crillon îl urmă.

Fangas deschise uşa temniței provizorie a lui René.

Crillon intră ştergându-şi fruntea de o rece năduşeală. Dar după ce făcu un pas înainte, onestul gentilom se trase cu doi paşi

înapoi, atât fu de surprins de spectacolul ce avea sub ochi.

René şedea înaintea unei mese din mijlocul casei.

În faţa lui René era un scaun, pe care desigur îl ocupase Fangas cu puţin mai înainte.

Pe masă se aflau trei vase cu vin, din care două erau goale şi al treilea jumătate plin.

Între vase şi pahare, ducele zări un cornet şi pietre.

Lângă pietre şi în partea lui Fangas, punga Florentinului pusă pe acea a scutierului, erau acoperite de boabe de fasole.

René avea în partea sa cam un pumn de aceiaşi fasole.

El era mai palid decât un spectru şi sudoarea îi curgea pe frunte.

La vederea ducelui el aruncă asupra lui o privire uimită.

— Ce e acesta? întrebă Crillon, ce uită pentru un moment situaţia critică în care se afla.

Florentinul râse cu stupiditate şi nici nu cugetă de a întreba pe duce noutăţi de fiica sa.

— Aceasta? zise Fangas surâzând, acesta e o întreagă istorie.

— Şi… acea istorie?

Ducele se puse pe pat.

— Vă voi istorisi-o, monseniore.

Şi Fangas reluându-şi locul la masă puse pietrele în cornet pe care îl mişcă încet.

— Să vedem! zise Crillon, ascult.

— Închipuie-ţi, monseniore, reluă scutierul, că maestrului René nu îi era somn.

— Bun!

— Dar îi era sete.

— Ah! ah!

— Şi m-am gândit că Senioria Voastră nu i-ar refuza un pahar cu vin.

— Şi numeşti aceasta un pahar? zise ducele arătând cele trei vase… Drace!

— Îi era sete mult.

— Şi tu asemenea, îmi pare?

— Oh! eu, replică scutierul, n-am băut decât pentru a-l ţine de vorbă.

— Fie! Ei bine?

— Bând, urmă Fangas, domnul René care e bogat, mi-a propus de a-mi da parale.

— Oh! oh! şi pentru ce?
— Pentru a cumpăra o casă pe marginea Rhonului.
— Ah! făcu Crillon.
— O casă cu grădină, o crescătorie de pasări, vie şi câmpuri.
— Era mult prea generos domnul René, şi ce a cerut în schimb?
— Aproape nimic? să-l las să se culce la Luvru.
Crillon începu a râde.
— Şi ai renunțat la casă?
— Nu, monseniore.
— Haida-de!
— I-am propus o partidă... şi el a primit.
— Şi tu ai câştigat?
— Să vedeți monseniore, e cu neputință ca cineva să fie atât de nenorocit la joc ca acest sărman domn René.
Florentinul asculta cu sudoarea pe frunte şi el arunca o privire uimită asupra grămezii de fasole.
— Să vedem, zise ducele, cât ai câştigat?
— Am început mai întâi jocul cu un scud de trei livre numai, apoi unul de şase, apoi... un pistol... E bun jucător domnul René când pierde... el îndoieşte, întreieşte şi împătreşte!
— Şi?... întrebă Crillon.
— După o oră, domnul René nu mai avu nicio centimă în punga lui, sau mai bine zis punga lui îmi aparținea.
— Drace! murmură ducele ce nu mai cugeta la jurământul său ca şi René la fiica sa.
— Atunci, reluă Fangas, m-am dus să caut fasole, am numărat o sută ce le-am dat d-lui René. Fiece bob valora un pistol.
— De minune! şi ai câştigat toate acestea?
— Oh! de mult... După ce a valorat un pistol bobul a valorat doi, apoi patru... apoi zece... apoi...
Fangas se opri.
— Să vedem! făcu ducele.
— Acum fiece bob valorează o mie de livre, sfârşi scutierul.
— Drace! strigă ducele uimit.
Crillon calculă după grămada de fasole ce Fangas avea în fața lui, că scutierul câştigase cam vreo şaizeci de mii de livre.
— Dar strigă el, eşti un om ruinat, sărmanul meu René.
René voi să vorbească, vocea însă îi era înăbuşită.
— Nici nu se poate cita o asemenea nefericire la joc... observă cu răceală Fangas. Senioria Voastră ne permite să continuăm?

— Cum! zise ducele, n-ai tu destul acum pentru a-ți cumpăra casă?

— Oh! da!... dar...

— Dar? făcu ducele.

— Mi-am cam schimbat ideea.

— Cum?

— În loc de a-mi cumpăra casă, mă voi duce la Roma.

— Şi ce să faci acolo?

— Să văd pe Sfântul Petru. Să îi sărut poalele şi să îi propun de a-mi vinde castelul papilor d'Avignon pe care nu îl mai locuieşte.

Crillon avu un hohot de râs.

— Să jucăm, îngână în fine René, care luă cornetul şi îl scutură cu putere.

— Un moment! zise ducele.

O idee bizară, dar clară trecu prin mintea lui Crillon.

— Îți iau eu partida ta, zise el lui Fangas.

— Ah! monseniore.

— O iau repetă ducele.

El îşi scoase punga din buzunar şi o puse pe masă.

— Aceasta are să facă să se schimbe norocul... murmură cu mâhnire scutierul.

— Taci ticălosule, strigă ducele, apoi adresându-se către René îi zise:

— Punctez pe o mie de livre!

— Fie! răspunse Florentinul care ajunsese să se aprindă la joc.

— O mie de livre, contra jurământului ce ți-am făcut.

— Dar despre ce jurământ, vorbiți? întrebă René.

— Ți-am făcut unul ieri seară, pe care nu îl pot ține din cauză că m-am angajat la altceva.

— Un jurământ? îngână René, dar nu-mi... mai... aduc aminte!...

— Puțin mai importă! dar ştiu însă că dacă voi pierde îți voi număra o mie livre, iar dacă voi câştiga mă voi achita de cuvântul ce ți-am dat.

— Bine, murmură Florentinul cu o voce abia inteligibilă.

El scutură cornetul şi pietrele se rostogoliră pe masă.

— Şapte! zise el.

— Pe viața mea! murmură Fangas, el n-a avut niciodată şapte. Norocul e cu totul schimbat... ce nenorocire.

Crillon mişcă din umeri.

— Dobitocule! zise el, ai să vezi.

Şi el adună pietrele le puse în cornet şi le aruncă pe masă.

— Opt! zise el. Am câştigat.

— Bravo! strigă Fangas plin de bucurie.

— Mare şansă! mare şansă! murmură René plin de mânie.

Atunci Crillon respiră cum respiră un gigant care poartă lumea în spinare, când se scapă de greutatea sa.

— Pe Dumnezeul meu! strigă el. De astă dată am să dorm liniştit şi o să petrec o noapte fără vise.

— Ştii tu, zise el, că era aproape să mă dezonorez?... Bună seara.

Şi ducele luă o lumânare şi se duse să se culce fără a mai da alte explicații scutierului său.

Fangas luă atunci pe René de braț şi îl puse pe patul de chingi.

Florentinul beat-mort, sforăia întocmai ca o orgă de catedrală.

Atunci Fangas adună cele două pungi şi pietrele şi le puse cu toatele în buzunarul său.

— Am petrecut foarte bine în seara asta, pe viața mea.

. . . . . .

A doua zi domnul duce de Crillon se trezi cu o dispoziție încântătoare, el îşi întinse brațele, sări jos din pat şi îşi făcu toaleta îngânând o arie populară de atunci.

Apoi când fu îmbrăcat, îşi încinse spada, o bună şi lungă spadă pe care o numea *Marianne*, în amintirea unei tinere fete pe care o iubise foarte mult.

În legătură cu această tânără fată şi acea spadă era o curioasă istorie.

În timpul tinereții sale, domnul de Crillon care nu era atunci decât un cavaler, se duse într-o zi să se plimbe pe străzile din Avignon, cu nasul pe sus, cu spada la şold pălăria pe ochi, privind femeile, salutând pe bătrâni, şi mângâind copii.

Ajungând în mijlocul străzii Calade se întâlni cu o tânără din Arles care era tot atât de frumoasă ca şi Maguelona care fu atât de mult iubită de Pierre de Provence.

Această tânără se numea Marianne.

Cavalerul se înamoră de dânsa şi tânăra fată nu răspunse amorului lui decât când află că avea a face cu cavalerul Crillon ce era îndestul de bine stimat de lume.

Şase luni trecură de atunci şi în acest interval domnul Crillon

care iubea atât de mult pe Marianne, nu se mai gândea decât cum să găsească pe papa spre a-i cere titluri de noblețe şi a lua apoi pe Marianne în căsătorie.

Din fericire, cavalerul avea deja pe Fangas ca scutier când acesta din urmă îl întâmpină într-o seară cu un aer misterios şi îi zise:

— Scumpul meu stăpân, sunteți furat nici mai mult nici mai puțin ca într-o pădure.

La aceste cuvinte, cavalerul de Crillon se înfurie şi îşi duse mâna la mânerul spadei sale.

Capitolul LXXXIII

Cavalerul după ce auzi cuvintele misterioase ale scutierului său, îl privi şi îi zise:

— Eşti nebun?

— Nu, monseniore.

— Ce vrei să zici?

— Că Marianne înşală pe Senioria Voastră.

— Pe viul Dumnezeu! strigă cavalerul, dacă tu ai mințit, îți voi împlânta pumnalul în gât.

Fangas începu se surâdă.

— Voiți să vă conduc?

— Unde?

— Într-un loc unde veți vedea pe Marianne față în față cu complicele său.

— Să mergem, zise cavalerul Fangas care conduse pe cavalerul Crillon în cartierul Corps-Saint şi îi arătă o mică casă izolată, şi prin ale cărei ferestre strălucea o lumină discretă.

— Aici, zise el.

Cavalerul năvăli ca un uragan în casă, împinse cu putere uşa şi găsi pe Marianne la ai cărui genunchi se găsea un om de arme al papei.

Omul de arme se ridică şi îşi scoase spada, cavalerul făcu tot asemenea şi lupta fu scurtă.

— Uf! murmură Fangas văzând spada stăpânului său dispărând în corpul omului de arme, care căzu îndată mort.

Atunci cavalerul se întoarse spre Marianne, beat de furie şi îi zise:

— Frumoasa mea, pentru a-mi aduce aminte întotdeauna de o

perfidă ca tine, am să dau numele tău, spadei mele, cu care am omorât omul pe care îl vezi.

Şi cavalerul plecă fără a se mai gândi la ceea ce se petrecuse şi de atunci spada sa purtă numele de Marianne.

Aşadar când el se încinse cu Marianne, ieşi din camera sa şi întâlni pe Fangas în scară.

— Ei bine? îi zise el, René tot doarme? Cu atât mai bine, adăugă el, căci ne va fi mai lesne de a-l păzi.

— Oh! Senioria Voastră poate să fie foarte sigur, zise Fangas.

Ducele părăsi casa din strada Saint-Andres-des-Arcs, şi se duse la Luvru.

Aici începu a-şi face serviciul său de colonel general al gărzilor şi al pedeştrilor, vizită posturile, schimbă cuvântul de ordine, schimbă santinelele apoi urcă la rege.

Carol al IX-lea dejuna cu trei persoane, prințul Henric de Bourbon, doamna Margareta şi Domnul de Pibrac.

— Ah! zise el văzând pe Crillon intrând, iată ducele...

— Bună ziua Crillon! adăugă regele, ai dejunat?

— Încă nu Sire.

— Vroieşti să dejunezi cu noi?

— Cu plăcere. Şi el se aşeză la masă lângă rege. Margareta privi pe duce cu un oarecare aer. Ducele îşi schimbă şi el privirea cu prințesa Margareta.

Dar regele îi surprinse.

— Ah! ah! zise el, îmi pare că sunt oarecare secrete între Margot şi Crillon.

— Poate, făcu prințesa surâzând.

— Apoi pentru că sunt rege, şi cum nu trebuie să existe secrete pentru rege, aş voi să ştiu şi eu acele secrete.

Crillon privi pe Margareta.

— În tot cazul reluă prințesa, pentru că regele este alături de noi, am să-i spun totul.

— Povesteşte fiica mea, zise Carol al IX-lea.

— Închipuie-ți Sire, urmă Margareta că toată lumea având mare frică de René de la curtea Franței afară de domnul duce de Crillon pe care iată-l aici...

— Cum! zise regele, se mai ocupă şi acum de René?

— Da, Sire, replică Henric râzând.

— Şi eu, reluă Margareta temându-mă ca nu cumva René să mai pună vreun obstacol căsătoriei mele, am însărcinat pe

Domnul de Crillon de a-l confisca.

— Şi cum? întrebă regele, vesel că se mai întâmplase o altă aventură favoritului mamei sale.

— Am rugat pe ducele de a-l aresta, de a-l ridica noaptea şi de a-l pune într-un loc sigur, unde să nu iasă decât a doua zi după căsătoria mea.

— Şi ducele a făcut-o?

— Da Sire, zise Crillon care tocmai înghiţea o aripă de pasăre.

— Bun, zise regele; la rândul meu îl voi spânzura dacă va mai încerca să facă vreo imprudenţă.

Dar regele pronunţase de atâtea ori aceste cuvinte, încât Margareta, Pibrac şi prinţul schimbară câte un surâs.

Cât despre duce, el avea o mare foame şi atacă o pulpă de mistreţ cu o grozavă poftă.

— Bravul meu duce, zise regele totdeodată, ştii să dansezi?

— Am ştiut, Sire.

— Dar dansul nu se uită.

— Se cam uită, Sire, mai ales când se încalţă cineva cu cizme cu pinteni. Dar îmi permite Majestatea Sa de a-l întreba pentru ce îmi face o asemenea întrebare?

— Pentru că o să dansezi astă-seară la Luvru.

— Ah! făcu Crillon.

— Şi voi deschide balul cu doamna Jeanne d'Albret regina de Navarra, adaugă regele.

— Şi eu, zise Margareta, care aruncă o tandră privire către Henric, voi dansa cu viitorul meu soţ.

. . . . . .

Câteva ore după aceasta, adică pe când ora culcării suna pentru burghezii Parisului, prinţul Henric de Navarra intră în oratoriul mamei sale, regina Jeanne din hotelul Beauséjour.

Regina ajutată de Myette şi Nancy, pe care i-o trimesese prinţesa Margareta, regina zic, pregătea toaleta sa de bal.

— Doamnă îi zise prinţul intrând şi sărutându-i mâna, eşti atât de tânără şi frumoasă, încât mulţi v-ar putea lua drept sora mea.

Jeanne surâse.

— Linguşitorule! zise ea.

Apoi când prinţul se aşeză jos, ea adăugă:

— Vii de la Luvru?

— Da, Doamnă.

— Ai văzut pe regina Catherine?

— Am zărit-o la prințesă când venise s-o consulte nu ştiu pentru ce. Prințesa cu toate acestea, trebuie să vină aici peste câteva minute pentru a lua pe Majestatea Voastră.

— Ah! făcu Jeanne, cu atât mai bine.

Cum ea vorbea astfel, cineva bătu uşurel în uşă.

Myette alergă să deschidă, şi fu destul de mirată să vadă pe unchiul său Malican cârciumarul.

Malican salută respectuos pe regină, apoi făcu prințului un semn misterios.

Henric se sculă şi ieşi cu Malican afară din oratoriu, zicând reginei:

— Mă întorc îndată.

Malican avea un aer misterios care îl intrigă foarte mult pe Henric.

— Monseniore, zise Malican când fură singuri, trebuie să vă duceți în strada Grand-Hurleur.

— La Farinetta?

— Da.

— Pentru ce?

— Fiica lui René voieşte să vă vadă şi pretinde că are nişte revelații să vă facă, de o mare importanță.

— Şi tu zici că trebuie să mă duc?

— Da, monseniore.

— Cu toate acesta...

— Iată, zise Malican, am nişte presentimente. Paola cunoaşte secretele tatălui său, şi poate voieşte să trădeze o parte din ele.

— Tu ai dreptate, mă duc.

Henric intră în oratoriu.

— Doamnă, zise el reginei, voi regăsi pe Majestatea Voastră la Luvru.

Şi fără a mai aştepta ca mama sa să-i ceară vreo explicație, ieşi cu Malican, după ce mai întâi schimbă o privire cu Nancy.

Când fură afară din hotelul Beauséjour, Malican zise prințului:

— Alteța voastră voieşte să o însoțesc?

— Negreşit, răspunse Henric, îmi e cu neputință de a putea găsi singur, strada Grand-Hurleur.

— Haidem! zise Malican.

Şi amândoi porniră la drum.

Prințul de Navarra şi Malican cârciumarul, abia dispăruseră

prin strada Jour când litiera doamnei Margareta apăru la intrarea hotelului pe care îl locuia regina de Navarra. Tânăra prințesă venea din ordinul regelui pentru a se pune la dispoziția reginei de Navarra spre a o conduce de la hotelul Beauséjour la Luvru.

Când ea intră în oratoriu, Margareta găsi pe regina de Navarra îmbrăcată.

Ea îi atinse fruntea cu o grație cu totul filială şi regina îi puse o sărutare zicându-i:

— Bună ziua, scumpă prințesă.

— Servitoarea Voastră, Doamnă, răspunse Margareta.

— Copila mea, zise încă o dată regina, cum merge astăzi sănătatea doamnei Catherine?

— Foarte bine, Doamnă, ea aşteaptă pe Majestatea Voastră în marea sală a Luvrului.

— După cum vezi sunt gata, nu-mi rămâne decât a-mi pune mânuşile.

Zicând acestea, regina de Navarra merse de deschise un dulap şi scoase un mic cufăraş cumpărat de rege de la Pietro Doveri.

— Oh! ce frumoasă cutie, zise Margareta care se extaziase din ajun de incrustațiile ce se găsea pe dânsa.

Regina deschise cufăraşul şi luă o pereche de mănuşi ce era de culoarea paiului.

— Îmi dați voie să vă înmănuşez eu, Doamnă? întrebă Margareta.

— Cu mulțumire, copila mea.

Şi regina îi întinse mâna stângă. Margareta îi puse mănuşa cu mare îndemânare, şi făcu să îi alunece degetele unul după altul cu cea mai minunată pricepere.

Dar în momentul când ea terminase de a întinde bine mănuşa pe mână, regina făcu o uşoară mişcare.

— Ce aveți Doamnă? întrebă Margareta.

— Nu, nimic, zise regina, dar îmi pare că acesta mănuşă atât de fină, m-a zgâriat puțin.

Margareta înspăimântată voi să scoată mănuşa, dar ea începu deodată să surâdă.

— Priviți, Doamnă, zise ea.

Ea arătă reginei un inel, a cărui montură închidea un mare diamant. Montura acelui inel ce avea în deget, reprezenta un fel de dinte mai scos afară.

— Iată, zise ea, adevăratul culpabil, este acest dinte care v-a

rănit.

— Poate, răspunse regina. Cu toate acestea, nu simt nicio durere şi ți-ai dat multă osteneală a-mi pune mănuşa, pentru ca să o mai scoatem acum.

Apoi întorcându-se spre Myette îi zise:

— Anunță pe gentilomii mei, micuța mea.

Atunci Jeanne d'Albret întinse mâna doamnei Margareta, pe care o acoperea mănuşa otrăvită.

— Vino, fiica mea, zise ea, voiesc să dansez, în noaptea acesta întocmai ca în timpul tinereții mele.

Capitolul LXXXIV

Noaptea şi ziua care trecuseră, fuseseră teribile pentru fiica lui René Florentinul.

Paola avusese după cum ne aducem aminte un moment de speranță, văzând apărând pe Crillon, în acoperământul Farinettei, dar această speranță pierise pentru a da loc unei triste şi dureroase groaze.

— Frumoasa mea domnişoară, îi zisese Malican cârciumarul când plecase la fel cum plecase şi Crillon, voi veni în toate serile să te vizitez, şi în tot timpul cât voi veni nu ți se va întâmpla nimic. Din ziua când nu voi mai veni, Farinetta şi oamenii săi vor face tot ce vor voi cu dumneata.

Aceste cuvinte înspăimântase foarte mult pe Paola. Ea se gândea la mânuşile otrăvite.

— He! he! copii mei, zise Farinetta, cred că nu o să mai aşteptați mult timp… René nu e un om ca să stea liniştit. Şi apoi se poate ca Malican nici să nu vină mâine.

Cei trei truanzi se priviră cu un fel de privire sălbatică. Paola tremura şi îşi fixa privirea asupra celor trei oameni îmbrăcați în zdrențe.

— Tu eşti fericită, urmă Farinetta, iar eu nu, căci am avut un om pe care l-am iubit şi pe care tatăl tău l-a spânzurat.

— Farinetta, micuța mea, zise Răsuflare-Scurtă, luându-şi o voce seducătoare, tu trebuie să angajezi pe domnişoara de a-şi alege vreun soț dintre noi trei.

— Taci, îi răspunse Farinetta, nu a venit încă ora ca să vă disputați voințele ei. Şi ați face foarte bine să mă lăsați să dorm.

Cei trei truanzi ieşiră, şi Farinetta rămase sigură cu Paola.

Atunci aceasta se puse în genunchi, şi îşi uni mâinile înaintea bohemianei şi îi zise:

— În numele cerului, doamnă, fie-ţi milă de mine.

Farinetta îi răspunse printr-un hohot de râs batjocoritor.

— Gascarille e mort, zise ea.

— Dar eu nu ţi-am făcut niciun rău.

— Ce îmi pasă, odată ce tatăl tău mi-a făcut.

— Ai milă! se rugă italianca, reţine-mă dacă voieşti opreşte-mă ca prizonieră, dar nu mă da pradă acestor mizerabili.

— Taci! zise Farinetta; lasă-mă să dorm!

Ea închise uşa, şi legă cheia de gât cu ajutorul unei sfori, şi se culcă pe paiele ce îi serveau de pat.

Paola plângea cu disperare.

Noaptea trecu, ziua veni; italianca zdrobită de oboseală, sfârşise prin a adormi pe patul Farinettei, alături de inamica sa.

Dar deodată fu deşteptată de un zgomot de paşi şi de voci.

Era Mare-Clopot ce venea de la pânzar urmat de Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup.

Câteşitrei erau beţi, câteşitrei îşi petrecuseră noaptea jucând. Numai Mare-Clopot era radios, pe când ceilalţi doi erau trişti.

— Hei! amicii mei, zise Farinetta deşteptată deodată ca şi Paola, ce voiţi?

— Farinetta, răspunse Mare-Clopot, nu găseşti că eu şi cu tine suntem destul pentru paza frumoasei domnişoare?

— Da, răspunse Farinetta.

— Atunci Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup pot să meargă să se culce.

— Nu.

— Pentru ce? făcu colosul, râzând prosteşte.

— Pentru că Inimă-de-Lup şi Răsuflare-Scurtă, răspunse Farinetta, au ca şi tine pretenţii asupra inimii junei prizoniere.

— Ei, nu mai am.

— Aud? făcu bohemiana.

— Am câştigat, zise Mare-Clopot.

— Ce ai câştigat?

— Noi am jucat ca să ştim cine va fi soţul acestei frumoase fete, şi am câştigat! repetă colosul ce se învârti cu uşurinţă pe călcâie şi cu degetele trimise o hidoasă bezea Paolei.

Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup se înclinară cu tristeţe.

— Ei bine, zise Farinetta, rău aţi făcut de aţi jucat.

— Da, suspină Răsuflare-Scurtă.

— Vai! murmură Inimă-de-Lup.

— Ba au făcut prea bine! strigă Mare-Clopot cu o bucurie sălbatică.

— Nu, zise Farinetta cu un ton amenințător, pentru că ați jucat câteşitrei pe un lucru ce nu era al vostru.

— Aşa e! strigară cei doi păgubaşi.

— Nu e aşa! strigă Mare-Clopot cu o voce răsunătoare.

— Ieşiți! zise Farinetta ce exercita asupra lor un fel de autoritate, ieşiți, şi reîntoarceți-vă jos la pânzar…

— Ah! ah! micuța mea zise atunci bohemiana, când cei trei truanzi părăsiră din nou podul, ah! ah! tu vezi bine, adoratorii nu-ți vor lipsi…

— Oh! te rog, murmură Paola ce de câteva minute crezuse a găsi un mijloc de scăpare, te rog acordă-mi grație…

— Hei! hei! rânji Farinetta, ai prefera pe Inimă-de Lup lui Mare-Clopot.

— Voiesc să văd pe prinț.

— Ce prinț?

— Prințul de Navarra.

— Ah! ah! crezi tu că el te va grația?

— Nu, dar…

— Ce e dar?…

— Voiesc să îi spun nişte lucruri îngrozitoare, şi să previn nişte nenorociri fără seamăn.

Accentul hotărât cu care Paola pronunță aceste cuvinte mişcă mult pe Farinetta.

— Adevărat? zise ea.

— Te rog, ți-o cer în numele lui Dumnezeu şi a sfinților, trimite îndată pe cineva la prinț.

Şi Paola şedea în genunchi înaintea Farinettei rupându-şi mâinile de disperare şi plângând.

Farinetta deschise uşa podului ei şi chemă:

— Hei! Inimă-de-Lup?

Inimă-de-Lup ieşi de la pânzar şi urcă treptele scării clătinându-se.

— Tu eşti prea beat! zise Farinetta, trimete-mi pe Răsuflare-Scurtă.

Răsuflare-Scurtă veni la rândul său şi păru şi mai beat văduvei lui Gascarille. Cât despre Mare-Clopot, el adormise bând cel din

urmă pahar în sănătatea viitoarei soațe…

— Trimete-mi pe pânzar, zise Farinetta cu mânie.

Pânzarul veni.

— Te vei duce la Saint-Eustache, îi zise Farinetta, şi îmi vei trimete pe ducele Egiptului.

Pânzarul plecă şi ajunse după puțin timp la poarta bisericii, unde, în timpul zilei, primul demnitar al Curții Miracolelor întindea cu umilință mâna. Dar Farinetta se înşela închipuindu-şi că ducele Egiptului şi-ar părăsi locul spre a veni.

Era în acea zi, multă lume la Saint-Eustache. Se înmormânta un canonic din Paris…

Ducele Egiptului zise pânzarului:

— Nu îmi pot părăsi locul mai înainte ca înmormântarea să fie săvârşită.

Pânzarul se întoarse în strada Grard-Hurleur dădu raport de misiunea sa, şi Paola aşteaptă plină de spaimă şi nelinişte, sosirea ducelui Egiptului.

Dar nobilul personaj se lăsă a fi aşteptat până către seară…

— Scumpul meu duce, îi zise Farinetta când sosi, trebuie să te duci la Malican cârciumarul.

— Voi merge, micuța mea.

— Şi să-i spui să caute pe prințul de Navarra şi să-l aducă aici cu orice chip.

Ducele Egiptului plecă. O oră trecu; deodată un pas regulat şi sigur se auzi în stradă.

— Acesta ce umblă astfel e un gentilom sau un soldat, zise Farinetta.

Era deja noapte, şi bohemiana punându-se la fereastră nu putu distinge nimic.

Dar paşii se opriră la poartă şi vocea lui Malican se auzi.

Paola scoase an țipăt de bucurie.

— Este prințul! zise ea.

Era în adevăr Henric, urmat de Malican.

Inimă-de-Lup şi Răsuflare-Scurtă ieşiră cu respect înaintea lui.

Mare-Clopot nu se deşteptase încă.

Prințul sui scara de lemn ce conducea la podul Farinettei, şi nu putu a se feri de un sentiment de milă, văzând pe frumoasa Paola zăcând pe paiele bohemianei, cu ochii înecați în lacrimi.

— Ah! monseniore, zise ea, iertare! iertare!

— Paola, răspunse Henric cu gravitate, ne-ai trădat, pe Noë şi

pe mine, şi soarta ți-e meritată.

— Prințule! în numele cerului!

— Paola, urmă Henric, eşti aici în siguranță, în mijlocul acestor bandiți, tot atât cât sunt ai mei, ale căror zile sunt amenințate de către tatăl tău; vei fi sănătoasă atât timp cât ei vor fi sănătoşi.

Paola se cutremură.

— Ah! şopti ea, pentru că mă tem de tatăl meu…

— Tatăl tău!

— Da, zise ea cu vioiciune, tatăl meu are iarăşi nişte proiecte sinistre.

La rândul său Henric să cutremură.

— Ce voieşti să zici? făcu el.

— Tatăl mea voieşte să otrăvească pe cineva.

— Şi ştii pe cine?

— Nu.

— Atunci… cum?

— Ieri dimineață, zise Paola ce vorbea cu grăbire, ieri dimineață el a trimis pe Godolphin la Luvru… la regina-mamă.

— Şi… regina!

— Regina a dat lui Godolphin un cufăraş.

— Ce conținea el?

— Mănuşi.

Henric tresări.

— Atunci, urmă Paola, tatăl meu a otrăvit acele mănuşi.

— Mănuşi! exclamă Henric, mănuşi într-un cufăraş.

Şi reamintindu-şi că regele Carol al IX-lea cumpărase pentru regina de Navarra un asemenea cadou la Pietro Doveri, strigă:

— Dar cum era acel cufăr?

— De lemn de abanos cu incrustații de ivoriu şi cu broasca de aur.

Henric scoase un țipăt.

— Mănuşile otrăvite erau galbene, sfârşi Paola.

Dar prințul nu mai voi să asculte mai mult, şi ieşi plin de disperare afară din temnița Paolei. Farinetta era pe prag.

— Alteța Voastră, zise ea, n-are nimic a-mi ordona?

— Da, răspunse prințul ce avu un acces de furie sălbatică.

Şi întorcându-se privi pe Paola:

— Fiica lui René otrăvitorul, zise el, dacă sosesc la timp pentru a împiedica pe mama mea de a muri, te voi grația, dar dacă e prea târziu… oh! atunci Farinetta şi truanzii vor face ceea ce vor voi!

Şi coborând scara cu repeziciune, el adăugă, adresându-se Farinettei:

— Dacă în două ore nu vei vedea pe Malican, Paola îți va aparține.

. . . . . .

Henric începu să alerge spre Luvru, unde fără îndoială regina de Navarra deja se afla.

El alerga cu furie, cu părul zbârlit, cu fruntea plină de sudoare, pe când Malican, căruia avusese timpul de a-i explica totul în câteva cuvinte, zbura spre hotelul Beauséjour, pentru cazul când regina de Navarra nu l-ar fi părăsit încă.

Prințul trecu ca un fulger prin fața gărzilor, urcă scara cea mare, dar acolo fu oprit de un cerc de gentilomi ce se îmbulzeau şi se întrebau.

În acelaşi timp el auzi nişte voci confuze, el văzu fețele triste şi cuprins de o presimțire urâtă, el străbătu mulțimea şi ajunse până la un grup în mijlocul căreia el zări pe regina de Navarra, mama lui leşinată şi pe care regele Carol al IX-lea şi prințesa Margareta o țineau pe brațe.

Nu departe misterioasa şi teribila Catherine de Médicis stătea nemişcată şi tăcută.

Henric strigă cu o voce îngrozitoare:

— E prea târziu! mama mea e otrăvită.

Şi aruncându-se spre dânsa, îi scoase cu grăbire mănuşile pe rând.

Mâna stângă a reginei de Navarra era stropită de câteva picături de sânge.

Capitolul LXXXV

Regina Jeanne, cu un sfert de oră mai înainte intrase surâzândă şi liniştită în marea sală a Luvrului. Regele îi dăduse mâna, şi regina Catherine rezemată pe brațul doamnei Margareta, îi urma.

Cum se pregătea să danseze, regina Jeanne se oprise deodată.

— Ce aveți? o întrebă Carol al IX-lea ce simți mâna ei, tremurând deodată în a sa.

— Simt ceva ciudat… zise ea.

Regele o privi cu mirare.

Prințesa şi doi gentilomi alergară şi luară pe regina de Navarra în brațele lor.

Era în momentul când, punând-o pe un fotoliu un paj alergase cu grabă să caute pe Miron, medicul regelui în momentul când prințul Henric sosi şi strigă scoțând mănuşile reginei de Navarra:

— Mama mea e otrăvită.

Doi oameni se iviră deodată: Crillon şi domnul de Pibrac.

Aceştia pronunțară un singur cuvânt: „René!"

Cât despre regele Carol al IX-lea, el o privi pe mama sa, regina Catherine, şi înțelese totul.

Atunci monarhul deveni de o paloare puternică, ochii săi aruncară nişte priviri sălbatice şi strigă cu o voce şuierătoare:

— Să iasă toți!

Cuvintele *trădare* şi *otravă* se pronunțau deja în toate sălile, şi toți gentilomii béarnezi puseseră mâna pe spade spre a fi gata la primul semnal.

Pe când gentilomii şi damele Curții Franței ieşeau, béarnezii nu se mişcară şi făcură o întăritură puternică împrejurul reginei.

— Ieşiți, d-lor, zise Henric.

Trebuia ordinul suveranului lor pentru ca să se supună.

Crillon, Pibrac, Margareta şi doamna Catherine înconjurau pe regina de Navarra.

Miron sosi, îi luă mâna şi examină micile zgârieturi pe unde ieşise sângele.

Apoi zărind mănuşa ce Henric o aruncase departe de dânsul o luă, şi întorcând-o pe jumătate o arătă regelui.

— Iată Sire, zise el, vedeți aceste sfărâmături de sticlă ce se află pe mănuşă?

— Da, zise Carol al IX-lea.

— Acesta e sticla ce a zgâriat mâna. Şi iată Sire, urmă Miron ştergând cu batista mâna reginei leşinate, vedeți aceste pete?

— Da... văd, zise regele.

— Aceasta e otrava... sfârşi medicul.

Henric îngenunche înaintea mamei sale, şi îşi frângea mâinile de disperare.

— Vorbeşte! Miron, zise regele vorbeşte... spune tot adevărul.

Şi regele aruncă o privire îngrozitoare reginei Catherine.

Catherine de Médicis susținu această privire cu o linişte perfectă.

— Această otravă e violentă, urmă Miron. Ea vine din Italia, şi nu cunosc în Franța decât un singur om care se poate servi de ea.

— Şi... acel om?

Vocea regelui tremura de furie.

— Acel om… e René, zise încet Miron, René Florentinul.

La aceste cuvinte, Doamna Catherine scoase o exclamație de indignare.

— Ah! zise ea, într-adevăr Sire, René e prea mult acuzat de toate crimele şi faptele rele ce se săvârşesc.

— Doamnă, replică cu hotărâre regele, de astă dată voi şti adevărul.

— Otrava e violentă, urmă Miron, şi aproape fără îndreptare. O singură contra-otravă există, şi numai René o posedă.

Henric se ridică cu grăbire:

— René! unde e René? strigă el, uitând că domnul de Crillon îl sechestrase.

Dar deja bunul duce cobora scara şi descinzând în curte, sări pe calul unui soldat, şi afundându-i pintenii-n coaste se îndreptă spre strada Saint-Andre-des-Arcs.

În acest timp regina fuse transportată în camera Margaretei unde fu pusă în pat.

— Ei bine, Doamnă, murmură Nancy la urechea prințesei, m-am înşelat?

Margareta privea cu uimire pe regina de Navarra.

Jeanne d'Albret era tot leşinată cu toate îngrijirile lui Miron.

Respirația ei era neliniştită, şi tot corpul i se acoperea de pete asemenea acelora de pe mâini.

Un sfert de oră trecu… un sfert de oră de tortură.

În acel timp Carol al IX-lea se apropiase de mama sa şi îi zise cu o voce batjocoritoare:

— Doamnă, rău faci că-l aperi pe acel mizerabil de René.

— Dar… Sire… şopti regina.

— Ai putea fi crezută drept complice a lui, sfârşi regele.

Catherine deveni palidă.

Deodată se auziră paşii unui cal.

— Este Crillon, zise regele.

Carol al IX-lea alergă la fereastră şi cum curtea era luminată el putu vedea pe duce ce ținea pe Florentin pe şa înainte.

— Jos! zise Crillon împingând cu bruschețe pe René după calul său.

— Iată René! repetă regele ce închise fereastra.

Într-adevăr, după două minute Crillon apăru împingând în fața lui pe René, palid şi tremurând.

— Mizerabile! zise regele, cum numeşti otrava cu care te-ai servit?

— N-am otrăvit pe nimeni, zise el.

— Minți! strigă o voce detunătoare la spatele lui Carol al IX-lea.

Era Henric de Navarra, Henric palid de mânie, Henric ce luă pe Florentin de braț şi îl duse lângă patul reginei.

— René, zise el atunci, ascultă-mă bine: Fiica ta mi-a spus, de o oră, că ai otrăvit aceste mănuşi.

Prințul îi arătă mănuşile, şi René îşi înăbuşi un țipăt.

— Ai otrăvit aceste mănuşi, urmă Henric, şi le-ai pus într-un cufăraş pe care l-ai cerut prin Godolphin… ştii de unde.

Doamna Catherine îşi depuse toate silințele spre a se ține pe picioare.

— René, urmă prințul, dacă ştii vreun mijloc de a scăpa pe mama mea… te voi ierta!

Florentinul preumbla împrejurul lui o privire uimită.

— René, adaugă Henric, fiica ta Paola e la această oră în mâinile Farinettei şi a trei bandiți. Scapă pe mama mea şi ți-o înapoiez.

— Fiica mea! fiica mea Paola! strigă René.

— Scapă pe mama mea! repetă prințul.

René luă mâna murindei, o examină şi părul i se zbârli.

— Prea târziu!… murmură el.

Şi într-adevăr, ca şi cum întâlnirea mâinii sale cu acea a omorâtorului ei ar fi trebuit să îi grăbească moartea, regina de Navarra deschise totdeodată ochii, se ridică pe jumătate şi recăzu scoțând un ultim suspin.

— Moartă! zise Carol al IX-lea, ce se arătă amenințător şi teribil ca un jude suprem, moartă!!

— Sire, Sire! strigă Henric, Sire în numele sângelui nostru, răzbunare!

Regele luă pe Henric în brațele lui şi îi zise:

— Taci, frate, nu pronunța cuvântul ce rătăceşte pe buzele tale, îți dau cuvântul meu de rege că voi face dreptate.

Atunci întorcându-se spre Crillon:

— Domnule duce, zise el, vei conduce pe René la Châtelet şi va ieşi mâine pentru a merge în Place de Grève.

— René, zise prințul cu o voce hotărâtă, la această oră fiica ta e dezonorată.

Florentinul scoase un țipăt surd şi căzu ca lovit de trăsnet.

Carol al IX-lea privi atunci pe Catherine de Médicis.

— Doamnă, îi zise el încet, vei pleca pe dată la Amboise şi acolo vei aştepta cu pocăinţă ca ora morţii dumitale să sune... Niciodată nu vei mai revedea Luvrul!

. . . . . .
. . . . . .

Henric îngenunchease din nou lângă cadavrul mamei sale, şi plângea cu disperare.

. . . . . .

FINELE PĂRŢII ÎNTÂI

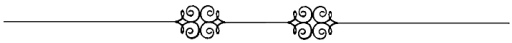

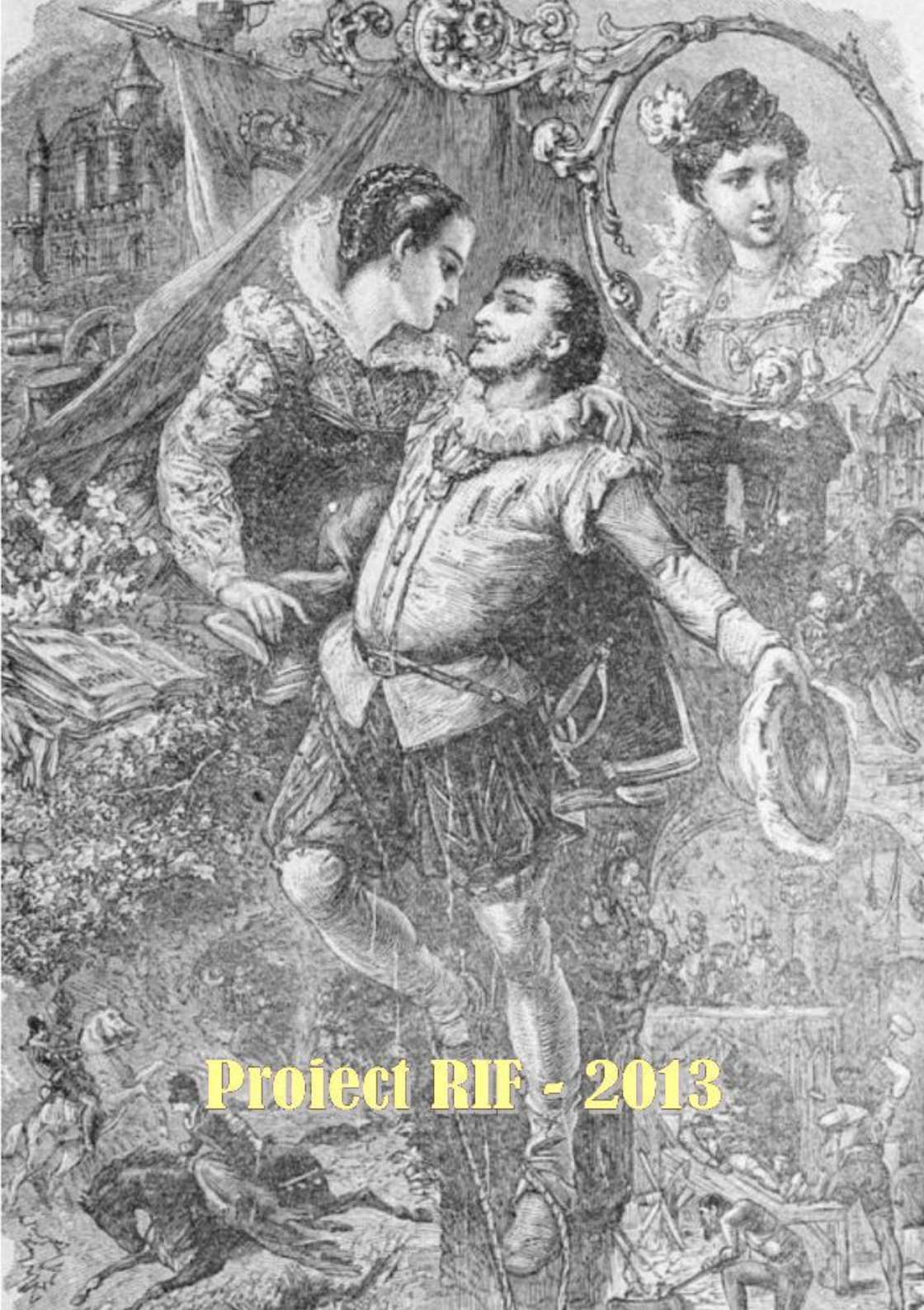
Proiect RIF - 2013

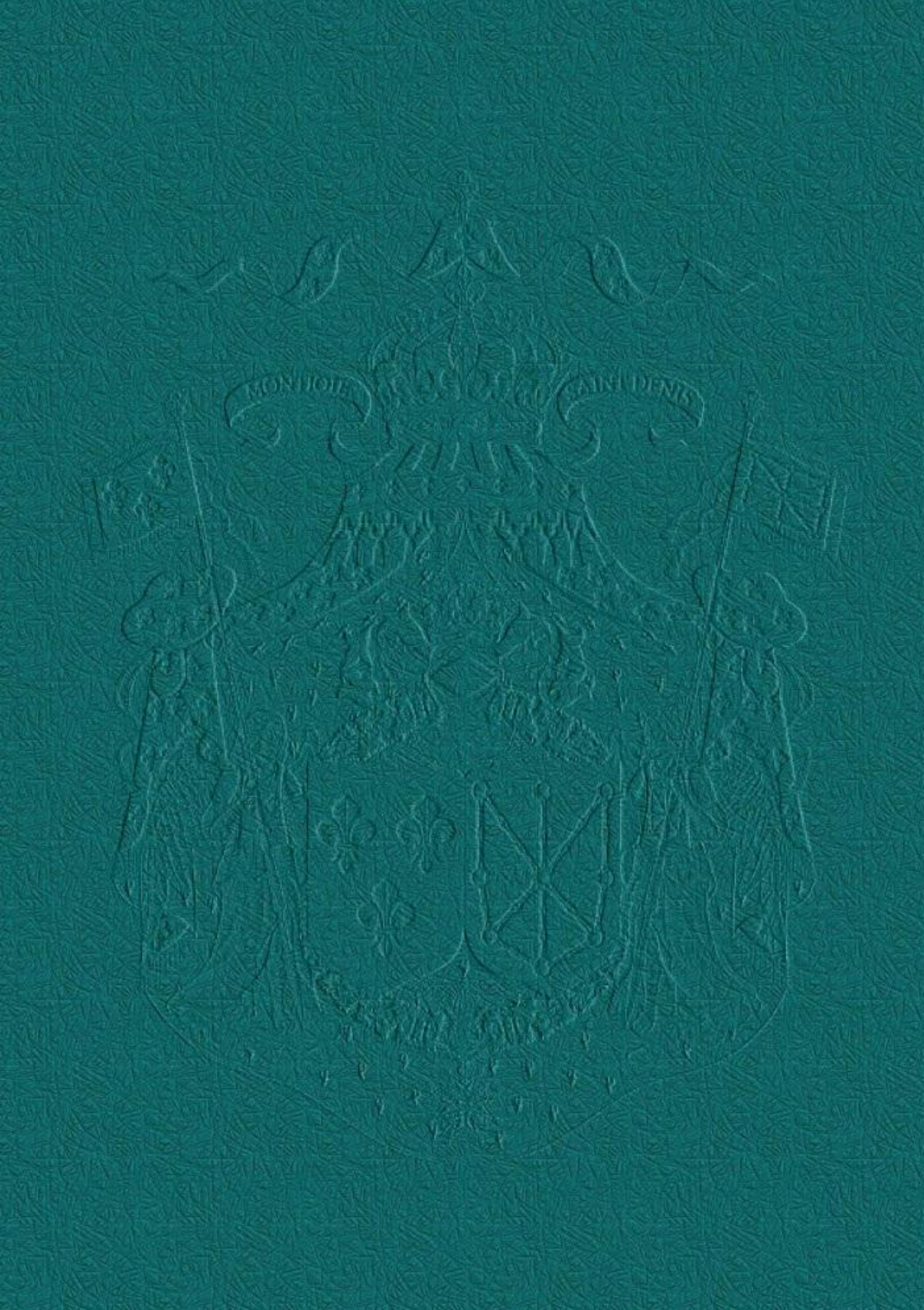
MONTJOIE
SAINT DENIS